ДУМИ МНОГО **ДУМА Е ЕДНА** www.duma.bg

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 30 АПРИЛ-1 МАЙ 2011 ГОДИНА 21 БРОЙ 98 (5904)

90 ст.

ПРАЗНИКЪТ

Стр. 19, 20, 21, 22

Протестът на труда

Ивелин НИКОЛОВ

Отново му дойде времето Първи май да бъде ден на гнева.

Някога, преди 125 години, в Чикаго са протестирали гневно за 8-часов работен ден. Днес младите българи протестират, за да имат работа. И тя да бъде достойно заплатена.

Някога, преди 25 години, тук празнувахме. Заради повишените заплати, заради образованите деца, заради новите училища, болници и почивни домове. Днес протестираме.

Протестираме заради хляба, заради броенето на стотинките сутрин. Заради съсипания поминък. Заради затвореното училище на децата ни. Заради скъпите лекарства на родителите ни и затворените болници. Заради закрепостяването на стотици в малките паланки. Заради обезлюдяването на българското село. Заради смазаните от мутробарок гори, брегове и планини. Заради монополите-касички на партията-държава ГЕРБ.

Заради далаверите на опростачената власт.

Длъжни сме да изберем на чия страна сме - на лентяите или на хората на труда.

Затова утре - всички на протеста!

После ще празнуваме. Ще празнуваме това, че сме заедно и заедно сме по-силни. На празника на ДУМА.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

17
6

Работещите в малките фирми по-експлоатирани

Стр. 3

3200 софиянчета отново извън детските градини

Стр. 4

ISSN 0861-1343

9 770861 134015 >

България

„Най-добре печели този, който служи най-добре!”

Зле представен европроект с американско лого руши гражданското обучение на децата в 67-о училище в столицата

Велиана ХРИСТОВА

Проект “Най-добре печели този, който служи най-добре!” Този плакат сащиса вчера родители и гости в 67-о основно училище в София, където просветният зам.министър Петя Евтимова гостува по повод доброволческа акция за боядисване на оградата в рамките на Седмицата на доброволчеството. Присъстващи на тържеството се питаха в недоумение какъв е възпитателният ефект от подобен лозунг, на кого трябва да се научат да служат или да прислужват децата, за да печелят - на бащицата генерал, на партията кърмилница, на обществото?

Проверка на ДУМА показа, че става дума за зле прокламирана акция, която, огласена по този начин, звучи двусмислено, като приканване децата да усвоят урока на слагачеството, за да са добре. Цитираната на плаката тема е официално мото на Ротари клуб, одобрено през 1950 г. в Детройт - САЩ, което означава безкористна служба, установи ДУМА. Затова лозунгът е приет като мото и за доброволчеството. Проектът е за обучение на децата в рамките на европрограма “Младежта в действие 2007-2013 г.”, финансира се от държавния Национален център Европейски младежки дейности и е изпълняван от лектори на неправителственото сдружение “Институт за европейски и социални инициативи”.

Основното 67-о училище в столицата е със смесени паралелки, в които учат деца с българско и ромско етническо самосъзнание. Директорът на училището Красимир Вълков не бе открит вчера следобед за коментар, защото бил в отпуск. Любезен женски глас по телефона се съгласи, че така формулирана, темата на проекта звучи странно и нелепо. Заради недоглеждане на авторите на проекта, той вместо да пропагандира безкористния труд, внушава на децата тъкмо обратното и антигражданско поведение, коментираха родители. Не е ясно и защо за тема на европейски проект е взет лозунг на американска организация.

Плакатът, който скандализира гостите в 67-о ОУ вчера

Снимка БГНЕС

Отбори от четири старозагорски училища се включиха в двадесетото издание на общинския турнир на младежките противопожарни отряди “Млад огнеборец”

Омбудсманът сезира Борис Велчев за шествието против ромите

Константин Пенчев изпрати писмо до главния прокурор и до кметицата на София Йорданка Фандъкова във връзка с подготвяното “Протестно шествие в защита на българщината и против циганския терор”, съобщиха от пресслужбата на националния омбудсман.

Пенчев бе уведомен от граждани за организирането на протеста. От информацията, съдържаща се в жалбите и в редица публикации на медиите, става ясно, че пред сградата на Народното събрание в София за 8 май 2011 г. е предвидено шествие, а за организатор се сочи Българска национално-радикална партия.

В писмото си омбудсманът подчертава, че в съобщението за провеждането на протеста се съдържа отчетлив дискриминационен и антиетнически елемент, илюстриран от изрази като: “да се спрат привилегиите за ромския етнос, да им се забрани да имат повече от едно дете”, “наказанията за тях да бъдат като за всички останали, а тези, които не работят, да не получават т.нар. помощи”.

Според Константин Пенчев с подобни действия грубо се нарушават човешки права, гарантирани с международни, конституционни и законови норми. Съгласно чл. 162, ал. 1 от Наказателния кодекс, “който чрез слово, печат или други средства за масова информация, чрез електронни информационни системи или по друг начин проповядва или подбужда към расова, национална или етническа вражда или омраза, или към расова дискриминация, се наказва с лишаване от свобода до четири години и с глоба от 1000 до 10 000 лв., както и с обществено порицание”.

В писмото си до главния прокурор Константин Пенчев констатира наличие на данни, че със своите действия организаторите на протеста чрез слово и електронни информационни системи подбуждат към расова дискриминация. На кмета на София омбудсманът препоръчва да упражни правомощията си и да забрани провеждането на протестното шествие, като нарушаващо правата и свободите на други граждани, съгласно чл.12, ал.2, т.4 от Закона за събранията, митингите и манифестациите.

Омбудсманът напомня, че българският законодател е преценил като висока обществената опасност на подобни действия и ги е криминализирал като “престъпления против националното и расовото равенство”.

Царево ще съди правителството заради намерение за добив на нефт

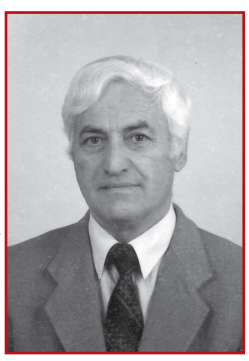
Община Царево завежда дело срещу правителството по повод негово решение. ОбС ми възложи да заведа дело срещу кабинета по повод решението му за проучване на добив за нефт и природен газ в Черно море, съобщи на Царево Петко Арнаудов. В Бургас се проведе среща по темата с участието на кметове на общини, неправителствени организации и със самата фирма, която ще извършва проучването.

Арнаудов поискал писмена аргументация от фирмата за това как ще се случат нещата, за да може да я представи на ОбС. Било задължително да присъства и представител на МОСВ, какъвто нямало. Според кмета на Царево, когато се вземат такива решения, е нужно да се взима под внимание мнението на местните общини, а това не е било сторено.

“Опасявам се след шапа, който ни сполетя, ако стане неконтролируем нефтен разлив, какво огромно социално напрежение ще има, тъй като се засяга поминъкът на хората”, каза Арнаудов. За мен това е много по-опасно, отколкото нефтопроводът Бургас-Александруполис, посочи още кметът.

80-годишен юбилей на о.з. ГЕОРГИ ДОБРИЛОВ

Приеми най-сърдечни поздрави за твоите 80 години, изживени с достойнство, всеотдайност, почтеност. Желаем ти още дълги години здраве, слънчеви и щастливи дни, изпълнени с обич.

От семейството: съпруга, син, снаха, внуци

ЧЕСТИТИ 60 ГОДИНИ семеен живот на ТОДОРКА КОСТОВА БОЯДЖИЕВА и проф. д-р ВЛАДИМИР ВАСИЛЕВ БОЯДЖИЕВ

Бъдете здрави, щастливи и обичани, за да се радвате пълноценно на своите постижения и тези на вашето семейство! Наздраве за вашата любов!

От децата и семейството

МЛАДИ УЧЕНИ СЕ СЪБИРАТ ДНЕС В ПЛОВДИВ

IV научна конференция за студенти и млади учени ще се проведе днес в Техническия университет-София, филиал Пловдив. Организатори на форума са Федерация “Наука и висше образование” и Съюзът на учените в България - Пловдив. Конференцията ще бъде открита в 10.30 ч. с пленарен доклад на проф. Нина Дюлгерова на тема “Евразийски енергиен покер”. Със свои разработки се включват 63-ма участници, а докладите им са разпределени в три направления.

Цитат на деня

> **Аз играя тенис и само като видя как човек връща топката, знам кой може и не може да играе. Борисов си служи несръчно с ракетата**

Иван Костов за тениса и политиката

Работниците в малки фирми по-експлоатирани

4 пъти повече техни служители се трудят без договор в сравнение с големите

Аида ОВАНЕС

Работниците в по-малки фирми са по-експлоатирани от тези в по-големите. Това показват резултатите от изследване на пазара на труда през 2010 г., обхванало около 30 хил. заети. Данните бяха представени от президента на КНСБ Пламен Димитров. От синдиката коментираха, че констатираната много по-висока сигурност на заетостта в големите предприятия има пряка връзка с наличието на колективен трудов договор, в който са включени по-голямата част от работещите в тях наети.

През първото тримесечие на м.г. наетите в големи предприятия са получавали с 41,51 лв. повече от тези в средните и с около 73,34 лв. повече от работещите в малките фирми. Разликата във възнагражденията става още по-голяма през второто тримесечие, когато работниците в големите предприятия са получавали с 56,80 лв. повече от работещите в в средните и със 129,71 лв. повече от работещите в малки фирми.

Близо двойно по-малко са наетите на срочен договор в големите фирми, отколкото в малките, и с 1,5 пъти по-нисък от средните фирми. По-висок е и относителният дял на наетите на граждански договор в малките фирми в сравнение с големите фирми. Принудителността при работа на срочен договор се приема като показател за несигурност на заетостта. Налице е тенденция на нарастване на относителния дял на принудително работещите на срочен трудов договор с нарастване на възрастта. Над половината от принудително работещите на срочен трудов договор са с основно или по-ниско образование.

По-сериозни различия се очертават и по отношение на работещите без договор в отделните видове фирми. За големите фирми относителният дял на работещите без договор през първото полугодие на 2010 г. се оценява на 1,1%, докато в малките фирми този дял е над 4 пъти по-висок.

С големината на фирмата се свързва и продължителността на законово регламентираното работно време. В малките и средните предприятия, където обхватът на включените в колективното трудово договаряне е няколко пъти по-нисък, обявеното седмично работно време е от 1,5 до 2,5 часа по-високо спрямо законово регламентираното. Най-чувствителни отклонения в продължителността на работното време (от порядъка на 3-3,5 часа) са обявени в търговията, хотелиерството и ресторантьорството, където участието в КТД е много ниско. Много по-висока в тези предприятия и дейности е принудителността за работа на срочен договор. С намаляване на размера на предприятието се наблюдава и чувствително намаление на нетното месечно възнаграждение, като същевременно нараства значително делът на наетите без трудови договори.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Работници сменят жълтите павета в центъра на София

Регистърът на длъжниците тръгва до две седмици

До две седмици официално ще бъде представен и ще заработи регистърът на длъжниците, заяви на семинара "Актуални въпроси за частното съдебно изпълнение" председателят на Камарата на частните съдебни изпълнители Георги Дичев. Всеки гражданин или фирма ще може да отиде при частен съдебен изпълнител, да поръча изготвяне на справка и да я получи, каза той. Регистърът не е публичен, защото би влязъл в конфликт със Закона за защита на личните данни, посочи председателят на КЧСИ. Ако регистърът е публичен, това няма да бъде законно, са потвърдили и чуждестранни експерти.

Таксата за справката ще бъде 10 лв. и ще може да се иска от банки, представители на бизнеса, граждани. Ако някой си плати дълга, той автоматично "ще изчезне" от регистъра. Често има дела срещу един и същ човек при различни съдебни изпълнители, което затруднява работата ни, обясни Дичев.

Около 120 млн. лв. от всички събрани суми до момента са преведени директно на НАП. По този начин частните съдебни изпълнители изпълняват функцията и на държавните съдебни изпълнители, коментира Дичев.

СИМЕОНОВГРАД ИЗЛИЗА НА ПРОТЕСТ

Христо ХРИСТОВ

Цялото население на Симеоновград ще се включи в протестно шествие на 3 май с искане за затваряне на отсечката от международния път Свиленград - Русе, която трябваше да бъде ремонтирана още м.г., но правителството за пореден път отложи работата. За това информираха ДУМА от инициативния комитет. Гражданите припомнят, че миналата година 1617 мъже и жени от южното градче сложиха подписите си в писмо до министъра на регионалното развитие и благоустройството с предупреждение, че ако ремонтите не започнат до 29 ноември, ще започнат да блокират пътя. На същата дата пристигнала група, която започнала да пълни с чакъл дупките, но два дни по-късно дейността била преустановена. За сметка на това било получено уверение от министър Росен Плевнелиев, че работата ще се поднови през март, но това така и не е станало до момента. "Омръзна ни да чакаме, имахме готовност да блокираме пътя преди великденските празници, но решихме да не пречим на хората, а точно тогава на тази отсечка стана и трагедията, при която загинаха 6 деца. Повече не можем да чакаме и да търпим да ни лъжат", коментира Антон Петров. Към протестиращите симеоновградчани ще се присъединят и жителите на съседната община Гълъбово.

Бойко Борисов:

Да накажат тежко полицаите, задържали Попов

Полицаите, грубо задържали бившия главен секретар на финансовото министерство Тенчо Попов, ще бъдат наказани, заяви премиерът. "Трябва да ги накажат тежко", увери Борисов и посочи, че може да се стигне и до уволнения. Той бе категоричен, че няма отношение към задържането на Тенчо Попов. "Това е много показателно за разследванията и министър Цветанов ще наложи наказания, но докато всички, които биват арестувани, след това ги превръщате в национални герои, няма за какво да ни питате", ядоса се премиерът. Борисов бе категоричен, че няма да позволи този случай и проявеното грубо отношение от страна на тези служители на реда да се пренесе върху всички останали, отговорни за задържанията си. Борисов свидетелства, че казал на вътрешния министър: "Това влияе на твоя авторитет. Уволнявай, махай!"

1 Май
ДЕН НА ТРУДА
И НА МЕЖДУНАРОДНАТА СОЛИДАРНОСТ НА ТРУДЕЩИТЕ СЕ
Празник на ДУМА и левия печат

Каним всички приятели на ДУМА в БОРИСОВАТА ГРАДИНА !
Да празнуваме заедно с:
МЕРИ БОЙС БЕНД, ВАЛЕНТИН АСЕНОВ, ПЕТЯ БУЮКЛИЕВА,
МАРИО НИКОЛОВ и ВАЛЕНТИНА КОРЧАКОВА, Трио АКЦЕНТ,
БИНКА ДОБРЕВА, СЕСТРИ АДЖОВИ, БРЕГОВСКАТА ДУХОВА МУЗИКА,
СТЕФКА БЕРОВА, Куклена формация ЦВЕТЕ, Балет ЕСТРЕЯ
и Детски танцов състав към РУСКИ ЛИЦЕЙ - София
ОЧАКВАМЕ ВИ!

България

Сандански отбеляза своя празник

Снимка АВТОРЪТ

Танцьорите от формация "Леб и вино" бяха неудържими в хората

Георги АРГИРОВ

С народни борби и веселие Сандански отбеляза своя празник - първия четвъртък след Великден. Още в ранни зори параклисът "Св. св. Козма и Дамян" (които са закрилници на града) се изпълни с желаещи да запалят свещичка за здраве. Лично Неврокопският митрополит Натанаил поръси със светена вода всички миряни, сред които беше и кметът на града Андон Тотев.

След това местните самодейци от читалище "Отец Пайсий" изнесоха кратка музикална програма. Те бяха подпомогнати от майстори на зурната, която е характерен инструмент в Пиринския край. Танцьорите от група "Леб и вино" пък бяха неудържими в народните танци.

По стара традиция имаше и народни борби, които се проведоха в летния театър, където обикновено протича конкурсът "Пирин фолк". Имаше и награди, като най - интересната беше агне за победителя.

3200 тригодишни деца извън градините в София

Забавачките по селата застрашително намаляват

3200 тригодишни деца ще останат извън общинските детски градини в София, стана ясно вчера след първото класиране за прием в забавачките. Обявените свободни места за първа група са 3700. Подадените кандидатури за детска ясла пък са 11 000, за 5000 деца места не стигат. В момента около 2500 деца посещават яслите. Предвидливи родители пък са подали 3500 молби за яслените групи, преди малчуганите да са навършили годинка.

Кметицата на София Йорданка Фандъкова отново се похвали, че през тази година щели да бъдат открити нови 1500 места в детските градини. Тя обеща в район "Изгрев" да има две нови групи, а на жителите на кварталите "Младост" и "Илинден" - две нови градини. Кметицата оправда недостига на места с това, че през 2008 г. били родени два пъти повече деца от 2007 г. След това скастри родителите, че можели да записват децата за кандидатстване за място в забавачките още от раждането им.

Междувременно стана ясно, че през настоящата учебна година в страната броят на самостоятелните детски градини с директор е със 124 по-малко в сравнение с 2009/2010, или 2138. Основно са намалели детските градини в селата - 112 от общия брой. В детските градини на страната децата средно са 104, но в градовете този брой е значително по-голям - 150, а за селата - 52. Децата, формиращи една група, е 24 - в градовете 25, а в селата 21.

Това отчита Националният статистически институт във връзка с общоевропейската стратегия "Европа 2020" за подобряване на образователното равнище на населението, намаляване на дела на преждевременно напусналите училище и увеличаване дела на населението с висше или еквивалентно на висше образование.

През периода 2006-2010 г. образователната структура на населението на възраст 25-64 години у нас продължава да се подобрява, следвайки ясно изразената тенденция на увеличение на броя и дела на населението с висше и средно образование при същевременно намаляване на броя и дела на хората с основно и по-ниско образование. Относителният дял на населението с висше образование (колеж и университет) се увеличава от 21.9% през 2006 г. на 23.2 на сто през 2010 г., а на тези със средно образование се увеличава от 52.5 на 56.2%. Намалява и относителният дял на лицата с основно и по-ниско образование, което означава, че 79.4% от населението в най-активната възраст за трудова дейност е със средно или висше образование.

Положителна тенденция, според НСИ, се забелязвала и в стойностите на показателя "дял на преждевременно напусналите образованието сред населението на възраст 18-24 години", които продължават да намаляват. Относителният дял на младежите на възраст 20-24 години със завършено най-малко средно образование през 2010 г. също се бил повишил, отчита статистиката.

Пребит арестант ще съди столичната полиция

24-годишен мъж ще съди служители на столичната полиция заради насилие при ареста му. Радослав Божинов твърди, че на 14 април няколко полицаи са му нанесли сериозен побой. Информацията на СДВР е, че наистина мъжът е бил арестуван на тази дата, защото ходел пиян по средата на платното на бул. "Фритьоф Нансен" и отказал да си даде личната карта за проверка. След това, докато полицаите се опитвали да го претърсят, той се развикал, че го отвличат. На помощ му се притекли няколко човека, последвало сборичкване с полицаите, при което Божинов паднал, ударил си лицето в асфалта и така се самонаранил. Няма никакво полицейско насилие, заявиха от полицията.

Мъжът обаче си е извадил медицинско от катедрата по съдебна медицина, според което той е бил бит. Според заключенията на д-р Атанас Христов, Божинов има три дълбоки охлузвания на гърба и предмишницата, множество отоци около очите, устата и брадата, счупен нос, както и отчупени парчета от три от предните му зъби. "Тези увреждания са в резултат от действието на твърди, тъпи и тъпоръбести предмети и могат да се получат по време и начин, както описва пострадалият", посочва д-р Христов в експертизата си.

По думите на Божинов вечерта, когато е бил арестуван, той е бил на концерт в НДК. Докато си търсел такси след това, до него спряла червена кола, от която излезли трима цивилни мъже. Те му поискали личната карта, но той се усъмнил, че са полицаи, защото не били в униформи. Мелето станало, когато мъжът започнал да вика за помощ, докато мъжете се опитвали да го вкарат в колата. Божинов твърди, че единият полицай го е натискал с крак в локва.

Войната на пътя

Шофьор без книжка едва не уби сина си

Шофьор без книжка едва не уби сина си, след като предизвика катастрофа на пътя от село Енина към Казанлък. 13-годишното момче е оцеляло, но е с опасност за живота. 32-годишният неправоспособен водач М.А. от село Крън изгубил контрол над колата на десен завой при навлизане в Казанлък. "Алфа Ромео"-то излязло извън пътя и се преобърнало няколко пъти. По данни на полицията причина за катастрофата е несъобразената скорост.

Бащата и 13-годишният му син, пътуващ на задната седалка, са изпаднали от автомобила. Двамата са били закарани в Казанлъшката болница. Детето е настанено за лечение с вътрешен кръвоизлив и спукан далак. Бащата се е отърсал с лека фрактура на черепа и е без опасност за живота. Шофьорът и момчето не са били с обезопасителни колани.

Само за денонощие в страната са станали девет катастрофи, в които са ранени десет души, от които един е с опасност за живота. В София са станали 50 леки и едно тежко пътно произшествие, един човек е ранен.

кратки

Апаш заспа в крадена кола

Автокрадец в Плевен бе заловен, след като заспа в отмъкнатия от него автомобил. 37-годишен плевенчанин спрял в кв. "Сторгозия", за да приказва с приятелка. Отдалечил се само на 3 метра от автомобила си, но това било достатъчно на непознат да се вмъкне в "Голф"-а му и да го подкара с оставените на таблото ключове. Плевенчанинът се обадил в полицията. Малко след полунощ униформените намерили колата спряла. В нея спял и крадецът - 36-годишен мъж от Добрич. Апашът бил обявен за издирване от 2009 г. за изпълнение на присъда "лишаване от свобода". Издирваният е осъден за кражби.

Отложиха делото срещу Ангел Дончев

Софийският градски съд отложи делото срещу бившия прокурор от Върховната касационна прокуратура Ангел Дончев. Той е обвинен в изнудване на колегата си от Районната прокуратура в Сливница Емил Милев, за да прикрие проверки срещу него. Причината за отлагането е, че все още не е готова важна експертиза по делото. ДУМА припомня, че Дончев беше задържан през декември 2007 г. при акция на ГДБОП с 20 хиляди лева подкуп, поискани за прекратяване на проверка за документни нарушения, която се водела срещу Милев.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Ученици от трети и четвърти клас от начално училище "Св. Софроний Врачански" във Враца участваха в работилница за моделиране на култови предмети, фигури и съдове от глина. Преди това учениците разгледаха артефактите от експозицията в зала "Праистория" на Регионалния исторически музей в града

Мъж задига шевни машини

Крадец на шевни машини от производствен цех бе задържан вчера в Добрич. Кражбата била установена при рутинна проверка на пътни полицаи. Униформените спрели микробус. Собственикът му се занимавал с изкупуване на метали в град Тервел. При проверката полицаите се натъкнали на 3 шевни машини. Оказало се, че машините са откраднати от шивашки цех в Тервел. Освен тях от цеха са задигнати и ел. мотори, алуминиеви форми и други съоръжения. Полицаите установили, че крадецът е 41-годишен мъж от Тервел.

Нефтено петно плъзна в язовир „Доспат"

Нефтено петно плъзна в язовир "Доспат", а сигналът за това е подаден около 16 ч. в четвъртък до регионалната инспекция по околната среда. Петното достигна 70 квадратни метра и е близо до брега. Нефтът е достигнал до язовира през канализационен канал. Голяма част от петното бе отстранена вчера към обяд.

България

Експерти:

Управляващите потискат медиите у нас

Политиците предпочитат сутрешните блокове пред отчета в НС, за да заобикалят неудобните въпроси в парламента, твърдят специалистите

Медиите в България са подложени на изключителен политически и икономически натиск от страна на управляващите, има и стемеж журналистите да бъдат и законодателно ограничавани в действията си. Това са основните изводи, които бяха направени в отчета на фондация "Конрад Аденауер", изнесен в СУ "Св. Климент Охридски" по време на симпозиум за свободата на медиите в Югоизточна Европа вчера.

"Информацията стана стока, появява се и определено корпоративна журналистика, която служи на определени интереси", коментира медийният експерт доц. Иво Инджов. Той допълни, че управляващите осъществяват натиска си срещу медиите чрез влиянието си върху някои главни редактори и журналисти. Инджов сравни премиера Бойко Борисов и вътрешния министър Цветан Цветанов с италианския премиер Берлускони по повод на твърде честите им телевизионни изяви. Медийният експерт не пропусна да отбележи, че Борисов се изявява като последна медийна инстанция, признавайки, че когато не е доволен от някоя новина, се обажда на журналистите или им праща есемес. Вътрешният министър пък успешно се включва като цензор, след като си позволи публично да се скара на журналистите по повод неудобните въпроси, които му задаваха във връзка със скандалите покрай ползването на СРС-та, добави Инджов. В същото време политиците предпочитат да участват в сутрешни блокове по телевизията, вместо да са на парламентарния контрол в НС. Така те достигат директно до хората, като заобикалят неудобните въпроси в парламента, коментира експертът. "Всичко това не може да бъде отделено от българската социокултура на политически клиентелизъм, съчетан с махленското говорене", анализира медийната ситуация Инджов.

Адвокат Михаил Екемджиев допълни, че свободата на пресата в България често е ограничавана от страна на правото на информация. Депутатите от ГЕРБ предложиха закон за клеветата, за да не се накърнявал авторитетът на държавата, но това напомня стремеж да бъде ограничена свободата на словото и медиите, допълни Иво Инджов. Той определи като скандални промените в Закона за Търговския регистър. Когато един журналист се интересува за конкретна информация, той ще трябва да има специален допуск с електронен подпис. Бизнесмен, работещ в сивия сектор, ще знае кой журналист се интересува от неговите данни. Можем само да си представим какви биха били последствията, алармира експертът.

Георги Близнашки:

Левият кандидат-президент трябва да даде отпор на авторитаризма

Снимка Гергана АВРАМОВА

Георги Близнашки остро се обяви срещу предлагания от Дянков пакт за финансова стабилност. Според него той ще убие европейския проект за България

Кандидатът на БСП и неговата платформа трябва да бъдат израз и на съпротивата срещу авторитарните тенденции в българската политика. Този извод направи в четвъртък вечерта известният конституционалист професор Георги Близнашки, който е и един от кандидатите, номинирани в БСП за бъдещ държавен глава. Той взе участие в дискусия на тема "Демократичният избор на България", организирана от БСП в столичния район "Възраждане".

Трябва да помислим как да направим нашата собствена демокрация жизнеспособна и пълноценна. Това е задачата на деня и това смятам, че е основна грижа на един бъдещ президент на републиката, коментира още Близнашки. Известният юрист защити тезата, че президентът е задължителен елемент от националния интегритет, защото дезинтеграцията на обществото била факт.

"На тези избори президентът трябва да защити устоите на социалната държава. Тази институция може да бъде двигател на промени, това е една особена власт, пазителят на конституцията. Президентът е личността, която може да насочва обществения дебат в правилното русло, не да взема решенията вместо отговорните фактори, а да коригира крайностите", допълни Близнашки.

Ексдепутатът от левицата смята, че това, което предлага в момента проектът на Дянков за финансова стабилност, било просто финансова стабилност сама за себе си. "Ако предложенията му влязат в конституцията, това означава целият този европейски проект за България на практика да бъде зачеркнат, да бъде анулиран, да се приключи с него веднъж завинаги. Това е друг тип държавност - една държава, която не се интересува от съдбата на собствения си народ. "Ако държавата не мисли за своите граждани, тогава какъв е резонът на нейното съществуване?", попита още Близнашки.

ФАНДЪКОВА ПРИЗНА ДАЛАВЕРИ В ОЗЕЛЕНЯВАНЕТО

Кметицата на София призна за далавери при сключването на договорите за поддържането на парковете. За това тя обаче обвини общинското предприятие "Озеленяване", и то по време на мандата на Бойко Борисов като кмет. "В "Озеленяване" при мандата на Бойко Борисов излязоха много нарушения. Оттогава дружеството е малко стабилизирано, но това не е аргумент за нарушения и аз не бих дала добра оценка на ръководството на дружеството", възмути се кметицата.

След направена проверка се оказва, че за нито една от дейностите на общинското предприятие не е проведена обществена поръчка. Фандъкова обясни и ситуацията около така наречения бартер в "Озеленяване" - става въпрос за сключване на два договора. И двата са сключени с фирма, която е конкурентна на общинската. 53 хил. броя цветя са дадени за отговорно пазене в конкурентната фирма. Вместо да работят с цветята, от "Озеленяване" ги дават за отговорно пазене, а след това плащат за това пазене, разкри кметицата. Другият договор е за размяна на растителност - "Озеленяване" дава цветя на конкурентната фирма, а получава обратно храсти и дървета. В договорите няма никакви конкретни параметри, коментира Фандъкова. Тя продължи с това, че плащанията се изравняват с фактури чрез протоколи за прихващане. Балансът по протоколите за прихващане дава възможност да се получат пари, въпреки че конкурентната фирма дължи пари на "Озеленяване", възмути се кметицата.

„АТАКА" ДРАЗНИ МЮСЮЛМАНИ ПО ВРЕМЕ НА МОЛИТВА

Активисти на партия "Атака" опитаха да провокират столични мюсюлмани по време на традиционната им петъчна молитва вчера. Докато в Централната джамия в София протичал ритуалът, микробус на партията паркирал пред храма.

Атакистите започнали да заглушават молитвените думи от джамията със запис на християнски песнопения. Чрез високоговорител, монтиран в микробуса, националистите опитали да предизвикат около хилядата мюсюлмани, събрани в сградата. Полицаи от 3-то районно управление на МВР се отзовали и изгонили натрапниците.

Този опит за противопоставяне между националисти и религиозна общност се размина без съществени инциденти, но не може да бъде предвидена реакцията на засегнатите, ако това се повтори, коментираха някои от вярващите мюсюлмани.

ЖЕНА СМЕНЯ 3 ПЪТИ ЛИЧНА КАРТА, НЕ СЕ ХАРЕСВАЛА

Христо ХРИСТОВ

Суетна старозагорка заплатила на три пъти в рамките на половин година таксата за издаване на лична карта, след като не си харесала снимката на документа. Жената на възраст между 40 и 50 години останала недоволна от образа си на черно-бялата снимка още при първата лична карта. Седмица след издаването на документа пристигнала с току-що напаравена нова прическа. Тя чинно си платила таксата за обикновена поръчка от 22 лв., изчакала реда си на опашката и подала ново заявление. Когато служителките я видели да чака пред гишето за трети път, си позволили да я попитат каква е причината. Гражданката отговорила, че го прави в знак на протест срещу недоверието на униформените към вписаните в картата й дата и година на раждане. Жената била категорична, че ще си плаща, докато най-после не си хареса фотографията.

В Балчик избират почетен гражданин

Дана РУСЕВА

Обществеността в Балчик поде идеята в рамките на честванията за празника на града - 24 май, да бъде избран почетен гражданин. Инициативен комитет представи биографиите на личности, вплели творческата си съдба с тази на Белия град и Добруджа. Сред първите постъпили предложения е Стефан Цанев, който създава книгите си край морето. Трайно свързан с Балчик, той има отношение към обществения живот в града и отстояването на духовността. Преди време Цанев стана част и от дискусия за облика му, напомняйки, че от поезията остава само хубавото, а от архитектурата остава и лошото. Той направи паралел между Балчик и Тоскана и начина, по който в Италия се подхожда към градове с подобен дух и минало. С паметна плоча да бъде почетен и Борис Караджов, дарил на града "Пиета", е друго от предложенията. Посмъртно в листата със заслуги към Балчик са двамата майстори на словото Ивайло Петров и Петър Славински.

Икономика

Глоби до 50 хил. лв. за собствениците на незаконни кабели

Вече напълно са приключили действията по премахване на незаконните въздушни кабелни мрежи в централната градска част на София, съобщи вчера началникът на Дирекцията за национален строителен контрол (ДНСК) Милка Гечева. В продължение на седмици служители на дирекцията рязаха висящи жици около сгради в центъра на София, но покрай кабелите на интернет и ТВ-доставчици отидоха и тези на телефони, климатици, охранителни камери, СОТ и т.н. Банки, държавни ведомства и обикновени граждани стояха с дни без връзка в външния свят, а "находчиви" оператори връзваха наново срязаните кабели, вместо да ги прокарат под земята, каквото е изискването по закон.

Не сме получавали писмени сигнали за прекъснати телефонни или други кабели, каза още тя. Възможно е да са прекъснати телефонни кабели, ако те са били изпълнени въздушно, но ако е имало такива случаи, то нередностите са били отстранени от БТК, каза Гечева. От ДНСК уточниха, че отстраняването на незаконните кабели е струвало около 2000 лева. По думите ѝ засегнатите граждани са били уведомени навреме затова издадените 26 констативни акта за нарушение са срещу неизвестен извършител.

ДНСК е направила запитване към Комисията за регулиране на съобщенията да бъдат установени собствениците на въздушните кабелни мрежи, но все още няма отговор. Ако бъде открит извършителят на нарушението, то може да му бъде наложена санкция между 5000 и 50 000 лв. В този случай имаме право да наложим най-голямата санкция от 50 000 лв., защото това е нарушение както към клиентите на операторите, така и към законите на страната, посочи Гечева. Тя допълни, че проверките за незаконни кабелни мрежи продължават в цялата страна.

Манева не разбрала, че „Брикел" върнало парниковите квоти

Христо ХРИСТОВ

Санкция от 119 млн. лв. ще бъде наложена на "Брикел" ЕАД - Гълъбово, ако не върне на централния регистър с въглеродните емисии парникови квоти за 18 млн. лв., обяви зам.-министърът на околната среда и водите Евдокия Манева. Глобата щяла да бъде наложена, тъй като предприятието продължило да работи, след като миналата година са изтекли разрешените му 20 хил. часа работа. Тя припомни, че има решение на МС, според което "Брикел" трябва да спре окончателно работата си до края на април. Имало три изисквания за продължаване дейността на централата, нито едно от тях не било изпълнено. Дружеството нямало необходимото комплексно разрешително, заявлението било подадено през март и най-рано документът можел да "излезе" през август.

По този повод от дружеството коментираха вчера, че заместничката на Нона Караджова не е запозната с действителната обстановка, защото на 28 април възстановили в регистъра дължимата квота на стойност близо 19 млн. лв. Заместник изпълнителният директор на "Брикел" ЕАД, инж. Георги Златев, е категоричен, че от две седмици сероочистващата инсталация към топлоцентралата е готова и може да бъде включена. Засега обаче от МОСВ не проявявали интерес. Той очаква намесата на премиера Бойко Борисов, след като за ситуацията е бил осведомен от лидера на КТ "Подкрепа" д-р Константин Тренчев.

Бойко Борисов:

Найденов отърва кожата

Агроминистърът отчете какво от обещанията към зърнопроизводителите е изпълнил

Министър Найденов отърва кожата. Това заяви премиерът Бойко Борисов вчера по време на среща в МЗХ, на която присъстваха агроминистърът Найденов, министърът по еврофондовете Томислав Дончев, както и представители на Асоциацията на зърнопроизводителите. Преди време Борисов определи 30 април като краен срок земеделското ведомство да се разплати със зърнопроизводителите. В залог той постави оставането на министъра на поста му.

Министърът се отчете пред премиера за изпълнение на ангажимента към зърнопроизводителите. От заявени 91 763 бенефициенти, субсидии са получили 91 213. 550 човека не са получили субсидиите си заради нередовно подадени от тях документи и затова, че са санкционирани за минал период. 100-150 от тях се разследват за измами, поясни министър Найденов. По отношение на националните доплащания към зърнопроизводителите, от заявени 72 090 производители, пари са получили 55 298. Останалите имат задължения към НАП. Земеделският министър поясни, че плащания към тях ще има на всеки 15 дни, ако си изчистят задълженията към приходната администрация.

На премиера Бойко Борисов беше представена карта на България, с която в различни цветове бяха очертани районите, получили най-много плащания, и тези с по-малко получени средства. В зелен цвят бяха оцветени районите с най-малко средства, а в червено - отличниците. По този повод премиерът коментира: "Другия път да се оцвети в синьо, така в червено ме дразни. Така както работим, ще вземем да ги върнем на власт", коментира той, убеден, че средства ще тръгнат към другите райони и така цялата карта на България ще бъде оцветена в червено - цветът на социализма.

Когато има диалог, а не ни плашите със стачки, много полесно се работи и има плащания, обърна се премиерът към зърнопроизводителите. Той заръча на ДФ "Земеделие" и МЗХ да плащат на всеки коректен производител. "Всеки селянин да може да влиза в тази сграда, дори и в събота и неделя", разпореди Борисов.

Министър Найденов представи пред Бойко Борисов резултати от прилагането на правителствената политика в сектор "Земеделие", които впечатлиха министър-председателя. Според данните през 2010 г. делът на земеделието в БВП на страната е 5,2%. По данни на НСИ създадената брутна добавена стойност в земеделието е 3,670 млрд. лв. Мирослав Найденов изтъкна пред премиера още, че земеделието е един от малкото сектори на българската икономика, който формира положително търговско салдо, което през 2010 г. е достигнало 944 млн. долара. Делът на селскостопанския износ е около 17% за последните две години. Земеделският министър се похвали още, че България е една от държавите членки на ЕС с най-голямо нарастване на средния доход от земеделска дейност през 2010 г. спрямо 2009 г. - 23%, което я нарежда между първите 8 членки по този показател. По този повод премиерът коментира: "България може да храни и част от света."

Министърът показва картата, на която с червено са означени районите, получили най-много плащания

Данъчни декларации се приемат и в понеделник

Срокът за подаване на данъчните декларации за доходите на физическите лица и за плащането на дължимия данък за 2010 г. изтича на 30 април, събота, и понеже денят е неработен, декларации ще се приемат и в понеделник, 2 май, напомниха от НАП. В събота и неделя данъчните няма да са отворени, а в понеделник ще работят с удължено работно време, докато пред гишетата има чакащи.

От НАП напомнят, че декларациите могат да се подадат и във всеки пощенски клон с обратна разписка, в клоновете, където се приемат декларации с входящ номер, по интернет с електронен подпис. От НАП в София очакват да бъдат подадени още около 50 хиляди декларации, а в цялата териториална дирекция, която обхваща селищата около София, Перник и Кюстендил - около 70 хиляди.

Втори опит за взимане на проби от магистрала „Тракия"

Проби от строежа на Лот 2 на автомагистрала "Тракия", които трябва да докажат на обществеността, че магистралата се изгражда качествено, ще бъдат взети на 2 май, съобщиха от Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ). Експерти от Дирекция "Национален строителен контрол" (ДНСК) заедно с представители на независима лаборатория ще вземат проби от вложените насипни материали в участъка на Лот 2 Стара Загора - Нова Загора. Това трябваше да се случи на 19 април т.г., но дъждът осуети плановете на ведомството на Росен Плевнелиев.

Акцията бе организирана след сигнал от депутата от БСП и бивш зам.-министър в МРРБ Димчо Михалевски, че насипите на магистралата са от некачествен материал, примесен с пепел от табаните на рудник "Миньор". Отправяйки твърденията преди месец, депутатът показа и анализ на проба, направен от експерти на УАСГ. Изводите обаче бяха опровергани от МРРБ, а министър Плевнелиев веднага предложи обществена проверка на твърденията.

"Ако някой твърди, че на трасето няма пепел, то си е за негова сметка", каза Михалевски на 19 април. По думите му, ако има и най-малкото съмнение за некачествен строеж, риск за трасето и за европейското финансиране, по-добре насипите да се премахнат и да се направят наново.

Районният съвет на БСП „ТРИАДИЦА" - София

ОРГАНИЗИРА СРЕЩА
на актива, членове на БСП, симпатизанти и съмишленици, с ГЕОРГИ КАДИЕВ - кандидат на Българската социалистическа партия ЗА КМЕТ на София.
Срещата ще се проведе на 3 май 2011 г. (вторник) от 18.00 часа в салона на РС на БСП - ул."Михаил Буботинов" бл. 31

КЗК поряза фирма с 260 000 лв. за нелоялна конкуренция

Комисията за защита на конкуренцията наложи три имуществени санкции по 86 480 лв. (общо 259 440 лв.), на "Вивека Консултинг" ООД, за нелоялна конкуренция, която е нарушение на законодателството. Производството е образувано по искане на софийската фирма "Вивека" ЕООД. Двете компании предлагат рекламни и PR услуги.

Данните по преписката показват, че в името на ответното дружество недобросъвестно е търсено сходство с вече наложено на пазара наименование на конкурент. Умишлено е регистриран и използван домейн www.viveka.bg, идентичен с този на молителя - www.viv-eka.com, а на Интернет страницата на "Вивека Консултинг" е публикуван заблуждаващ списък с клиенти и осъществени проекти.

Комисията смята, че подобно поведение нарушава правилата на лоялната конкуренция и създава риск от въвеждане в заблуждение на потенциалните потребители на рекламни и PR услуги. КЗК постанови прекратяване на нарушенията.

Свят

Снимка БГНЕС

Гражданската война в Либия, която продължава вече два месеца, се разпростря и в Тунис. Лоялни на либийския лидер Муамар Кадафи сили подложиха на артилерийски обстрел туниския град Дехиба, близо до границата с Либия, съобщи Ройтерс. По думите на очевидци сраженията се водят между тунизийската армия и силите на Кадафи

Национализмът превзема Балканите

Традиционни партии си присвояват крайнодясната идеология в този регион, пише „Айриш таймс”

Слабото място на радикалните движения е, че възгледите на управляващите партии може да бъдат толкова крайни, колкото са техните. Това пише Даниъл Маклафлин в ирландския в. “Айриш таймс”. Той дава примери от политическия живот на Балканите, включително за партия “Атака”.

С яростното противопоставяне на опитите на Турция да се присъедини към Европейския съюз, с настойчивите искания за репарации от Анкара заради Първата световна война и с гръмкото говорене за ромското население крайнодясната партия “Атака” е най-резкият глас в българската политика, отбелязва авторът на статията.

“Атака” е творение на Волен Сидеров, който първоначално привлече общественото внимание с телевизионно предаване със същото име, в което обвиняваше за всички злини в България етническото турско малцинство, голямата ромска общност и корупцията на политиците. Десни групи го обвиняваха в краен антисемитизъм, но Сидеров описва партията си като “изцяло националистическа, имунна система за спасяване на нацията от изчезване”.

Този подход не само му осигури значително присъствие в българското Народно събрание, но и две места в Европарламента, където един от депутатите на “Атака” предизвика скандал с расистки и сексистки и-мейл за депутатка от ромски произход.

Авторът припомня, че Сидеров привлече най-голямо международно внимание, когато същата година се яви на балотажа с Георги Първанов за президентския пост - събитие, което мнозина определиха на отправеното от Жан-Мари Льо Пен предизвикателство срещу Жак Ширак на президентските избори във Франция през 2002 г.

В момента се говори, че звездата на “Атака” като че ли залязва. Голяма част от антикорупционната й реторика беше “откраднатa” от управляващата партия ГЕРБ на премиера с остър език Бойко Борисов, който в момента има подкрепата на депутатите от “Атака”. Някои анализатори се питат дали Сидеров иска да спечели подкрепата на Борисов за президентските избори през есента, но резултатите от социологическите проучвания показват, че популярността на партията му е спаднала на 3 процента.

Подобно предизвикателство към традиционните партии отправи в съседна Румъния бившият придворен поет на Чаушеску Корнелиу Вадим Тудор, лидер на партията “Велика Румъния”, припомня авторът. Неговите призиви за национална гордост и патриотизъм и нападките му срещу ромското и унгарското малцинство натиснаха тънка струна в изстрадалата от бедност, нестабилност и дълбоки социални разделения страна след революцията през 1989 г. Но партията му бе отстранена от парламента на изборите през 2008-а.

Някои експерти отбелязват, че слабостта на радикалните партии в Румъния се дължи главно на обстоятелството, че традиционни партии възприемат възгледи, които навсякъде другаде биха били смятани за крайни - като дълбоко морален консерватизъм, силна почит към православната църква и антипатия към малцинствени групи като роми и хомосексуалисти.

“Национализмът не е така силен, както през 90-те години, а популизмът е толкова широко разпространен, че почти измести националистите”, е цитирано мнението на председателката на Румънската академия на науките.

Путин уволни директора на „Роскосмос”

Руският премиер Владимир Путин уволни директора на Федералната космическа агенция (Роскосмос) Анатолий Перминов заради поредица от неуспехи в космическата програма. Перминов ще бъде заменен като директор на “Роскосмос” от първия заместник-министър на отбраната Владимир Поповкин, съобщиха руските агенции, цитирайки документ, подписан от Путин и публикуван от руското правителство.

В документа се казва, че Перминов е достигнал максимално допустимата възраст за заемане на държавен пост, но има ясни индикации за нарастващо разочарование в правителството от дейността на “Роскосмос”. През декември Русия преживя един от най-големите си космически провали в последно време, когато три навигационни сателита паднаха в океана край Хавай, вместо да достигнат орбита. Поповкин е бил служител в космическата център Байконур в Казахстан, след като завършва военната академия и оглавяваше руските ракетни сили и космическата отбрана между 2004 и 2008 година.

Германия задържа трима членове на „Ал Кайда”

Германската полиция задържа трима предполагаеми членове на терористичната организация “Ал Кайда”. “Обвиняемите ще бъдат изправени пред Федералния съд по правосъдието в събота”, съобщи канцеларията на генералния прокурор в комюнике. Прокуратура в югозападния германски град Карлсруе заяви, че тримата са били задържани рано в петък, но не даде повече подробности.

Скандал в Холандия

Холандските спецслужби са арестували бивш военен пилот по подозрение в шпионаж в полза на чужда държава, предаде РИА “Новости”. Задържаният в миналото е пилотирал изтребител F-16.

37-годишният мъж бил арестуван още на 17 март заради подозрение, че е продал държавни тайни. Формално той ще бъде обвинен чак на 9 юни. Според излязла информация в местни медии летецът е работел в полза на Беларус и е имал общ бизнес с граждани на страната.

Армията прочиства Кабардино-Балкария

Най-малко 16 бунтовници са били убити от руските сили на реда по време на двудневна антитерористична операция в размирния севернокавказки регион, съобщиха местни официални лица, цитирани от ДПА. Спецоперацията е била извършена в село Прогрес, на границата между регионите Ставропол и Кабардино-Балкария, където група предполагаеми бунтовници открила огън срещу силите на реда, уточни представител на Следствено управление, цитиран от Франс прес. Сред убитите са двама лидери на местния бунт - Шамиев и Хамурзов, и две жени. Специалните сили застреляли осем мъже и две жени, съобщава агенция Интерфакс, като се позовава на правителствен говорител. Ислямистките бунтовници се барикадирали в къща и стреляли първи срещу кремълските сили. Няма данни за убити руснаци. Още най-малко шест бунтовници са били убити от военни в Република Дагестан, гласи съобщението.

www.duma.bg

кратки

Турците не искат АЕЦ

Повечето турци се противопоставят на плановете на правителството да строи АЕЦ, като 64% от жителите на страната смятат, че Турция не е готова за този вид технология, сочи проучване на общественото мнение. Според по-малко от 7% от запитаните атомната електроцентрала ще е полезна за страната. Турското правителство обяви плановете си да построи три реактора за пет години, единият от които близо до българската граница.

Норвежки интерес за петрола на Гърция

Правителството на Норвегия и петролни гиганти са поканили гръцкия заместник-министър на околната среда Янис Маниатис, за да обсъдят с него възможностите за добива на петрол и газ в Гърция. Маниатис, който е на официална визита в Осло, ще има срещи и разговори с представители на държавната петролна компания STAT-OIL. Гръцкото правителство е готово да обяви концесионни търгове за инвеститори, които се занимават с откриването на въглеводороди.

Протестите в Сирия не стихват

Десетки хиляди сирийци демонстрираха вчера в градските центрове на страната в знак на солидарност с жителите на град Дараа. Протестиращите настояха за политически свободи.

ООН помага на КНДР

Световната програма за прехрана на ООН ще започне да изпълнява проекта си за спешна хранителна помощ за 3,5 млн. души в Северна Корея, съобщиха от базираната в Рим организация. “Суровата зима, загубите на реколта и липсата на ресурси за извършване на зърнени доставки извън страната направиха КНДР много уязвима”, пише в комюникето си Световната програма на ООН.

Салех обвини Катар за безредиците

Йеменският президент Али Абдула Салех обвини Катар в заговор срещу Йемен и финансиране на антиправителствени акции в други държави от региона. Според Салех малка част от катарското население притежава огромни финансови възможности и “много иска да стане велика държава в рамките на близкоизточния регион”.

Сърбия се разлюля

Земетресение с магнитуд 4,3 по Рихтер е било регистрирано на територията на Република Сръбска, предаде телевизия РТРС. Епицентърът на земетресението е бил на 10 км източно от Баня Лука. Нанесени са леки материални щети на къщи и сгради в няколко общини в района на Баня Лука.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

НАСА започна да пълни външния резервоар на космическата совалка “Индевър”, която излита за последен път

Свят

Уилям и Кейт си казаха „да”

8000 журналисти отразиха кралската сватба на живо

Погледът на целия свят вчера бе насочен към Лондон - британският принц Уилям и дългогодишната му приятелка и годеница Катрин Мидълтън си казаха “да” в Уестминстърското абатство. То е традиционно място за коронацията на британските крале след 1066 година. Двамата размениха брачни клетви под погледите на близо 2 хил. гости в катедралата и близо двумилиардна аудитория пред телевизионните канали и интернет. Двамата бяха обявени за съпруг и съпруга от духовния глава на Англиканската църква кентърберийския архиепископ Роуан Уилямс.

Под облаци, но без дъжд - така започна сватбеният ден на младоженците. Въпреки че синоптиците не изключваха да превали, принц Уилям и Кейт бяха достатъчно смели като избраха открита каляска за процесията след бракосъчетанието. Кейт последва стъпките на Даяна и не обеща на принца да му се подчинява, а само, че ще го “обича, подкрепя, уважава и цени”.

Кралската сватба събра стотици хиляди по улиците на Лондон. Церемонията се наблюдава пряко от над 2 милиарда телевизионни зрители по земното кълбо. За целта около Бъкингамския дворец и Уестминстърското абатство, където бе венчавката, се бяха разположили около 8000 журналисти.

Събитията около кралското семейство се следяха непрекъснато на живо от Би Би Си. За целта медията бе акредитирала общо 850 свои служители, което бе почти два пъти по-голям екип от този, който отразяваше Олимпийските игри в Пекин.

Вчерашният ден се определя като най-великия за британската монархия от 30 години насам. Хиляди британци и туристи прекараха последните няколко нощи на палатки около Бъкингамския дворец в очакване да зърнат някой от младоженците. Цялата централна част на града бе блокирана, а денят бе обявен за неработен.

Вълненията около церемонията достигнаха такива нива, че от най-голямата интернет търсачка Гугъл съобщиха, че думите “кралска сватба” се търсят по около половин милион пъти дневно по целия свят. Според информация на анализаторски сайтове пък всеки ден в световната мрежа се публикуват по близо 7 милиона новини за събитието.

На сватбената церемония присъстваха 50 държавни глави, като британското кралско семейство оттегли само две свои покани - към посланиците на Либия и Сирия. Сред поканените бе и бившият премиер на България и роднина на английската кралица Симеон Сакскобургготски.

Сватбата между Уилям и Кейт обаче срещна и известно неодобрение във Великобритания. Страница във фейсбук против истерията около събитието събра над 3300 почитатели. Успоредно с венчавката в центъра на Лондон се проведе и улично парти против кралското семейство.

Кралската сватба бе охранявана от 5000 служители на реда. Британската полиция съобщи, че е арестувала трима души в Лондон при акция, свързана със сигурността на събитието. Задържаните били двама мъже - на 68 и 45 години, и жена на 60 години. Те били арестувани по подозрение в подготовка на нарушения на обществения ред. Според полицията задържаните възнамерявали да присъстват на венчавката на Уилям и Кейт.

Снимка БГНЕС

Улиците на Лондон бяха изпълнени с народ, а над 2 милиона зрители в света наблюдаваха церемонията, която се предаваше пряко в телевизионния ефир

Снимка БГНЕС

Булката се появи в изключително елегантна рокля от френска дантела. Младоженецът се врече във военна униформа на полковник от пехотния полк на Ирландските гвардейци

Бури и торнада помляха САЩ

Продължава да расте броят на жертвите на торнадото в южната част на САЩ. Агенциите посочват 300, а спасителните отряди очакват да открият още тела. Материалните щети в осем американски щата се оценяват на милиарди долари. За силата на бурята говори любопитният факт, че табела на магазин от щата Джорджия е била открита на 134 км разстояние в щата Тенеси.

Най-много загинали има в щата Алабама - над 200 души. Властите в Мисисипи и Тенеси съобщават за по 33 жертви, в Джорджия са 14, във Вирджиния - пет, а в Кентъки - един.

Бурите предизвикаха много разрушения, както и аварийно изключване на местна АЕЦ в Алабама. Втората по големина атомна електроцентрала в САЩ “Браунс фери” може да не работи няколко седмици, след като гръмотевичните бури и торнада в щата Алабама предизвикаха прекъсване на електрозахранването и автоматично изключване на реакторите й. Задействането на аварийните дизелови генератори за охлаждане на ядреното гориво помогнало да се избегне ядрено бедствие като това след земетресението в Япония миналия месец.

Градове като Тускалуса, родния град на губернатора на Алабама Робърт Бентли, бяха практически изтрити от картата. Осем щата бяха засегнати от свирепите пролетни бури при най-тежкото торнадо, засягало САЩ от 1974 г.

Президентът на САЩ Барак Обама съобщи, че ще посети най-тежко засегнатите райони, за да окаже подкрепа и да види с очите си трагедията. Националната гвардия е призована да помогне в спасителните операции. Няколко източни щата все още са с предупреждение за торнадо. Руският президент Медведев предложи помощ на САЩ за справяне с последиците от бурите.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Природната стихия буквално изтри от картата много от градовете в щата Алабама

16 са жертвите на атентата в Маракеш

Броят на загиналите при атентата в кафене в стария квартал на южния мароканси град Маракеш достигна 16 души. Двама души, които бяха тежко ранени при експлозията, починаха през нощта срещу петък, съобщи официален източник, цитиран от АФП.

Десетки души пострадаха при взрива. Повечето от жертвите са чуждестранни туристи. Мароканските власти не дават информация за самоличността на чужденците.

Холандски гражданин е загинал при нападението в мароканския град Маракеш и още двама граждани на страната са сериозно ранени, съобщи холандското външно министерство, цитирано от АФП. Според официалните данни 23-ма души са ранени при взрива, сред които 18 чужденци. Сред ранените има французи, холандци, швейцарци, руснаци и тунизийци, съобщават медицински източници. При взрива тежко е пострадал синът на депутата от руската Държавна дума Валерий Селезньов.

Министерството на вътрешните работи на Мароко обяви, че експлозията в Маракеш е терористичен акт, извършен от камикадзе. Според очевидец в кафенето “Аргана”, където стана взривът, вътре влязъл мъж, поставил бомба и напуснал заведението. Все още никой не е поел отговорност за атентата.

Кралят на Мароко Мохамед VI осъди терористичната атака, определяйки я като “подло престъпление, което противоречи на благородните човешки ценности на уважение на свещените права на живот, търпимост, свобода и мир”. Той изрази увереност, че нападението само ще укрепи волята на мароканците да се противопоставят на тези, които посягат на избрания път на демократично развитие и солидарност с международната общност в борбата срещу престъпността, агресията и тероризма. Кралят нареди да се проведе разследване и гражданите да бъдат информирани за резултатите.

Свят

Атомът трябва да е сигурен

В Русия спряха четири енергоблока в атомни електроцентрали

След Чернобил атомният надзор в Русия се смята за един от най-взискателните в света. Средно всяка година в атомните централи се правят до 2,5 хиляди проверки

Татяна ЗИКОВА

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Ростехнадзор и "Росатом" обсъждат проблема за извеждане от експлоатация на атомни електроцентрали на някои енергоблокове, които са отработили срока си. Това съобщи ръководителят на Федералната служба за екологичен, технологичен и атомен надзор Николай Кутин.

По думите му четири такива енергоблока вече са спрени. Ръководителят на Ростехнадзор не уточни за кои централи става дума. Той обаче подчерта, че няма заплаха за сигурността.

Кутин отбеляза, че продължаването на лиценза за удължаване на експлоатацията на отработили сроковете си енергоблокове е един от големите проблеми и често предизвиква разногласия с "Росатом". При всички случаи обаче Ростехнадзор дава време за отстраняване на възникнали неизправности. Въпреки това, отбеляза Кутин, при спирането им няма опасност за енергийната сигурност на страната. При това той обърна внимание, че събитията в японската АЕЦ "Фукушима-1" нямат отношение към проверките на нашите атомни централи. "След Чернобил атомният надзор в Русия се смята за един от най-взискателните в света", каза Кутин.

Средно всяка година в атомните централи се правят до 2,5 хиляди проверки. "Това е тотален контрол - подчерта Кутин. - Всичко се проследява внимателно и детайлно." А стрес-тестовете, на които днес възнамеряват да подложат атомните си централи европейските държави, за Русия са всекидневие. Нещо повече, съобщи Кутин, според оценките на мисиите на МААЕ, която проверява атомния ни отрасъл преди две години, в страната са установени завишени и дори прекалени национални стандарти по безопасност.

Засега между другото остава отворен въпросът готови ли са европейските партньори да приемат подобни стандарти, ако бъде постигната договореност за въвеждането им на наднационално ниво. Днес, припомни Николай Кутин, в международния атомен надзор съществуват само препоръки на МААЕ, но няма общи норми и стандарти за безопасност. Този въпрос обаче със сигурност ще бъде повдигнат на поредната сесия на МААЕ през юни 2011 година. Засега уставът на тази организация най-малко е насочен към проблемите на нивата на безопасността на атомните централи и не е изключено да се наложи приемането на допълнителни международни конвенции за установяването им. Във всеки случай, отбеляза Кутин, засега в света няма алтернатива на атомната енергетика. Слънчевите батерии, вятърните станции не са изход. "Няма слънце, няма вятър, няма енергия", обясни Кутин. Освен това отработените слънчеви батерии, по думите му, представляват отпадъци, които са от първа степен на опасност, и не трябва да се плодят.

Аварията на "Фукушима", призна Кутин, е била шок за руските специалисти. През юни на сесията на МААЕ световната професионална общност най-накрая ще чуе първия - по думите на шефа на Ростехнадзор - ясен доклад, в който японската страна обезателно ще съобщи как и защо действията на персонала са довели до това ядрената авария да излезе от контрол и да достигне най-високото, седмо ниво. По думите на Кутин до днес руските специалисти за съжаление нямат достоверна информация нито за мащабите на разрушенията, нито за количеството гориво. "За нас е загадка какво е станало в атомната централа", каза Кутин.

Сред въпросите, вълнуващи руските специалисти, е също така въпросът за изграждането на централи, подобни на "Фукушима", след като съществува хипотетичната възможност от земетресения и цунами. "В руския Далечен изток няма наземни атомни централи. И Ростехнадзор никога няма да даде лиценз за изграждането им", подчерта Кутин.

Интервю

Михаил Екимджиев:

Полицейската бруталност остава безнаказана

Дори хора от спецслужбите, които би трябвало да са най-добрите професионалисти, често се държат като мутри и терористи, казва правозащитникът

Интервю на Лилия ТОМОВА

Говорили сме си и друг път за нарушаването на човешките права в България, г-н Екимджиев. За жалост, отново имаме повод да го направим - разпространените записи от скандалния арест на Тенчо Попов. Какво вижда човек като вас в тях?

- Виждам логичното продължение на нелеп, гротесков, тъп полицейски сериал, който започна в началото на м.г. - на 10 февруари, с вече разкапалата се, компрометирана акция "Октопод", от която не остана почти нищо в съда. Този сериал премина през безумните нахлувания на въоръжени полицаи по тъмна доба в жилището на Бориславе Гуцанов във Варна в края на март, а кулминацията на това безумие беше показният арест на експремиер Николай Цонев в болницата. Тогава един прокурор-рецидивист...

Прокурор-рецидивист?

- С чиста съвест наричам Роман Василев рецидивист. Защото той има, макар и задкулисно, участие и в казуса "Тенчо Попов". Този прокурор, който беше изпратен да защитава правата на хората и да възпира полицаите от евентуално насилие и бруталност, лично даде "команда": "На колене!" и обяви, че бившият министър е "абсолютен престъпник". А до момента този "абсолютен престъпник" е оправдан точно... три пъти. Което пък показва, че Роман Василев е един абсолютен клеветник, който извърши пред очите на цялата българска общественост откровено престъпление, за което обаче беше много снизходително "помилван" и поощрен и от главния прокурор, и от Висшия съдебен съвет.

Чак поощрен...

- Казвам поощрен, защото главният прокурор заяви, че няма да жертва кариерата на Роман Василев "заради една изпусната реплика". А за всички ни беше очевидно, че не става въпрос за "изпусната реплика", а за старателно подготвено сценично поведение, търсещо одобрение и от МВР, и от премиера Борисов. ВСС пък наложи най-лекото наказание - "порицание", макар че за всеки правист беше ясно, че срещу Роман Василев трябва да има наказателно производство, че трябва да бъде осъден за превишаване и злоупотреба и с власт, и с правомощия. Така че ясно е - полицейската бруталност се толерира и дори се стимулира от прокуратурата. И остава безнаказана. Това се случи и при инцидента в Кърджали, при който полицаи нахлуха в дома на едно семейство и малтретираха младо момиче и родителите му, и при куриозния случай в Горна Оряховица, когато вътрешният министър Цветанов чете класифицирана информация пред парламента и обяви български лекари за убийци. Нещо, което като че ли до момента само в либийския процес се беше случвало... Така че това, което видяхме на последните разпространени записи, изглежда някак закономерно. Виждаме полицаи, при това - от спецслужбите, които по дефиниция би трябвало да са най-добре обучените, да са най-добрите професионалисти, да се държат като мутри и терористи. Дори точно като терористите се снимат с похитените от тях пленници, най-често - преди да ги екзекутират... Нашите пък блъскаха главата и настъпваха ръцете на очевидно дори физически послабия от тях Тенчо Попов, който е безобиден и неагресивен, след което победоносно и с маски се снимаха на дивана! Това е проява и на лош вкус, и на лошо възпитание. В прав текст казано - това е простащина и липса на професионализъм.

Много съм обезпокоен доколко тези хора могат да изпълняват публичната си функция за борба с престъпленията, след като самите те демонстрират престъпни наклонности. Не разпознавам в тях добрата полиция, която, както пее Веско Маринов, трябва да ни пази, а разпознавам хора, дегизирани като мутри и които действат като мутри.

Полицаи, а и прокурори продължават публично да демонизират и съсипват хора и имената им, градени десетилетия. Има ли лек срещу това в България?

- Има лек. Въпросът е каква е цената му. Защото име, градено десетилетия, може да бъде сринато за няколко минути ефирна слава от вътрешния министър, от разпищолил се прокурор или от високопоставен полицай. Нужни са години, за да се възстанови публичният образ на хора, съсипани от действията на държавата. Много години, за да се спечели едно дело, било в страната, било в Страсбург, и това е най-несправедливото. Да, има наистина лек, но той е с изключително висока морална цена - когато след 5-10 години хората, малтретирани от представителите на държавата, получат някаква справедливост, те вече са забравени от обществото. Усещането за справедливост, за морален реванш се размива в годините.

МИХАИЛ ЕКИМДЖИЕВ е роден в Тетевен на 5 юни 1964 г. Завършил е юридическия факултет на СУ "Св. Климент Охридски". Специализирал е защита на правата на човека по професионално изграждане на млади адвокати от Централна и Източна Европа, организирана от Съвета на Европа, участник е във форум по възприемане на европейското антидискриминационно законодателство, бил е прокурор (1990-1992) в Районната прокуратура в Пловдив. От август 1992 г. е адвокат в Адвокатска колегия - Пловдив. Води дела в обществен интерес и предоставя правна помощ по обучение на практикуващи юристи и журналисти в сферата на правата на човека и гражданския контрол върху актовете и действията на администрацията. Ръководител на правозащитни проекти на Асоциацията за европейска интеграция и права на човека.

Всъщност т.нар. знакови дела се провалят тотално. Това не е ли знак за институционална и управленска импотентност - и на МВР, и на прокуратурата?

- Категорично е такъв знакът. Но за съжаление най-недостойна е ролята на прокуратурата. Както сме си говорили и друг път, тя трябва да бъде коректив на нескопосаните, некомпетентни, непрофесионални, политически натоварени действия на МВР. Т.е. прокуратурата е този филтър, който трябва "да пропуска" полицейската работа до съда, там да стигне само това, което е абсолютно убедително, издържано от гледна точка на Наказателно- процесуалния кодекс. А прокуратурата, демонстрирайки слугинаж по отношение на МВР, за да няма "търкания и искри", автоматично и чисто механично прехвърля и стоварва, като на конвейер, всички полуфабрикати и явно негодни продукти от дейността на полицията в съда. Така съдът, отделните съдии, са изправени пред изключително тежки морални и професионални дилеми. Ако държат да спазят закона, трябва да обявят публично, че раздуханите акции с гръмки имена - "Медузи", "Октоподи" и какви ли не още, са негодни. И че или няма престъпление, или че полицията не си е свършила работата. Само че тогава се появява вътрешният министър Цветанов, за да започва да обвинява: "Българският съд е корумпиран!", "Такова е нашето правосъдие" и т.н.

Всъщност той има ли право на подобни изявления, които прави?

- Не. Няма никакво право. Защото в качеството си на публична фигура, на представител на изпълнителната власт не би могъл да критикува съдебната система. Тя е друга власт, която и може, и трябва да бъде критикувана, но от вас, журналистите, от мен като правозащитник, не от представители на другите институции. Това веднага създава конституционен проблем с разделението на властите. Но да се върнем към професионалната и морална драма на съдиите. Ако приложат закона, което им е професионално задължение, рискуват да бъдат омаскарени, обявени за корумпирани, дори - за съучастници в престъпления, от "най-висока трибуна" - от министър или от високопоставен полицай. Биха могли и послушно да продължат порочната верига - негодни действия на полицията, легитимирани от прокуратурата. Но тогава, вървейки по линията на най-малкото съпротивление и страхувайки се от негативна обществена реакция, коментари и дори заклеймявания от страна на МВР, съдиите да започнат да правораздават не в съответствие със закона, а в съответствие с обществените очаквания. Така правото и справедливостта девалвират, размиват се и дори просто изчезват, а ролята на съда се принизява. Но най-подла е ролята на прокуратурата в тази ситуация, защото тя трябва да бъде законовият, юридически коректив на действията на изпълнителната власт в лицето на полицията. А прокуратурата, и в лицето на главния прокурор и неговите подчинени включително, зае слугинска позиция. Като че ли всички трябва да съчувстваме за изказаната от главния прокурор в интервю преди седмица умора и отегчения от реформите в съдебната система...

Винаги сте твърдели, че законността отличава демокрацията от полицейските хунти. Стана ли България демократична държава?

- Помните ли - м.г. прокурорът Роман Василев каза по Великден: "Разпнахме трима на Разпети петък". Би трябвало да знае поне, че Христос е разпнат невинен... Но точно заради острата и почти еднозначна реакция на медиите, на обществото, на хора, които са в състояние да формират общественото мнение, защото реакцията в България беше почти еднозначна, като че ли случаите на полицейско насилие понамаляха. С изключение на насилието в Кърждали, случило се след това... А в Горна Оряховица имаше друг тип полицейска перверзия, свързана със злоупотреба с класифицирана информация и превишаване на права. Това, надявам се все пак, да е може би някаква индикация, че, макар и да сме далеч от нормалната правова, демократична държава, все пак имаме някакви вътрешни корективи, които са в състояние да коригират донякъде самозабравянето на полицията. А може би и самата полиция разбра, че е преиграла институционално и че нейният пиар вече се превръща в негатив и става антипиар.

> **Правото и справедливостта девалвират**

Общество

АИДА ОВАНЕС

Бог високо, цар далеко

За да смели зърното, мелничарят експлоатира силата на водата, на вятъра. И използва своя труд. За да получи повече брашно, трябва да използва още труд, за да се завърти воденичното колело. Идват "на помощ" наемните работници. Те трябва да дават повече, отколкото получават, за да може мелницата да работи на пълни обороти и да "храни" и мелничаря, и по мъничко самите работници. За зла участ в началото на XXI век в една европейска (разбирай - цивилизована) държава се оказва, че в колкото по-малка фирма работиш, толкова по-необлагодетелстван си (стр. 3). И повече труд хвърляш, за да се завърти мелничното колело, и по-малко брашно получаваш като заплата. Няма изненада в ситуацията. Защо? Много просто - правилото "Бог високо, цар далеко" работи с пълна сила. С оправдание за криза и съкращаване на щата на държавната администрация (с което по принцип данъкоплатецът е съгласен) в момента в страната има около 400 инспектори по труда. Те трябва да проверят годишно над 50 хил. предприятия, за да опазят интересите на хазната и на работниците.

Протестите, предизвикани от трудови конфликти, сякаш са в далечното минало. Нашенецът се научи да работи и да си трае. Но нашенецът не може още да свикне с мисълта, че трябва да настоява за повишаване на квалификацията си, да изисква от работодателя да му дава време за обучение и това време да се брои за работа. Защото колкото са по-високи образованието и квалификацията на работника, той толкова по-малко може да бъде манипулиран и принуждаван да върти подълго и с повече енергия мелничното колело и да получава по-малко брашно. И възрастта не е без значение. Но у нас - най-много. Наскоро си говорих с главния лекар (на 60 г.) на една малка, но спретната и работеща болница. Естествено у нас това не е критерий, че болницата може да работи, а лекарите и сестрите няма да останат на улицата... Та, притиснат от безпаричието, главният лекар закърши пръсти какво ще стане с персонала, с него самия. "Ами иди в чужбина - знаеш перфектно два западни езика, имаш 3 специалности, какъв ти е проблемът?", попитах го. "Стар съм. Ето - и тук не ме искат", каза докторът, очевидно подвластен на нашенското мислене...

Малка фирма - голямо прецакване на работници, е новото правило на родния "бизнес климат". Ала протестите, основани на трудови конфликти, май си останаха минало за българина в малката фирма. За него важи правилото, че сведената глава ятаган не я сече.

Иначе утре е 1 май! Да живей трудът!

Малчугани, хванете се за зелено

ИСКРА МИЛЕВА

Да се хванат за зелено. Това оптимистично послание остава на родителите на 3200 софиянчета, които отново изпаднаха от класацията за място в детските градини. Да се хванат за зелено могат и родителите на още хиляди деца в страната, защото се оказва, че броят на забавачките по селата застрашително намалява.

Да се хванеш за зелено не е лошо, защото носи в себе си някакъв оптимизъм. Е, този заряд оптимизъм излъчваше и избраната за кметица на София Йорданка Фандъкова повече от две години. И именно докато режеше ленточка след ленточка. И на всяка ленточка обявяваше как ще има нови и нови места в забавачките. Как тази година едва ли не извънземната система за класиране на малчуганите ще вземе да проработи като хората и как най-после проблемът с липсата на места ще вземе да се реши. И - о, чудо! Но незнайно как над 3000 деца нещо не се дорединха. И то точно тригодишни, които излизат от яслите. В яслите пък не успяха да се класират 5000 от 11 000.

Ама пак няма виновни в управата на София. Виновни били родителите, че правели деца. Защото според избраната за кметица местата не стигали не заради друго, а защото се били родили много деца през последните две-три-пет години. Пак родителите се оказаха толкова нахални, че регистрирали децата си от деня на раждането във въпросната система. А иначе и тази година щяло да има нови 1500 места в детските градини, изгря отново оптимизмът на Фандъкова. Той бе за кратко помрачен, след като наяве лъснаха разни общински далавери. Но тя била стегнала нещата. Далаверите обаче били правени по време на кметуването не на кого да е, а на Бойко Борисов, прояви смелост Фандъкова. И взе, че разкри как се въртят едни парички - не къде да е, а в общинското дружество "Озеленяване". Хитро! Кой да предположи, че данъците на софиянци ще отиват за пазене на цветя. Защото се оказва, че си имаме общинска фирма, която обаче решила, че не може да се справи с опазването на едни цветя. И взела, че предоставила дейността на частник. И то без обществена поръчка и без никакви параметри в така наречения договор. Че за какво им е?

Е, от цялата работа излиза само едно. На тези управляващи все някой друг им е крив. Ама то народът си го е казал - на крива ракета Космосът й пречи. А столица, град, село или държава не се управлява с оправдания. Защото само с парите от далаверите в едно нищо и никакво си общинско предприятие като "Озеленяване" можеше да се пререже поне една ленточка на детска градина. Сигурно отново ще се намери оправдание. Но оправдание няма да се намери за това, че най-малко 3200 майки ще трябва да излязат в неплатен отпуск, да дават заплатите си в частни забавачки или да пращат децата си по села и паланки.

Защото едва ли избраната за кметица Йорданка Фандъкова ще им гледа децата, докато те работят, за да внесат в общинската хазна поредния данък. Едва ли обаче някой отново ще се върже на оптимистични приказки, защото на народа му писна да пасе!

Дамата 30

www.duma.bg

311 - СЪЗДАДЕН Е ЕДИКТЪТ НА ТОЛЕРАНТНОСТТА. От Сердика съимператор Галерий издава първообраза на едикта, прогласен две години по-късно и от Константин Велики в Медиоланум (дн. Милано). Елена, майката на Константин Велики, е родена в Сердика, а самият той казва: "Сердика е моят Рим!" Едиктът е създаден на територията на днешна София и с него се разрешава проблемът с преследването на християнството и другите религии в Римската империя.

1887 - В ПЕРНИК СЕ РАЖДА ТЕМЕЛКО НЕНКОВ, ПОЛИТИК И СИНДИКАЛЕН ДЕЕЦ (УМИРА 1925 Г.). Заради участието си в стачката на пернишките миньори през 1906 г. е уволнен от мините и известно време работи във Военния арсенал в София. Срещата с Георги Димитров му повлиява да стане член на БКП. През 1907 г. се връща на работа в Перник като миньор. Оглавява миньорска стачка през 1919 г., за което е изправен пред военен трибунал. Народен представител от БКП през 1919 и 1920 г. По време на априлските събития (1925) е арестуван и убит.

1923 - В СОФИЯ СЕ РАЖДА ЮРИ БУКОВ, ЕДИН ОТ ГОЛЕМИТЕ ПИАНИСТИ НА ЕВРОПА (УМИРА 2006 Г.). Започва кариерата си от 1947 г. като солист в Западна Европа. Живее в Париж. Изнася концерти на петте континента. Записва над 30 албума. Лауреат на международни конкурси в Париж, Брюксел, Женева. Награден с орден "Стара планина" I степен.

1973 - ПРЕЗИДЕНТЪТ РИЧАРД НИКСЪН ПОЕМА ОТГОВОРНОСТ ЗА ПОДСЛУШВАНЕТО В „УОТЪРГЕЙТ". Аферата е свързана с незаконни действия на Комитета на Републиканската партия по време на избирателната президентска кампания през 1972 г. в САЩ. Представители на щаба на Никсън се опитват да монтират подслушвателно устройство в щаб-квартирата на Демократическата партия в хотел "Уотъргейт" във Вашингтон. На 27 юли 1974 г. Конгресът открива процедура на импийчмънт на избрания за втори мандат Никсън. Той не успява да докаже убедително, че няма нищо общо с аферата, и подава оставка.

1981 - ХРИСТО ПРОДАНОВ ИЗКАЧВА ВРЪХ ЛХОТЦЕ. Така става първият българин, изкачил осемхилядник. Лхотце (на снимката) се намира на границата между Тибет и Непал, близо до Еверест. На 30 април 1981 г. в 13,55 ч. Проданов се изкачва на върха сам и без кислороден апарат по опасния и труден Кулоар на Райс. Денят е исторически за българския алпинизъм. Още на стр. 12

1989 - УМИРА СЕРДЖО ЛЕОНЕ, ИТАЛИАНСКИ РЕЖИСЬОР (Р. 1929 Г.). Известен със своите "спагети-уестърни" - филми за Дивия запад, заснети в Европа с американски актьори в главните роли и с епичната музика на майстори като Енио Мориконе за фон. Леоне режисира самостоятелно едва седем филма, но поне пет са култови - "За няколко долара в повече", "Добрият, лошият и злият", "Имало едно време на Запад" и др. Последният му проект е филм за блокадата на Ленинград, който не се осъществява заради ненавременната му смърт от инфаркт.

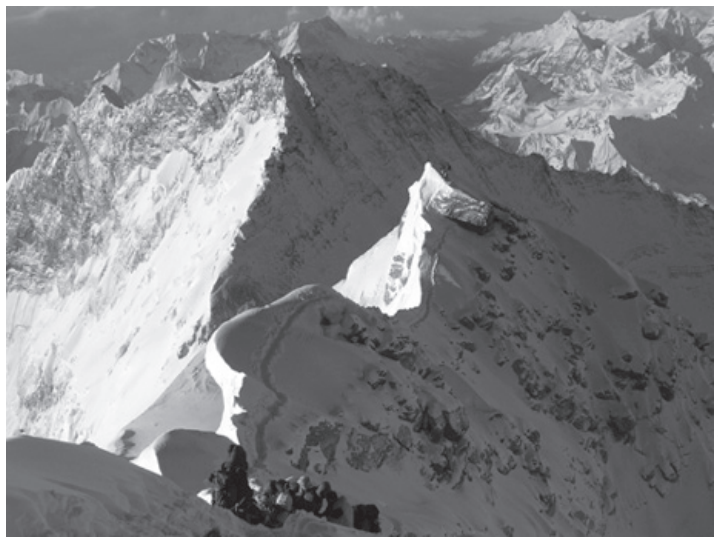
2007 - УМИРА ГРИША ОСТРОВСКИ, БЪЛГАРСКИ АКТЬОР И РЕЖИСЬОР (Р. 1918 Г.). Роден е в Париж, но кариерата му е свързана с редица наши театри - Народния, Младежкия, Сатиричния, на Българската армия и др. Професор във ВИТИЗ, зам.-ректор. Удостоен с награди за педагогическата си дейност, носител на множество отличия и призове. Незабравими са театралните му постановки по произведения на Шекспир, Илф и Петров, Ибсен, Радичков и др., както и режисираните от него филми като "Петимата от "Моби Дик", "Мъже в командировка", "Отклонение" и др.

Личности

30 години от покоряването на Лхотце

Българин покори 4-ия най-висок връх в света на 30 април 1981 г.

Снимка CLIMBINGGUIDEBG.COM

Лхотце (на втори план) с Кулоара на Райс, по който върви финалната част от класическия маршрут към върха. Кулоарът на Райс ясно се очертава (снежна ивица с наклон наляво) и води до най-високата точка на върха. (снимката е направена от маршрута на Хилари и Тензинг към Еверест)

Владимир НИКОЛОВ

Днес се навършват 30 години от успеха на първата българска експедиция в Хималаите. На 30 април 1981 г. в 13.55 ч. Христо Проданов стъпи на връх Лхотце (8516 м), четвъртият по височина връх на планетата и първият 8-хилядник, покорен от български алпинист. Той се изкачва на Лхотце сам и без кислороден апарат по опасния и труден "Кулоар на Райс". Роденият в Карлово Проданов става едва 25-ият алпинист, покорил този хималайски връх, но само трима преди него са го изкатерили без кислород.

Така денят 30 април 1981 г. стана исторически за българския алпинизъм. Експедицията включва най-добрите 21 български алпинисти по онова време, но след покоряването на върха от Проданов тя е обявена за успешна и прекратена, за да не бъдат предприети излишни рискове. Експедицията е част от националната програма за отбелязване на 1300-годишнината на българската държава и е обявена за най-важната спортна проява в нея. България постигна успех още при хималайския си дебют, при това на един от най-трудните и най-високите върхове в света.

На 13 юли 1981 г. в Народното събрание всички участници в експедиция "Лхотце-81" получават държавни отличия. За изкачването на връх Лхотце Христо Проданов е удостоен с голямо държавно отличие "Герой на социалистическия труд" и орден "Георги Димитров".

УЧАСТНИЦИТЕ В ПЪРВАТА БЪЛГАРСКА ХИМАЛАЙСКА ЕКСПЕДИЦИЯ ДО ЛХОТЦЕ

Христо Проданов (1943-1984) - ръководител, Иван Костов - пълномощник на Централния съвет на Българския туристически съюз, Методи Савов ("Народна армия" Сф), Огнян Балджийски ("Планинец" Сф), Димитър Бърдарев (ВИФ "Георги Димитров"), Кънчо Долапчиев (ВИФ "Георги Димитров"),Руси Дженев ("Кайлъшка долина" Пл), Тошко Лазаров ("Сините камъни" Сл), Кънчо Матеев ("Родни Балкани" Вн), Наско Ламбов ("Родни Балкани" Вн), Красимир Тасев ("Народна армия" Сф), Емануил Деянов (ВИФ "Георги Димитров"), Евгени Христов (1937-2005, "Иван Вазов" Сф), Слави Дерменджиев ("Планинец" Сф), Дойчин Василев ("Иван Вазов" Сф), Людмил Янков (1953-1988, "Осогово" Кн), Запрян Хорозов ("Иван Вазов" Сф), д-р Стайко Кулаксъзов (1949-2002) - лекар, Стефан Калоянов (1940-2007) - радист и преводач, Александър Пеев - кинооператор от БНТ, Иван Панайотов - режисьор и кинооператор от БНТ.

30 години по-късно петима от участниците в експедицията - Иван Костов, Кънчо Долапчиев, Димитър Бърдарев, Огнян Балджийски и Руси Дженев, се събраха, за да отбележат юбилея й.

Други петима не са между живите - покорителят Христо Проданов, д-р Стайко Кулаксъзов, Людмил Янков, Стефан Калоянов и Евгени Христов. Двама пък живеят в Щатите постоянно - Слави Дерменджиев в Сиатъл, Вашингтон, и Емануил Деянов в Денвър, Колорадо, и не можаха да пристигнат за честването. Както участниците отбелязаха, експедицията е била немислима без съдействието на мнозина хора извън състава й. Те и досега са благодарни на д-р Петър Пенчев и полковник Обретен Обретенов, осигурили храната на експедицията и хляб, с който са се хранели само екипажите на подводниците, съхраняван почти като държавна тайна и абсолютно недостъпен за населението, на Андрей Изворов от тогавашния НАПС, Райко Цаков, Мишо Кубадинов и много други. "Всички, към които се обръщахме за помощ, откликваха най-добронамерено, с огромна готовност да бъдат от полза и да имат свой принос в успеха на първия български хималайски щурм", припомнят участниците в експедицията. Почти цялата екипировка е произведена в български предприятия - нещо, което сега може да предизвика само умиление, но и законна гордост. Значителен принос в подготовката със своя споделен опит оказват и известните полски алпинисти Анджей Завада и Адам Милчевски, които пристигат в България вече ръководили и участвали в експедиции в Хималаите, и които безкористно, чисто по алпинистки споделят своите преживявания и поуки от пребиваването си в "зоната на смъртта". Анджей Завада е част от историята на световния алпинизъм, известен и като "баща на зимните изкачвания в Хималаите".

Снимка Владимир ПАГЕЛСКИ

Петима от героите от първата българска хималайска експедиция "Лхотце 1981" - Кънчо Долапчиев, Димитър Бърдарев, Огнян Балджийски, Руси Дженев и Иван Костов, се събраха, за да отбележат 30-годишния й юбилей

"Въпреки противоречивите спомени за развоя на експедицията всички отчитат и сега невероятните качества на Христо Проданов като алпинист, които се проявиха и 4 години по-късно, когато той качи и най-високия връх в света Еверест (8848 м) сам и без кислород, но загина на връщане от Покрива на света, припомниха беловласите алпинисти.

● ● ●

Кънчо Долапчиев, преподавател по алпинизъм в НСА "Васил Левски":

За тази експедиция трябва да се припомнят неща, твърде интересни за историята на българския алпинизъм. В онези години ние спечелихме много. Бяхме избранниците. Сега вестниците предимно отбелязват колко трудно е било да получиш разрешение да пътуваш, колко съдбата ни е зависела от благосклонността на една или друга номенклатура да ти разрешат да напуснеш страната. Така си беше. Не можехме да пътуваме свободно. При това имаше директива, че експедицията ще бъде прекратена, след като само един човек се качи на върха. На България й трябваше подобен връх, ознаменуващ 1300-годишнината от основаването й. След завръщането ни се понесоха мълви, че Христо Проданов като ръководител на експедицията и след като се качил на върха, я е прекратил сам, за да няма други, стъпили там. Истината е, че в групата имаше поне 5-6 човека, на които също беше по силите да стъпят на Лхотце. Историята не търпи недомлъвки. След години няма да ни има и потомците ще се запитат защо от такава внушителна експедиция само един човек е стъпил на върха? Но тогава такива бяха обстоятелствата и въпреки че времето беше хубаво и позволяваше и на други от нас да атакуват върха, експедицията беше прекратена, въпреки че бяха изградени парапети, което винаги е най-трудната част в една хималайска експедиция. Макар че там лесно няма. Или ако има, лесното е и опасно. Пътят беше прокаран. Имахме храна, вода, екипировка. Спокойно можеха още 5-6 души да се изкачат на върха.

● ● ●

Димитър Бърдарев, преподавател по алпинизъм в НСА "Васил Левски":

Между хората с особен принос за осъществяването на експедицията ни е и Иван Славков. Тогава той беше генерален директор на националната телевизия и ни оказа неоценима помощ. Експедицията се провеждаше в чест на 1300 години от основаването на българската държава със специално решение на политбюро на ЦК на БКП и беше определена като най-голямото спортно събитие на годината за страната. Иван Славков беше председател на организационния комитет за провеждането й. Ролята му беше неоценима. Просто решаваше със замах всички проблеми, които възникваха в тази сложна организация. Той заслужава нашата благодарност и признателност за оказаната ни помощ. Експедицията беше най-големият праг, който преодоля българският алпинизъм, за да пробие в световния спорт. Благодарение на нея светът ни чу и видя, че България е спортна нация. Една английска журналистка - мис Холи, която живееше постоянно в Непал, лично дойде да се срещне с нас след слизането ни от върха. Тя ни попита доста провокативно дали руските, съветските алпинисти са ни проправяли пътя към върха и изрази учудване, как една малка България може да увенчае с успех първото си участие в покоряване на хималайски връх. Експедицията към Лхотце проправи пътя 3 години по-късно да покорим и Покрива на света - Еверест, по Западния му гребен. Романтиката от експедициите до Лхотце и особено до Еверест 1984 г. ще остане в аналите на българския спорт. Защото след нас по Западния гребен на Еверест няма други, дръзнали да изкачат най-високата тока на планетата. Оттогава са изминали 27 години, но няма ново успешно изкачване по Западния гребен. Това дава основание на всеки българин да бъде горд с нашите успехи тогава. Щастлив съм, че и аз попаднах в една романтична епоха тогава и взехме най-доброто от планината.

● ● ●

Огнян Балджиев:

У всеки от нас имаше добра представа за възможностите на другаря му, колегата му като алпинист. Сега се събират различни хора и покоряването на хималайските върхове е въпрос единствено на дебела пачка пари. С тях можеш да си поръчаш и чай, и екипировка, и всичко. Но това са представители на богати фирми, производители на храни, добавки, екипировки, съоръжения, и т.н. Освен това те обикновено минават по маршрути с изградени парапети. По един стръмен склон, когато минат 30 души по него, вече не стъпваш на склон, а на хоризонтална, утъпкана пътека. Към Еверест има 15 маршрута, но само 2 се използват от комерсиалните експедиции. По Източната стена само двама души са го изкачили и другите дори и не се опитват. По Западния гребен след българската експедиция са се пробвали, но никой не се е качил. На Западния гребен българската експедиция остави 11 800 м парапети.

● ● ●

Иван Костов, пълномощник на ЦС на БТС в експедицията:

Разрешението да се проведе експедицията се забави, защото през 1971 г. на връх Ношак в Афганистан трагично бяха загинали 5 българи. След това изобщо и дума не можеше да стане за по-голяма експедиция, особено в Хималаите. Тогава се наложи да проведем национална експедиция, чиято основна задача беше да свалим труповете на сънародниците ни от Ношак. Открихме само един от останалите. Цялата ни тогавашна експедиция струваше 3000 долара. После за атаката на Лхоце беше определена група от 4 човека. Естествено е, всеки е тръгнал с мисълта да го изкачи. Всички участници бяха изключително подготвени. Към тях беше прибавен и Методи Савов - най-неподготвеният във физическо отношение, но с изключителен дух. Другите бяха Кънчо Долапчиев, Огнян Балджиев и, разбира се, Христо Проданов. По време на самото изкачване в лагер 3 проведохме разговор с всеки поотделно. Тогава се оказа, че при Кънчо е тръгнал оток на белите дробове и решението на покойния вече доктор Кулаксъзов беше Долапчиев да се върне в базовия лагер. На 30 април 1981 г. Христо Проданов се измъкна рано-рано и атакува върха сам. Методи Савов и Огнян Балджийски тръгнаха доста по-късно и им оставаха най-трудните участъци в края на деня. От ЦК на БКП ни бяха казали, че и един да стъпи на Лхотце, ще е успех. И ни бяха обещали експедиция на Еверест, така че не рискувахме повече. Балджийски и Савов стигнаха до 8200 м и се върнаха. Димитър Бърдарев, Слави Дерменджиев, Кънчо Матеев и Людмил Янков спряха до 7800 м, а Запрян Хорозов - до 7250.

● ● ●

Руси Дженев:

За българския алпинизъм Лхотце беше класическа премиера, която отвори пътя за следващите български изкачвания в Хималаите. Сега при изкачванията се залага на бързината. Тя предполага много по-малко време за престой в т.нар. зона на смъртта. Човек не губи много време и организмът му не изпада в състояние да изчерпи собствените си възможности. Отиваш, бягаш и се връщаш обратно. А това означава, че и малките хубави моменти, прозорци, могат да бъдат използвани. Просто чакаш дендва, бягаш до върха и се връщаш.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
30 АПРИЛ 2011
ДУМА

Неизвестно за известното

Ще изплува ли от морската бездна Тайнствената Атлантида

Съществуват предания и за изчезналия древен континент Лемурия, където живеели полумаймуни с 3 очи, както и за континента Му - там преди 50 милиона години се появил първият човек на света

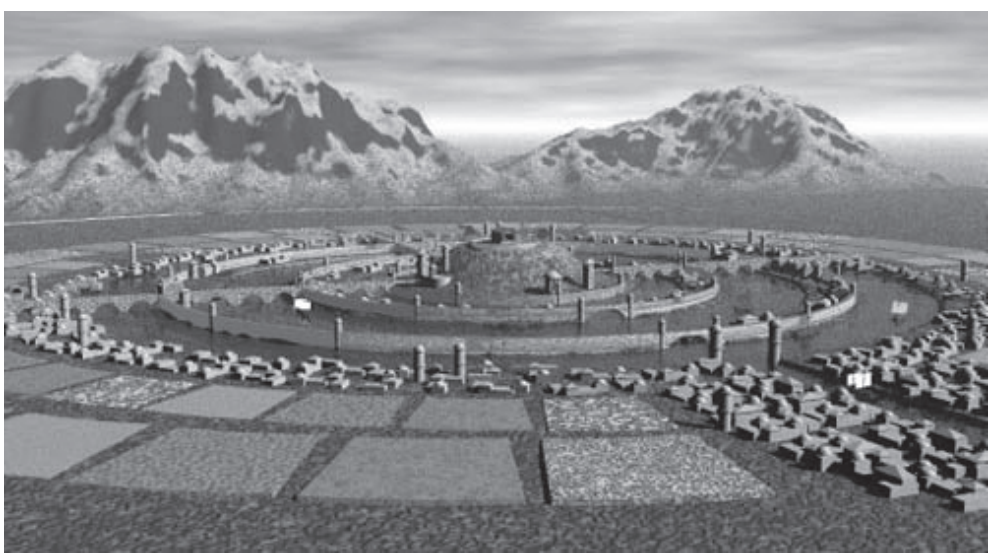
Потъналото царство

Преди няколко години група американски учени под ръководството на Робърт Сърмъст направи съобщението, че недалеч от остров Кипър са открили убедителни доказателства за истинското местоположение на легендарната Атлантида. Изследователите от САЩ доказват, че описаният от древногръцкия философ Платон материк се намирал между остров Кипър и Сирия, като доказателствата за това са открити на морското дъно останки от високи крепостни стени, размерите на които съвпадат с описаните от Платон.

Учените са използвали ултразвуков сонар за създаване на триизмерно изображение на участък от морското дъно на дълбочина 1,5 километра между Кипър и Сирия, където е открит хълм, съживил старата легенда за потъналия материк Атлантида.

- Хълмът изглежда като обградена със стена територия, която напълно отговаря на Платоновото описание на хълм с акропол - обяснява ръководителят на експедицията Робърт Сърмъст. - Даже размерите са същите. Ако е случайно съвпадение, това е една от най-забележителните случайности.

Трябва да бъде отбелязано, че в основата на мита за Атлантида са два диалога на Платон - "Тимей" и "Критий", написани 355 г. преди Христа. Както и другите диалози на Платон, създадени като беседи на философа Сократ с различни персонажи. Политикът Критий, който е наричан безсъвестен и безскрупулен, разказал предаващата се от поколение на поколение история за остров Атлантида, който се намирал под покровителството на бога на морето Посейдон. Островът бил кръстен на името на най-големия син на Посейдон - Атлант, и бил управляван от нечувана морска династия, която владеела огромни територии в Европа, Азия и Африка. Богатствата на храмовете в Атлантида нямали равни. Най-красивият храм бил на Посейдон, където се намирали множество изящни златни скулптури. Но от мощни катаклизми гордата Атлантида накрая се озовала на морското дъно.

Някои изследователи смятат, че Атлантида е била долина, заобиколена отвсякъде с планини и намират такова място в... Ирландия

Още в древността писанието на Платон било възприемано като алегория. Аристотел твърдял, че Атлантида е мит. Но някои от учениците на Платон казват, че са видели в Египет йероглифни записи за митичния континент. В диалозите пише, че материкът бил разположен в Атлантическия океан, зад Херкулесовите стълбове, но размерите му, както и хронологията в диалозите, са толкова нелепи, че не подлежат на обсъждане.

Интересът към Атлантида се възродил в епохата на Великите географски открития. Каталунецът Джасинта Вердангер бил убеден, че изчезналият континент е бил тайната цел на пътешествието на Христофор Колумб. Той бил отъждествяван с Америка, Гренландия, Швеция, Шпицберген, Азорските острови и Малта. Изказвали се и съвсем фантастични хипотези за Монголия, Нигерия, Южна Африка, както и за Мексико. Великият Франсоа Бейкън написал през 1627 г. трактата "Новата Атлантида", описвайки остров, където благодарение на просветеното управление царяло пълно щастие.

Иван БЕЛОВСКИ

Най-разпространена от всички е теорията, че Атлантида се намира в Егейско море. Тя е свързана с могъщата минойска цивилизация на остров Крит и е съществувала през третото-второто хилядолетие преди Христа. Атлантида е загинала в резултат на силно изригване на вулкана, действащ на остров Санторини в периода XVI-XIV век преди Христа, което се потвърждава от геологични данни.

Сериозни аргументи в полза на тази хипотеза са намерени по време на разкопки, проведени в началото на XX век от археолога Артър Еванс. Той открил високоразвитата минойска култура, която поддържала широки икономически и културни връзки с цялото Средиземноморие. През втората половина на XX век смесена експедиция от американски и шведски учени намерила подводни наслагвания от вулканична пепел с дебелина от няколко десетки метра. Подобен слой пепел на същата възраст е намерен и на остров Крит.

Последната хипотеза за местоположението на Атлантида се появи през 70-те години на миналия век - че изчезналият материк е разположен в района на Бахамските острови. Водолази открили на морското дъно правоъгълни широки каменни образувания. Според някои твърдения на дъното дори имало мраморни колони. Повечето археолози се придържат към мнението, че каменните образувания с правилна форма са ерозия на крайбрежните скали от времето на плейстоцена, което е подробно описано от науката. Що се отнася до мрамора, той бил използван за баласт на корабите и изхвърлян в морските дълбини.

Съвременните геоложки и геофизически изследвания отричат възможността за съществуването на изчезнали острови по времето, за което говори философът Платон. Единствената хипотетична възможност е Егейско море в района на вулкана Санторини. Но дори и най-силният катаклизъм не може да потопи под водата планински остров с хребети за едно денонощие. Това е много бавен процес, който според учените продължава столетия.

Освен Атлантида съществуват и други предания за потънали безвъзвратно в океана страни. Популярна е хипотезата за древния континент Лемурия, разположен между Африка и Индия. В края на XIX век германският зоолог Ернст Хекел създал теория за това, че именно Лемурия била люлката на човечеството. Тази земя била заселена с полумаймуни, към които се отнасят представителите на съвременния вид лемури.

Основателката на придобилото слава теософско общество Елена Блаватска по време на своите сеанси приемала съобщения от нетленни същества, които й разказвали, че историята на човечеството е започнала именно от Лемурия. Обитателите на този потънал континент били третата от седем основни раси. Те приличали на маймуни с три очи, но се размножавали, снасяйки яйца. Лемурейците се преселили в Атлантида, където станали четвърта раса. Хората били петата раса. Лемурия била разрушена от изригване на вулкан, а Атлантида била затрита от черна магия. Още през първата половина на XX век се появили съобщения за изолирани селища от лемурейци на различни континенти.

В началото на отминалия XX век получила разпространение и теорията за древния континент Му, на територията на който сред Тихия океан се намирали съвременните острови Фиджи, Пасха, Таити и Тонга. Именно на този континент Му преди 50 милиона години се появил първият човек, въпреки че всички антрополози твърдят, че това е станало на друго място и преди четири милиона години. В хиндуистките манастири била открита писменост от населяваща континента Му високо развита цивилизация. Преди дванадесет хиляди години загадъчният континент Му потънал на дъното на океана, но нито един изследовател никога не е притежавал някакво съществено доказателство за тази хипотеза.

Балканите завършват на Адриатика

Познаваме ли добре нашия собствен полуостров?

Изглед от Дубровник - перлата на Адриатика

Александър СИМОВ

"Почивай си през деня, за да можеш да спиш през нощта". Това възвишено правило за качествен живот на една балканска държава, която толкова много се гордее със своя мързел, че го е превърнала в туристическа марка на самата себе си. Тази държава се нарича Черна гора, намира се в края на Балканския полуостров, а за да стигнеш до нея, трябва да направиш приказно пътешествие през стръмни планини, вторият по големина каньон в света (първият, разбира се, е каньонът на река Колорада), да прекосиш най-голямото езеро на нашия полуостров и чак тогава да се отзовеш пред сините вълни на Адриатика, където да бъдеш зашеметен от пищна природа, палми, портокалови дръвчета и много туристи от цял свят.

Ние не познаваме добре Балканите. А аз успях да се убедя в това.

Сърбия в розово

Пътешествието към Черна гора с автобус е удивително преживяване. То започва с преминаване през цяла Сърбия. Ходил съм в Сърбия точно два пъти, но никога не бях стигал по-далече от Пирот. Голяма грешка. Сърбия е изумително красива държава. Пейзажът прилича на българския, но все пак е различен, а това държи възхитеният разум буден през цялото време. Защото, докато автобусът навърта километрите в съседната държава, съзнанието автоматично отбелязва разликите - няма запустели земи, пътищата са по-хубави и навсякъде има акации. Във всеки двор по пътя се белеят акации, които изпълват въздуха с удивителен аромат. Разбира се, зад стъклото на автобуса нямаше как да усетя този мирис, но си го представях съвсем ясно.

Сръбските села са различни от българските - в тях все още има някакъв живот. Къщите също са различни. Те са малки, спретнати, много китни. Тези в източната част са такива. Тези в западната част напълно приличат на къщите по нашите села. Оградите са ниски, а селяните сякаш са си обявили състезание за това кой ще окичи повече цветя в двора си. Усещането е страхотно - все едно пътуваш през цветна картичка. В дворовете има единствено асми. Никъде няма засадени други зеленчуци. Хората наблягат на красивата равна трева, която радва очите. Да не говорим за това колко много къщи има извън населените места. Или сърбите си падат по индивидуалния живот или масово хората са строили домове по специални за сърцата им места.

Но имаше и причини за изумление. Сръбските селяни масово боядисват своите къщи в розово. Това изумява очите на страничния наблюдател. Поне в България няма нищо подобно, а розовото ме преследваше през целия ми път през територията на бивша Югославия. Пътешествието продължава покрай градовете Кралево и Ужице и най-накрая след около 7 часа път и след много, ама наистина много розови къщи, автобусът спира в удивителния планински курорт Златибор.

Златибор е нещо като меланхолична версия на Боровец, курорт замръзнал в края на 80-те години като хотели и дръпнал много напред в бъдещето като луксозни къщи за богати хора. Няма никакво презастрояване. Въпреки че сезонът не е почнал, в курорта има достатъчно хора. Сръбкините са удивително красиви жени. Бирата е хубава, пивка, студена. Точно в центъра на курорта има малко изкуствено езерце и много пейки край него. Ако човек заседне с две бири там, просто няма да стане никога.

Непознатият рай - Черна гора

На следващия ден автобусът потегли към Черна гора. Аз си представях Черна гора като някаква шантава държава, поразена внезапно от колективна лудост през 2006 година, когато обявиха независимост. Тази държава има население малко над 680 хиляди души и аз просто не успявах да предположа как нещо толкова малко, ама наистина толкова малко е в състояние да функционира правилно. Друг интересен факт, който знаех, е, че без да е член на Еврозоната, Черна гора е въвела еврото като парична единица на собствената си територия, но това не е толкова странно за страна, която разчита основно на туризъм, за да води кроткия си и тих живот.

Оказа се, че Черна гора е истинска перла. Една страна, благословена от географията по забележителен начин. Тя е уникално съчетание от удивително красиви планини и крайбрежна ивица, която спира дъха с красотата си. Границата между Сърбия и Черна гора е в планините. Но какви планини са това. Те са стръмни, страскащи и същевременно приветливи. Пътят се вие сред невероятно запазена природа, която те прострелва в сърцето и те оставя безмълвен.

Автобусът се движи над такива пропасти, че сърцето на човек може да спре. А отдолу се вие река Морача, реката с най-удивителния син цвят, който някога съм виждал. Баналното обяснение, че цветът се дължи на скалите покрай, които реката се движи, никак не задоволява романтичното ми въображение, то вижда в цвета някаква форма на природна магия, на географско вълшебство, на това, че целият свят е създаден специално за мене, за да ме изуми точно в този миг, точно с този прелестен цвят на водата.

Един пример за широтата на тези души - на два пъти при пресичането на черногорската граница нито ни поискаха документите, нито в автобуса се качи митничар, за да огледа за подозрителни физиономии. Просто така се работи там. Полека.

Черногорци са високи и бавни хора. Времето наистина тече по съвсем друг, алтернативен на Запада начин. Умирах от завист, докато прекосявахме столицата Подгорица - град, потънал в зеленина и удивителни къщи. Архитектурата вече става типично средиземноморска - все едно си в Италия, но без дефектите на голямата страна. В дворовете се появяват палми, хората все почесто си почиват на сянка, а времето не помръдва изобщо. Пътят от Подгорица до Адриатическото крайбрежие също е много странен. Покрай пътя не спират да се редят къщи. В Черна гора те дори не им слагат огради, боядисват ги в меки, пастелни цветове и са много хубави. Фантазията на архитектите е работила добре.

Цените пък са повече от прилични. Цигарите са евтини, всички българи веднага започват да се тълпят край будките за тютюн, защото най-скъпите цигари струват около 4 лева, цени, които тук отдавна са останали в миналото.

Непостижимата синева

Природата обича да си играе със синия цвят. Твърде често го избутва пред очите ни по палав начин и му придава всякакви разновидности. В сините цветове човек усеща дълбочина, мекота и топлина, която обикновено не може да извлече от другаде. Денят беше слънчев, лъчите си играеха по синевата, а Адриатическо море беше с умонепостижим син цвят. По-късно схванах коварството на Адриатика. При опита да се поразходя по плажната ивица в която пясъкът е по-нарядко от парче месо в супа в ученически стол. Да се движиш бос по камъни е невероятно болезнено и всяка нестинарка по земята би разбрала моите мъки. Камъните са невероятно живописни, но престава да ти пука за тях, когато те измъчват толкова много.

Черногорската Адриатика е окупирана от руснаците. Навсякъде надписите на сръбски и на руски. Руснаците са там и няма да си тръгнат скоро, а и никой не иска да ги гони. Те строят невероятни сгради, основен процент от туристите са, а и е супер да чуваш руска реч. Черна гора е избягнала демона на презастрояването на плажната ивица, въпреки че процесът е неизбежен, след като толкова много пари са на път да се концентрират там, но имат и спорни решения.

По пътя към една от перлите на Черна гора Будва се минава покрай известния остров Свети Стефан с всичките му около 20 къщи, строени в далечните тъмни времена. Този остров сега бил даден под аренда на сингапурец, който е спрял свободния достъп до него. Смятал да го прави луксозен ВИП курорт за отбрани светски личности. Екскурзоводките като папагали цитират имената на Силвестър Сталоун и Клаудия Шифър, които от време на време се отбивали там, за да отдъхнат от блясъка и славата. Никой обаче не споменава, че това е било и любимо място за отдих на Тито. Изобщо при посещението из този Балкански край не чух почти никой да говори за Югославия, сякаш това е страна безвъзвратно потънала в историческия мрак.

Будва също се оказа мое лично откритие. Тих град, спохождан от много ветрове и още повече туристи. Старата Будва е типичен адриатически град - обграден с крепостни стени. Уличките между къщите в затворения град са тесни, сенчести и създават усещането, че всички хора са наблизо. Там, където преди е кипял някакъв друг живот обаче, в момента царува изцяло туристическата индустрия. Навсякъде има кафенета, ресторанти, барове, което не е толкова лошо - времето на пиратите е свършило, дошло е времето на пиячите.

Дубровник - истинският бисер

Когато видях Дубровник в далечината, разбрах, че независимо от опозицията в мен вече трябва да изкарам списъка си помпозно наречен: "2 милиона неща, които трябва да свърша, преди да умра" и да отбележа с чавка нещо в него - посетих Дубровник. Това май е топлото лице на Хърватия. Трябва някой ден да отида и в другата част на страната, но засега искам да си представям Хърватия като слънчев рай, като потънало в зеленина място, като пейзаж с маслинови и портокалови дръвчета и като бездънна синева.

Паричната единица на Хърватия се казва куна, на нея обикновено са изобразени мустакати мъже, гледащи лошо в пространството, а Дубровник днес може да засмуче куните ви (еврото е дори за предпочитане), без да се усетите изобщо. Всичко си има цена. Изкачването на крепостните стени - 10 евро. Влизането във францискански манастир - 3 евро. Попадането в музей - 4 евро. Лифт до крепостните стени, изградени от французите - още 10 евро. Не ме разбирайте погрешно - комерсиализацията не ме дразни, тя е неизбежна част от постмодерната дивотия на света. Искам да кажа друго - че отвъд цените, заведенията и музеите Дубровник е място със стресиращо количество история. Твърде много хора в Европа, а и по света, са бленували за него. И ако усетите дори за малко това невероятно количество от история като порив на бриз, дошъл от някой далечен остров, няма да останете излъгани от своето пътешествие до това място. Мисля си, че аз го усетих. След Дубровник посетих още едно адриатическо градче - Котор. Още една перла, още една планина, още няколко мига на извисяване.

След тези пет дни се прибрах в България, но ми погодиха гаден трик. Когато усетиш широкия свят, не можеш да се примириш с теснотата на ежедневието. Трябва като древна империя да разширяваш собствената си територия постоянно, защото иначе просто ще експлодираш. Е, очевидно нямам друг избор - трябва пак да пътувам. Иначе ще е тъпо и досадно.

А никой няма полза от още един тъпанар и досадник в този прелестен свят.

Остров Свети Стефан днес е ВИП курорт за световни знаменитости

Град Котор в Черна гора е една от гордостите на младата и непозната република

10 ЗАПОВЕДИ НА ЧЕРНОГОРЦИТЕ

1. Човек се ражда уморен и живее, за да си почине.
2. Обичай кревата като самия себе си.
3. Денем почивай, за да можеш нощем да се наспиш.
4. Не работи - работата убива!
5. Ако видиш някой да си почива - помогни му.
6. Работи по-малко, отколкото можеш, а онова, което можеш, отстъпи на друг.
7. Спасението е в хладната сянка - от почивка никой не е умрял.
8. Работата носи само болести - недей умира млад.
9. Когато случайно ти се прииска да поработиш, седни и почакай. Ще ти мине.
10. Ако видиш някъде да ядат - приближи се. Ако видиш, че работят - тръгни си, да не пречиш.

Виц Вариете

Знаете ли, че:

Единственият истински ограничител на скоростта при движение с лека кола в България - това са примигващите фарове на колата от насрещното платно....

☺

Съдия пита подсъдимия:

- Защо сте без адвокат?

- Всички адвокати се отказаха да поемат моето дело, щом разберяха, че в действителност нищо не съм откраднал.

☺

Знаете ли, че:

С цел да не се замърсява планетата, членовете на Зелената партия не ги погребват, а ги компостират!

☺

Отегчен мъж в книжарницата:

- Моля ви, препоръчайте ми нещо за четене?!

- Ами... мога да ви предложа Кама Сутра!

- Е, добре де... нямате ли нещо за мъже, които все още пазят детското в себе си?!

- Ами... имаме... Кама Сутра за оцветяване!

☺

В чудния свят на пътната полиция:

- Защо катаджиите не могат да гледат Формула-1?

- Като гледат толкова превишаване на скоростта, от алчност получават инфаркт.

☺

- Мамо, мамо, купи куче!

- Не!

- Моля, мамо, купи!

- Казах не! Продай го на някой друг!

☺

Кой как избира сладолед:

Мъж:

- Имате ли сладолед?

- Да.

- Дайте ми един.

Жена:

- Имате ли сладолед на клечка с ягодов пълнеж, шоколадова глазура с кокосови стърготини?

- Не!

- Дайте един!

Дете:

- Имате ли сладолед за 50 стотинки?

☺

Малкият Иванчо отишъл случайно в работата на баща си. Спира той пред вратата на кабинета му и чува отвътре мъж да казва:

- Хайде по още 100 грама!

Вечерта, като баща му се прибрал от работа, го попитал:

- Тате, ама вие в работата ти да не би да пиете ракия?

- Глупости! Случил си се там тъкмо когато едни джуджета вдигаха щанги!

☺

- Ах, бедничкият ми мъж...

- Какво? Случило ли се е нещо?

- Не, той наистина е беден...

В публичния дом предлагат на един клиент доста възрастна проститутка.

- Това, че вашата професия е най-старата, го знаят всички - казва той - но това не означава, че непременно трябва да легна с някоя от основателките!

☺

Катаджия носи дневната заработка на своя началник.

Началникът:

- Малко носиш днес, какво се е случило?

- Когато бях малък, мечтаех да стана тираджия, но нашите искаха да стана милиционер. И все се срамувах да поканя някоя съученичка на кино. Сега много обичам да ходя за риба, но жената все ме води с нея по магазините. Не разбирам къде ходя и защо...

Шефът:

- Тези глупости що ми ги плещиш?

- Извинете, господин майор. Просто преди един час спрях един психолог!

☺

Купих си ново магнитно надписче за хладилник. Сега като влезеш в кухнята в един през нощта, в тъмното свети надпис: "Щастието не е в яденето, животно!"

☺

- Лесно не се почва хубава работа. Видях им изискванията: висше образование, приятна външност, перфектен ангийски и немски език. И това за длъжност куриер!

- Идиотщина!

- Е, зависи какъв куриер. Може да е за наркокуриер...

☺

Полезен съвет:

Ако мъжът ви не ви помага в кухнята, не му помагайте в леглото. Нека се мъчи.

☺

Знаете ли, че:

Лошите от БКП така са стегнали на врата на малкия Бойко червената вратовръзка, че после даже станал член на БКП...

☺

Един делови човек получил нервен срив и се записал на прием при психоаналитик. Той му казва:

- Легнете на кушетката и казвайте всичко, каквото ви мине през главата!

Човекът мълчи. Тогава психоаналитикът го предупреждава:

- Не забравяйте, всяка минутка тук ви струва един лев!

Бизнесменът продължава да мълчи, минава час, плаща шестдесет лева и си тръгва. Същото се повтаря и при второто му посещение. По време на третото му посещение най-накрая отваря уста:

- Бих искал да ви питам нещо, докторе? Възможно ли е мое финансова участие във вашия бизнес?

☺

Полов живот:

Ако мъжете знаеха за какво мислят жените, щяха да ги ухажват поне десет пъти посмело.

☺

Знаете ли, че:

След смъртта си лошите момичета попадат в рая, за да обслужват там добрите момчета.

☺

Исак го заболял зъб. Зъболекарят казва:

- С упойка е двойно по-скъпо.

Исак дава да му направят упойка...и изчезва.

Вечерта зъболекарят разказва:

- Странна случка! При мен дойде днес някакъв Исак, помоли ме за упойка, а после избяга.

Друг зъболекар казва:

- Колега, това вашето е нищо! При мен днес дойде един евреин и помоли да му извадя зъба без упойка!

☺

В чудния свят на националните кампании:

Национален ден "Да изчистим България за един ден" - ден, когато тези, които никога не са цапали, чистят за всички други...

☺

Две приятелки си говорят:

- А как хубаво ме ухажва! Какви думи само използва! Какви цветя ми подарява! Направо ти се иска никога да не се омъжиш за него!

☺

- Докторе, искам да не ми се виждат бръчките.

- Добре, ще направим изпъване на лицето. Това ще струва 2000.

- Нямам чак толкова, нещо по-евтино?

- Добре, може да махнем основните бръчки за 1000.

- Докторе, а някак по-евтино може ли?

- Госпожо, по-евтино - само воал!

☺

Говорят си две деца:

- Моят татко е бизнесмен. А твоят?

- Не знам. Или е месар, или счетоводител.

- Как така?

- Вечер си точи ножа, а сутрин брои пари...

☺

Лорд се прибира и хваща жена си в леглото с любовник. Тихо излиза от стаята, вика слугата и казва:

- Джон, моля, донесете ми сабята.

Джон носи сабята, лордът влиза с нея в спалнята, след няколко секунди излиза, изтривайки от сабята кръв, и казва на слугата:

- Джон, моля, донесете лепенки за джентълмена и тирбушон за милейди!

☺

- Иванчо, защо си подарил на баба си футболна топка? - пита майката.

- А тя защо все книги ми подарява? - отговаря Иванчо.

☺

Отива един клоун при психиатър и казва:

- Защо всички ми се смеят?

☺

В ресторанта.

Жена към мъжа си възмутено:

- Видях те, като се връщаше от тоалетната, как щипеше задниците на всички келнерки!

Мъжът, равнодушно:

- Ми като няма нито салфетки, нито духалка да си изсушиш ръцете, след като ги измиеш! Просто си бършех ръцете...

☺

В магазина влиза бесен пияница...

- Измамихте ме!!! - и показва на продавача отворен пакет прах за пране.

- ???

- Тук пише "+ 100 грама безплатно", отварям пакета, а вътре само прах за пране!!!

☺

В чудния полицейски свят:

По програма за защита на свидетелите една жена си направила пластична операция за промяна на външността и си увеличила гърдите. Сега пред полицията има огромни опашки от потенциални свидетелки…

☺

Тя:

- Той трябва да ми е много задължен! Преди година каза : "Ако разбера, че още веднъж ми изневериш, ще се застрелям!" От тогава повече нищо не му казвам и вече седем пъти му спасявам живота...

☺

Евроновини:

Благодарение на упоритата работа на Министерството на образованието и науката със страните от Европейския съюз, скоро ще започнат да се признават българските дипломи. Първи ще започнат да се признават дипломите купени с евро. Дипломите, купени с левове, ще трябват да минат процедура по приравняване срещу минимална вноска.

☺

Българо-японски разсъждения:

"Готов съм да се обзаложа, че японците ще оправят поражението от цунамито и земетресенията преди общината да запълни двете дупки в асфалта пред блока ни!"

☺

Жена към мъжа си:

- Кога ли ще пукнеш! Може пък от мъка да поотслабна.

☺

- Вярно ли е, че вчера са те обрали?

- Аха, часовника, GSM-а и портфейла.

- Нали уж ходеше винаги с пистолет?!

- Да, добре, че не го намериха.

☺

Вратата се отвори и в стаята на красивата принцеса влезе рицарят. Красавицата плачеше на леглото си, виждайки го, тя се разплака още повече.

- Утре ще ме дадат на дракона! - хлипайки, съобщи тя на рицаря. - Всяка година драконът иска да изяжда най-красивата девица от града. Това съм аз! Но защо съм толкова красива...

- Ще те спася! - смело възкликнал рицарят.

- Ще убиеш дракона?!

- Има много по-лесен начин! - отговорил принцът, разкопчавайки панталона си.

- А друг начин няма ли? - смутено попитала девицата.

- Мога да ти счупя носа и няма да си най-красивата.

Принцесата въздъхнала и започнала да се съблича...

☺

Принцът целунал жабата и тя се превърнала в красавица. Пак я целунал и тя пак станала жаба. Пак целувка - красавица. Целувка - жаба. Целувка - красавица...

А гадовете гости все викат ли викат:

- Гор-чи-во! Гор-чи-во!

☺

Знаете ли, че:

Особено похотливите делфини не само спасяват давещите се.

☺

Жена-шофьор губи управление и колата и се носи към бетонна стена. В последния момент спътникът й дърпа с всичка сила ръчната спирачка, колата се завърта и спира на сантиметри от стената. Пребледнелите пътници от задната седалка започват да благодарят на спасителя си.

- Аааааа, няма нужда, аз, да ви кажа честно, не съм шофьор, летец-изтребител съм, в моя самолет тая ръчка е ръчката за катапулта.

☺

Нощ. Чука се на вратата. Тревожен женски глас:

- Кой е?

- Поручик Ржевски, мадам!

- Пак ли ще говорите мръсотии и ще ми се натискате?

- Разбира се!

- Почакайте, търся ключа...

☺

Младеж казва на майка си:

- Мамо, довечера ще дойдат три момичета на гости, едната много ми харесва и искам да се оженя за нея. Познай коя?

След като си тръгнали:

- Позна ли коя?

- Ясно, че тази, която беше със синята рокля.

- Да! Как позна?

- Ами интуиция: тя още отсега ме дразни.

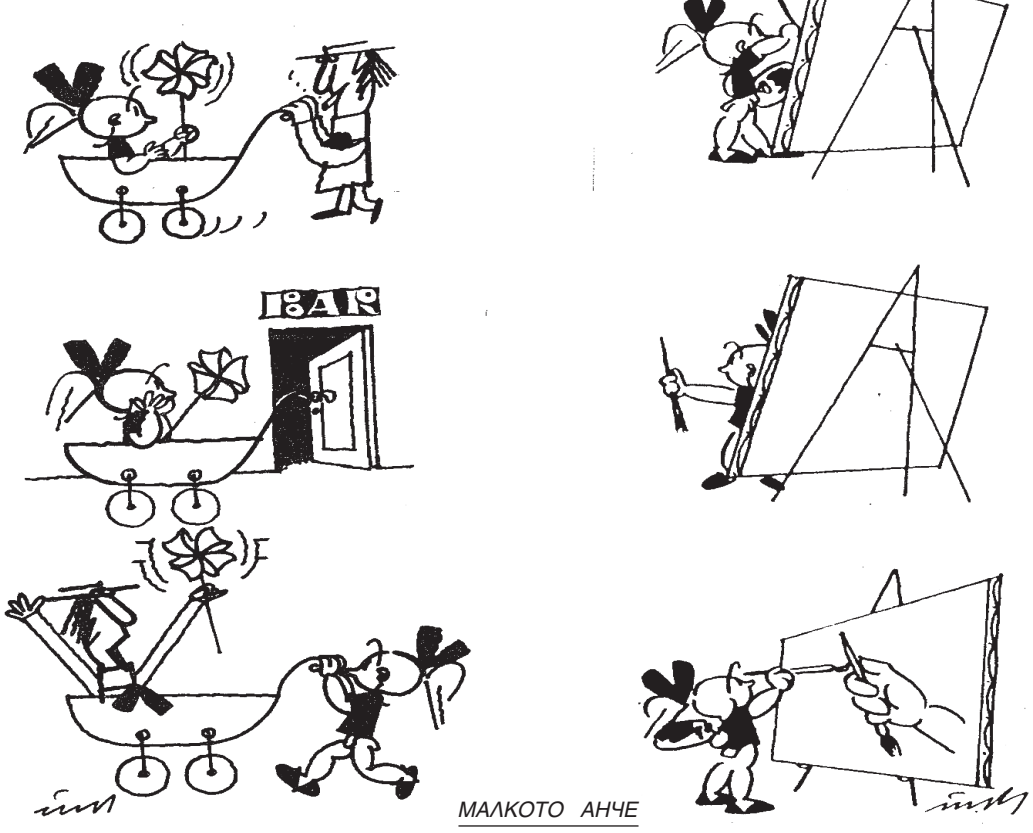
☺

В чудния свят на хазартните игри:

"Уважаеми дами и господа! Посетете нашето супер казино "Черно море" на самия бряг на морето! След увлекателна игра на покер и залагания на рулетка, вие ще излезете направо на нудисткия плаж!"

Еврокласици

Тодор ДИНОВ - БЪЛГАРИЯ

МАЛКОТО АНЧЕ

Виц Вариете

Тарзан

ЛЮБИМ ПОЛИТИК

Петко ШАЛАМАНОВ

Лицето - ведро,
сърцето - щедро,
с лъжи наедро.

ДОБРА НОВИНА

НИЕ СМЕ 135-И ПО КАЧЕСТВО НА ПЪТИЩАТА. КОЕТО Е ТРАГИЧНО! НО СЛЕД НАС ИМА ОЩЕ 4 ДЪРЖАВИ - КОЕТО Е ОПТИМИСТИЧНО!

Мирослав БОЖКОВ

- ПРАЗНИК НА ТРУДА МОЖЕ ДА ИМА, АМА РАБОТА НЕМА!

Първомайски терзания

Чавдар ШИНОВ

Зададе ли се Първи май, и изпадам в дълбока замисленост - трудът ли е направил от маймуната човек, или трудът прави човека на маймуна?

И да ви кажа, нямам точен отговор. Щото от едната страна, вярно, Дарвин, Маркс, изобщо всякакви мислители първото доказват, но, от друга страна, примери от днешния ден за това как от човеци маймуни произвеждат - пак колкото искаш!

Цецето Петрова например! Един тарикат я назначи в ресторанта си за кухненска работничка. На пробен срок. Скапа я от бачкане, а след това й връчи триста лева за два месеца без почивки и по десет часа работа на ден и печално й съобщи, че пробата не е успешна и не е одобрена. После веднага си назначи друга. Пак на пробен срок. И пак за толкова пари... Щото това му е на тарикатът номера - взима ги все "на пробен срок" и те, робините, му излизат направо безплатно. Понеже на всичко отгоре ни здравни, ни пенсионни пари превежда по осигурителни институти и здравни каси.

Или бай Мишо и жена му леля Гина! Те, кажи-речи, по петдесет години трудов стаж навъртяха, Цял живот глава не дигнаха от работа. България от прашно селце в индустриална държава превърнаха - заводи, юзини, текезесета, крайморски хотели, язовири, театри, доменни пещи, жилищни квартали... Какво ли не изпонапостроиха! Бай Мишо дори орден на трудовата слава получи. Че и портретът му в алеята на първенците с подходяща тържественост поставиха, щото така беше в ония години...И какво? Сега са с пенсии от по двеста и десет лева. А орденът на трудовата слава дори антикварите, дето продават железариите и стари военни кепета, както и иконите си на пазарчето пред паметника на Незнайния воин, дори те не го искат.

Или трудът на братовчеда Фильо! Замина Фильо за Гърция маслини да бере. Щото там здраво плащали. Здраво плащат, но и здраво прибират. Щото, когато след сезона чорбаджията найсетне развързал кесията, колкото им дал за работата, толкова и им взел като разплащане за жилището, всъщност един стар яхър, което им бил осигурил, че и за тока, за водата, за работните дрехи... Дори и гледането на телевизия трябвало да си платят. И като теглили накрая чертата, излезло, че без пари Фильо му е работил!

Та, вярно, Дарвин, Маркс, други умни глави прави са май! Трудът от маймуни човеци ни е направил! От друга страна обаче, такива времена дойдоха, че разни тарикати, уж, плащайки ни за труда, от човеци на маймуни ни правят!

За балканския въздух или Какъвто ни беше социализмът, такава ще ни е и демокрацията!

На нас проблемът ни е, че живеем на Балканите. Тук и въздухът ни е особен! За хората пък да не говорим! Къде другаде по света могат да се родят хора, които да родят сентенцията "Че земем да си извадим едното око, та тъщата да умре от яд, дека има кьорав зет!"? Кажете ми - къде? Норвежецът ли ще си извади едното око? Или французинът? Впрочем норвежецът и французинът не биха прибегнали към подобна операция там, у тях си, в Норвегия или във Франция. Но я докарайте един французин тук - да подиша от нашия балкански въздух и на втората година ще го чуете как се изповядва, че не желае лично той да е добре, ами състудентът му от Сорбоната - Жозеф, да бъде зле.

Оттук до вадене на окото има само една крачка.

Впрочем нали разни англичани се преселиха тук. Някои от тях дори гласуваха на предишните кметски избори. Точно по време на тези избори гледах репортаж от село с няколко английски семейства. И знаете ли какво каза един от англичаните? Каза, че ще живее в това село дотогава, докато кмет на селото не стане англичанин. После щял да се изсели в Румъния или в Албания.

Абе, казах ви аз, че въздухът тук и че почвата са особени! Например в Софийско преди години се бе обърнал ТИР, натоварен с уиски "Джони Уокър". Жителите на най-близкото село напълниха плевните си с кашони от благородното питие. После знаете ли какво направиха? Точно така - опитаха го! А после го сипаха в каците с джибри, за да си засилели ракията. Излишно е да обяснявам, че след като мина през нашия балкански казан, крачещият Джони вече имаше вкус на първокласна шльокавица и така цепеше глава от него, както и от мармаладова ракия не цепи.

По-рано изграждахме социализъм. Сега правим демокрация. На всички обаче ни е ясно, че колкото предишният наш социализъм приличаше на шведския, толкова и сегашната наша демокрация прилича на френската. Защото въздухът тук е такъв. И почвата е такава. И джанковицата. И тъщата. И свекървата. И комшиите.

Някои нали много искаха да се върне Симеон. Щото бил европеец. Е, добре - върна се! И стана за кашмер пред всички европейски династии. Щото почна по типично нашенски - я, аз да си взема тоя имотец, я, да уредя това момче с министерски стол, щото е аверче на князчето, я, тука една концесийка да нагласиме... Подейства му на човека въздухът!

Ето защо сега, след като вече влязохме в Европа, трябва да се преместим там - цялото народонаселение. А тук да се заселва, който ще! Да види лесно ли ни е било!

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

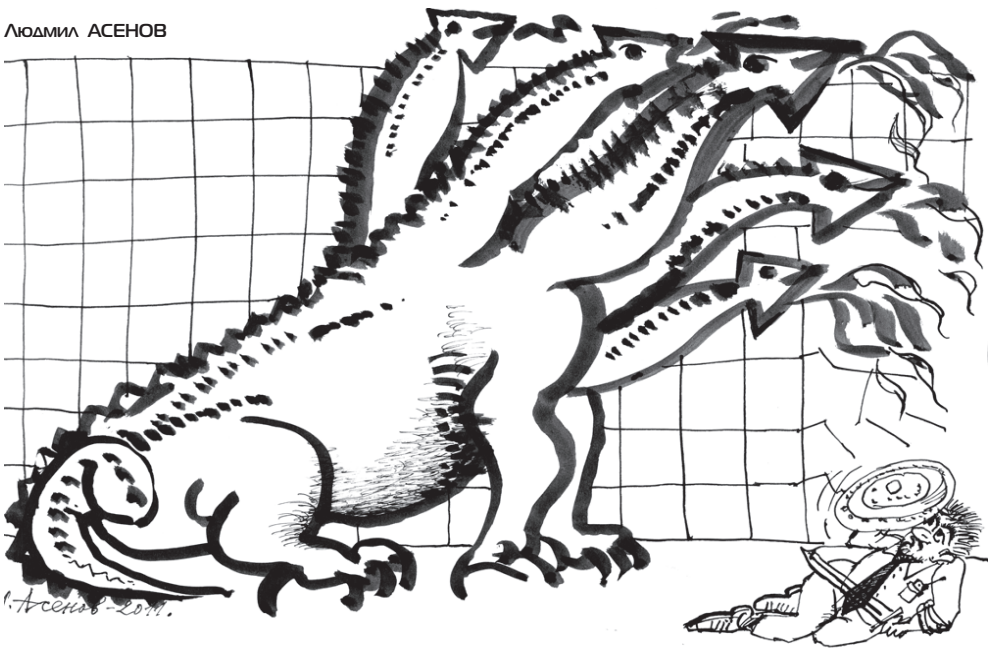
ПОЛИТИЦИТЕ ТРЯБВА ДА СА ЯСНОВИДЦИ ПОНЕ НА ТОВА, НА КОЕТО СА ОЧЕВИДЦИ!

ИМА ЛИ РАЗЛИКА МЕЖДУ БОГ И БОЙКО БОРИСОВ?
- ИМА, БОГ НЕ СЕ МИСЛИ ЗА БОЙКО БОРИСОВ! НО ЗНАЕ ЛИ ЧОВЕК...

ПЪТНА ТАБЕЛА: ПАЗЕТЕ ДУПКИТЕ - ТЕ СА ОБЩИНСКА И ДЪРЖАВНА СОБСТВЕНОСТ!

КРАЖБА НА ЖИЦИ ОСТАВИ ВЪНШНО БЕЗ ТЕЛЕФОНИ... БРЮКСЕЛ НИ ПРАЩА БЕЗЖИЧНИ!

Людмил АСЕНОВ

СЛУЖИТЕЛ ОТ ЦЕНТЪРА ЗА БОРБА С ВИСОКИТЕ ЦЕНИ В АКЦИЯ

НЕДЕЕЕЕЕЕЕЕЕЙ!

Георги КОНОВСКИ

Какво да ви кажа, умният човек не настъпва два пъти мотиката. Аз пък, напук, два пъти се жених. С първата жена ни свързва общ син, с втората общ апартамент. Обаче двете се познават. Че даже не се мразят. И защо - като имат обща мишена?

Но да си дойдем на думата. Оная седмица ходих до София. По работа. И взех с мене и Втората! Свят да види! Свърших си аз работата, макар и трудно. Нали знаете - в Китай подкупните чиновници ги разстрелват, у нас им увеличават заплатите, за да не се корумпират. И наистина отказват рушвети - когато им се видят малки. Както и да е, свърших си аз служебното задължение, за което в командировка бях пристигнал, и тъкмо се наканих да тръгваме обратно, по телефона звънна Първата. Не на мен - направо на Втората звънна. Прибирали сме се в нашия град, можем ли да вземем нея и сина?

Втората, то се знае, веднага се съгласи! Как сега да каже на жена, която подобно на нея е страдала със скот като мен!

Излязохме от София. По пътя... Абе, какво да ти разправям - знаеш как е. Изоставени села, скелети на бивши заводи и фабрики, разбити пътища... Даже синът по едно време ревна:

- Тате, не искам в тая държава. Искам си в София!

Та, карам си аз колата по швейцарското сирене, наречено българска магистрала, а двете, Първата и Втората, отзад седнали и какво обсъждат? Мен, разбира се - удобна, близка, позната мишена:

- Той е такъв... Той онакъв...

Изобщо - правят ме на дреп. От този, дето едно време го използваха да пълнят с него дюшеците. И аз - от нерви, какво друго да правя? - увеличавам скоростта. А на завоя - хоп, полицай. Млад, наперен:

- Бихте ли ми обяснили защо карате с превишена скорост?

И аз - директно истината:

- Господин старши, те ги, бившата ми жена и сегашната. Обсъждат ме. И то как... Та от нерви съм натискал газта!

Оня взе да се хили. Подаде ми документите и казва:

- От толкова време съм на пътя, за пръв път шофьор ми даде логично и приемливо обяснение за превишена скорост.

А после се наведе и дискретно рече:

- Съжалявам, братче, ама като си помисля, че и аз съм разведен и тая неделя ще се женя пак...

- Недееееей! - само това успях да изстена.

А после, като продължих по пътя, като ме емнаха двете! Не мога да ти опиша какво наговориха - Шекспир трябва тук, Шекспир...

ПЕГАС

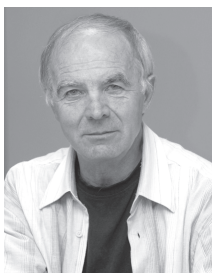
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 30 АПРИЛ 2011, БРОЙ 098

От редактора

Горчиви мисли в душата и сърцето

Борис ДАНКОВ

Навършиха се 145 години от рождението на Пенчо Славейков. На най-самобитния, най-националния и едновременно с това най-модерния български поет от началото на миналия век. Единствен от нашите класици, удостоен с предложение за Нобел до Шведската кралска академия, макар и посмъртно. Може би, ако съдбата не беше успяла да го изпревари, сега щяхме да имаме свой Нобелов лауреат. Може би.

А иначе младият Славейков остава несъизмерим по дълбочината на своята култура и енциклопедичност, философска широта и интуитивност, провиденческа предвидливост. Откроява се от останалите членове на кръга "Мисъл" именно със своята оригиналност и творческа самобитност. Едновременно с това е на светлинни години от нашенското "народничество" и балкански провинциализъм.

Където и да "посегнем" към неговото внушително наследство (и към епичната "Кървава песен", и към "Змейново либе", и към литературната мистификация "На острова на блажените"), се натъкваме на неповторимата "енигматичност" на Славейковото творчество.

Иначе в гражданските си виждания за обществото и личността той изповядва, че през целия си живот се е стремял да търси "човека и у звяра". Но не са му чужди самоиронията и разочарованието от нашенския манталитет и политическа ограниченост: "В България има само гърведици и депутати." А когато се опитва да "надникне" в бъдещето на отечеството, е още по-недвусмислен в своята прогноза: "2000 година. Напредък на цивилизацията. Няма война, равенство. Европа ще сглупей, а българите ще станат най-умните хора на света."(!)

Като че ли всичко се е сбъднало до последната дума. Само където ние сме си останали почти същите, ако ли не и много по-глупави от самата Европа. Горчиви мисли, които великият поет едва ли е изрекъл без болка в душата и сърцето.

ВЕРНИСАЖ

Бесарабска българка с изложба за трагедията в Чернобил

АЛЬОНА НЕЙКОВА

Изложба, посветена на 25-годишнината от взрива в АЕЦ Чернобил, откри в посолството на Украйна в България Йона Тукусер. С експресивен замах на четката младото момиче, връстничка на трагедията, изобразява в творбите си мистичен град-призрак, покрит с тъмен облак, населяван от хора-мутанти, родени след аварията. Бродещи сенки преминават през платната, дори и конникът от Апокалипсиса символично присъства в една от картините. Творческият поглед на бесарабската българка от Украйна е отправен към миналото, но представя и възможния развой на събитията в бъдеще. Авторката осмисля наболелите проблеми в обществото и като съвременник на трагичните събития в Украйна Йона Тукусер търси своята истина сред забулените мистерии около взрива.

Художничката не за първи път се посвещава на социалнозначими теми. Серията картини за ядрената авария е своеобразно продължение на изложбата на Йона за глада в Украйна, която бе открита на 16 февруари т.г. в Центъра за култура и дебат "Червената къща".

Катастрофите не се случват случайно, те са предизвикани от строга последователност на решаващи събития, убедена е талантливата художничка.

Посветената на трагедията в Чернобил експозиция на Йона Тукусер може да се разгледа в посолството на Украйна в София до 14 май.

АРТ

Картина за 100 000 евро показва художник

Анастас Константинов

Снощи в града на тепетата официално бе открита завършената вече галерия на художника Анастас Константинов. За своите ценители и колекционери той показва 130 платна и скулптури, подредени в четири сгради от Трихълмието.

Строителството и преустройството на галерията е осъществено в продължение на 17 години. Първата част е завършена през 1994 г., след което са построени другите две сгради на мястото на стари постройки. Именно третата част е най-новата.

Сред богатата колекция на художника е и огромната петметрова картина, озаглавена "Корени и възторзи", оценена от специалисти и ценители на изкуството на 100 000 евро. Тя се намира в третата част от галерия "Анастас". Характерно за новата колекция на известния художник е "пластическият карнавал" с впечатляваща колористика.

Анастас Константинов е роден на 29.03.1956 г. в Пещера. Завършва живопис във Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий" през 1982 г. Първата си самостоятелна изложба открива в Пловдив през 1983 г. Оттогава до 2003 г. участва в 51 свои и колективни изложби в страната. За този период е излагал свои картини още в Белгия, Австрия, Полша, Испания, Холандия, Гърция, Франция, САЩ, Унгария, Финландия, Германия и др. Негови картини са притежание на НХГ и Софийската градска художествена галерия, галериите в Пловдив, Добрич, Плевен, Бургас, Велико Търново, в Музея на модерното изкуство в Ню Йорк, в частни колекции в Европа, САЩ и Япония. Член е на Съюза на българските художници от 1985 г.

От 2 май галерия "Анастас" ще бъде отворена за посещение от 11 до 19 часа всеки ден с изключение на понеделник.

ПОКАНА

Писатели и поети раздават автографи

За изминалите 12 години от своето съществуване издателство "Захарий Стоянов" е пуснало на книжния пазар над 1800 заглавия с 3 млн. екземпляра тираж - научи ДУМА от шефа на издателството Иван Гранитски.

За този кратък период от време издателската къща се наложи като най-последователния радетел на отечествената книжовност и литературната класика. Развити бяха 35 тематични поредици. От тях най-внушителна е 140 томната библиотека "Българска класика", в която излизат "вечните книги" на отечеството. Поредицата "Съвременна българска поезия" досега е представила над 100 поети. "Арс поетика" включва имена на световни лирици. Библиотека "Шедьовър" е събрала безспорните върхове в световната литературна класика. В поредицата "Философия и човек" се открояват многотомни серии на "умовете на човечеството".

За празника на труда на 1 май в Борисовата градина от 10.30 до 13 часа издателството кани своите читатели на среща с едни от най-известните съвременни български писатели и поети. Автографи на свои нови книги ще раздават Валери Петров, Леда Милева, Антон Дончев, Лиляна Стефанова, Евтим Евтимов, Атанас Наковски, Петър Караангов, Стоян Райчевски, Филип Панайотов, Чавдар Добрев, Иван Гранитски, Маргарита Петкова, Вели Чаушев, Петър Андасаров, Матей Шопкин, Иван Маразов, Бенжамен Варон, Тодор Коруев, Венцеслав Кисьов, Андрей Андреев и др. Заповядайте!

ДИВЕРСИЯ

„Мосфилм" тръгва в интернет сайт

Гугъл и "Мосфилм" са се договорили за пускането по You Tube - уебсайта за свободно споделяне на видео, на който безплатно ще бъдат достъпни съветски филмови хитове като "Брилянтната ръка", "Мимино" и "Бялото слънце на пустинята" - съобщи Руската информационна агенция "Новости".

Досега на уебсайта You Tube на Гугъл са пуснати 50 лицензирани филма. Предвижда се "Мосфилм" всяка седмица да зарежда сайта с 5 нови филма. До края на 2011 г. в You Tube ще се появят над 2500 киноленти на "Мосфилм", включително "Гара за двама", "Джентълмени с късмет", "Иван Василевич сменя професията си", "Хусарска балада" и др.

"Мосфилм" досега е опитвал през миналата година сам да излезе на интернетпазара с портала "Кинотеатър онлайн", където са били показвани безплатно филми от "златната колекция" на известната филмова студия, но кооперирането с Гугъл е първата сериозна стъпка към популяризиране на съветското кино в световен мащаб.

Създаването на съветската студия започва още през 1923 г., когато се сливат две от големите "филмови фабрики" в Москва, а през 1936 г. студиото е назовано "Мосфилм". В него през 1925 г. е заснет "Броненосецът Потьомкин" на Сергей Айзенщайн, един от първите образци на съветската филмова класика.

П О Е З И Я

Менажерия

Строшихме клетките -
и излезе животинския народ на свобода!...
Лъвът намери своята пустиня
и каза: "Сега аз съм царят!"
И тигърът, пантерата, вълкът
му станаха министри;
братовчедите им:
лисицата, хиената, акулата
и целият пълзящ, кълвящ и хапещ свят
по рангове, по зооклетки (вече без решетки)
заеха своите законни постове -
на земното кълбо да сложат ред,
да няма вече вражески страни,
да бъдат всички братя и сестри;
да хвърлят вече робските си кожи,
да сменят перата, люспите и космите
с по-хубави, по-лъскави - от вносните;
да тръгнат вече с гордо вдигнати глави,
очите да избистрят,
да бялнат жълтите зъби...
И тръгнаха...

А другият - пасящият, преживящ, сучеш свят,
с една реч - вегетарианският,
като смени полетата, реките, яслите -
изблея, измуча (или мълча)
и стегна мускули и хълбоци
да храни
новите си господари - вълци.

9 юли 1993 г.

Свободата е илюзорна!

Търсим щастие - то ни заробва.
Строим Кулата на свободата -
животът ни угасва в нея.
И децата - радостта и продължението -
се откъсват, се откъсват, се откъсват...

Омръзна ми

да сте сити песимисти!
Какво ще остане тогава
за гладния?...
Просията ли? Насилието,
престъпността или отчаянието?...
Те минаха всички граници!

Богати, върнете заграбеното!
Защото
бедните ще си го вземат сами.

Прегръщам те, бедни ми ОПТИМИСТЕ!

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

И вече щастие ти нямаш.
И Кулата не ти е нужна.
И децата
търсят, търсят, търсят
свойта илюзорна Свобода!

2 май 1993 г.

МИНЧО Г. МИНЧЕВ е роден в с. Кряковци, Габровско. Завършил е българска филология във Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий".

Дълги години работи като журналист и главен редактор на литературния алманах "Зорница". През 2000-2003 г. е председател на Дружеството на писателите в Габрово. Собственик на ИК "Луна", издала над 100 книги на български автори.

Автор е на антологиите "Стряха над Янтра" и "Славейкови гнезда", на поетичните книги "Гол пред бога", "Автографи".

Носител е на Априловата литературна награда, член на Съюза на българските писатели.

"Преклонената главица
остра сабя не сече..."
ИВАН ВАЗОВ

НЕ СМЕНИХ ПОЗАТА
и ме съсече сабята
на безразличието, на неразбирането,
на презрението и ненавистта,
сабята на омразата...
Но, не преклоних глава!
Защото цял живот търсех
ЛЮБОВ, ИСТИНА, КРАСОТА!

Повярвах в любовта на Камъка,
носих болката от Истината,
сещам преходността на Красотата...

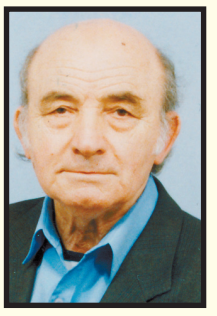
И никога не съм бил
хамелеон,
ни червей!

А срещу Силата
имам своята Съпротива!

Б Е Л Е Т Р И С Т И К А

Безкраен миг

ГЕОРГИ Господинов - КОКСОХИМИКА е роден в Айтос. Завършил е българска филология в Софийския университет "Св. Климент Охридски". Бил е работник в строителството, дърводобива, рудодобива и металургията. Печатал е в периодичния и литературния печат. Автор е на стихосбирката "Вълкът му ближе лютата рана".

Протестът ми за по-голяма социална справедливост винаги ме е тласкал към социалното дъно. Животът ми премина през странни обстоятелства - от престой в Гестапо и по-късен концлагер. Привилегии не съм ползвал. Можех да избягам зад "стената", но не го направих.

Публикуваме последния разказ на КОКСОХИМИКА, за чиято кончина узнахме едва оня ден. Мир на праха му и съболезнования на близките.

Пламъкът на карбидката още трепташе в посипания с прах въздух. Пред челото му все още падаха отломки от скалата. Пукотът на пропадналите късове едри камъни все още не отмираше. Зад гърба му громко шумоляха изсипващите се върху разхвърляните дъски край пътеходното последни откъси от тавана - тук скалата беше по-слаба и очевидно падаше от понеслепено гнездо.

А пред него хората зад пропада бяха ли живи? Наостри слух, тътенът още бучеше в ушите му, беше в някакво пространство, в някаква зона извън усещанията, но умът му бързо заработи. Не можеше да вика, за да не се срути още от детонацията. Посипаната му с прах и руда ръка повдигна карбидката и впери поглед в трептенето на пламъка върху смесицата от едри камъни, оронени дребосъци и късове чиста руда. Дали бяха живи? Биньо и Стоян? Вдигна карбидката още по-нагоре - търсеше пролука, но забеляза само отблъсъка на рудата, посипана с жълтеникави петна от сяра. Значи лентата е продължавала и нагоре, имало е беден пласт, който ни е подвел! Хм, лентата, така наричаха миньорите жилата на рудата...

"Боже, боже! - сепна се той за отклонението си и се взря в пролуката между кварцовите кристали и богатото парче руда. Отметна карбидката надясно и очите му потърсиха в процепа отсрещна светлина. Видя я! А ако бяха останали "живи" само пламъчетата, но не и хората? Почти инстинктивно извика и рязко снижи гласа си: "Биньо, Стояне, къде сте!" Отвърнаха на повика му, бяха живи! "Изтеглете се в дъното на лентата, а аз ще правя пробив оттук, загасете едната лампа!"

Леко издърпа няколко по-дребни камъка. Спря и се ослуша - дали долу вече знаеха за пропада? Не се чуваше нито свисъкът на вагонетките с руда, нито някакъв друг шум или вик. И пътеходният комин към галерията беше затиснат от пропада, а дъсченият улей на рудоспусъка към галерията беше запушен. Тогава? Пое дъх от запрашения мръсен въздух, погледна тавана и рязко се сниши, прегъна се и се опря в пропадналите скали. Дали пък сега щеше да се изсипе? Притихна за минута, после бръкна в джоба на куртката си и намери мобилния телефон - Ваня, началничката на рудника, ги беше задължила на всяко работно място да има джиесем. Дали имаше някаква връзка? Нямаше, но трябваше все пак да опита.

Остави вляво карбидката, после я премести вдясно до стенката- откъм галерията долу. И отново се захвана с камъните - без преход нищо не можеше да се случи, нищо! Беше висок и ръцете му действаха по-бързо. Спря, завъртя вентила на лампата половин оборот надясно, и в дрезгавината продължи да сваля отломъците. Съблече куртката, беше целият във вода. Чукна с пръсти по стенката, да, тук беше по-здраво - когато преди година буряха пътеходното, а после и рудоспусъка, скалата измъчваше момчетата- бургиите отскааха от нея.

Свали и ризата си. Забърза, всеки миг беше решаващ. Обзе го надежда, която му вля сили. Пробиеше ли, щеше да ги изтегли към пътеходния комин и после пък да открият преход към близката римска галерия, която по негови сметки трябваше да е някъде тук.

Някъде далече назад беше останало времето преди двайсетина години, когато той като млад инженер в "Редки метали", а тя, студентка геоложка, търсеха следи или гнезда на уран в изоставената преди векове римска галерия.

Изотдолу чу тропане и чукане. Бяха разбрали, че горе е пропаднало и сега искаха да източат рудата и да се изкачат поне по дъсчения улей да помогнат на тримата горе да се спуснат надолу. Чукна и той, но никой не отвърна с глас. Само почукаха и се отказаха. Улеят беше задънен нацяло и можеше да се отвори само с взрив, което беше немислимо! Почука пак откъслечно, но никой не отговори, бяха тръгнали, вероятно към Ваня?

Ръцете му отново заизтегляха пропадналите камъни. Стигна до поголяма скала, която започна да разкрива. Силите му свършваха, но не се плашеше. Обади се на Биньо и Стоян да започнат да прехождат и те. Нямаше друг избор. Карбидките свършваха, свършваше и кислородът, нямаше и вода...

В четири часа се пресрещнаха. Пое ръцете им, издърпа ги. "Невредими, боже господи!" Прекръсти се. Започнаха да разчистват вдясно от пътеходното. На този хоризонт трябваше да бъде и галерията, на стотина метра под повърхността. "Римлянката" трябваше да е някъде пред тях.

Метър-два, стар пропад, още, още! Чуха се тътени от гърмежи, вече палеха забоите. Притиха се върху дясната стенка и после започнаха отново. В пет и половина пламъците на карбидките откриха процеп към галерията. Още метър и се появи поголям отвор.

Пръв премина той. Тежка тъмнина, увиснали вековни паяжини процеждаха нахлулата светлина. Разбъльника карбидката, усили пламъчето и влезе в галерията през отворения процеп. Лъхна го хладен повей, съвсем лек, но повей. Старият комин все още не беше запушен. Изтегли ги напред и тръгнаха. Знаеше, че не трябва да пророняват и дума. Вървяха с "котешки" стъпки! Приближаваше карбидката към дясната стенка. Забеляза избледнели точици от тебешир. Преди години означаваха с Ваня метрите и точните данни по шумоленето на гамаброяча. По негово нареждане тя сваляше или поставяше на тръбата на металотърсача оловния екран - десетина сантиметра надлъжно разрязан оловен тръбен цилиндър с 4-5 сантиметра диаметър. После се ослушваха и пишеха, описваха до милиметър играта на стрелката! Вървеше и осветяваше стенката с надежда да открие издатината от скалата, останала неразрушена от шилата и чуковете на римските роби. Тук, на тази издатина, гамавълните зашумяха пронизително, броячът забръмча, бяха попаднали на силно гнездо от уран. Ваня наведе глава към прикачения на гърдите му апарат, после се изправи, хвана свободната му лява ръка и я притисна към гърдите си: "Стоиле, чуй как бие и моето сърце! Дали не е от урана?!" Тук, тук беше пламнала любовта им... После тя замина за София, а след месец пристигна тъжното писмо, че семейството им заминава за Канада. Баща й отивал там на работа...

Той побърза да се ожени и остана тук като началник на участък, а тя дойде преди месец, след толкова години раздяла! Не беше се още омъжила - понякога съдбата на красивите жени е немилостива. Но се държеше към него, без намек за миналото, сякаш между тях никога нищо не беше се случвало.

...Вървяха бавно, стъпваха предпазливо да не би да попаднат на някоя разработка под тях... След петдесетина метра видяха далеч пред себе си светлини: "Карбидки!"

Идваха да ги спасят! От двата фронта започнаха сигнализация с лампите. Светлините срещу тях очертаваха силуетите на хората. Знаеше кой ги води - Ваня! Русата й коса светеше като златиста диадема под каската. Тя вървеше отпред, пристъпваше в сиянието от светлина... Докато не застанаха лице в лице: "Живи сте, живи! - изрече тя, - Знаеш ли, Стоиле, колко време измина, докато стигнем до вас? - цяла вечност, цяла вечност!?..."

Господари на своя труд

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

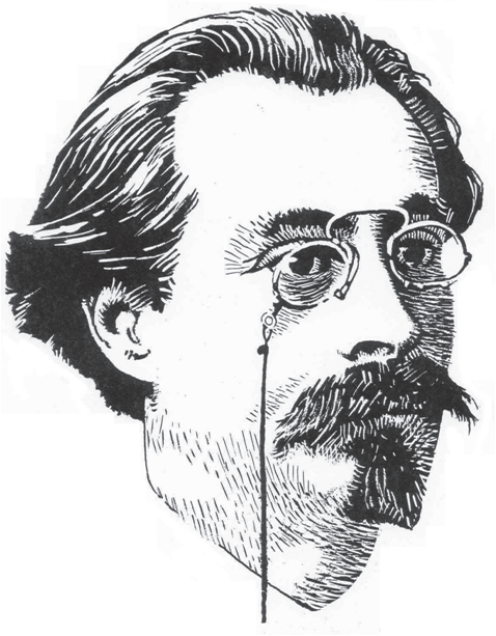
ИЗРЕЧЕНО ОТ ГЕОРГИ КИРКОВ-МАЙСТОРА ПРЕДИ ВЕК

„Идеалите на българската демокрация не могат да бъдат нито гладка фраза, нито неокастрена сопа. Десетгодишната борба на българската демокрация не е друго нищо, освен борба с българския либерализъм във формата на канибалщина и варварщина.“
1896 г.

„Който не работи, не бива да яде“, е казал някога си апостол Павел. Смело може да се каже, че днес яде само оня, който не работи, или почти не работи - каквито са всички господари; а оня, който работи, който не знае що е почивка - каквито са всички работници, той е принуден да гладува. Даже нещо повече: колкото работата е по-тежка и по-неприятна, колкото тя е по-изнурителна, толкова и лишенията са повече, защото толкова и възнаграждението е по-малко... Такава е днешната господарска наредба.“
1897 г.

„Гладът е голям и жесток учител! Той учи и на разум, и на порок! Но вие сте още в началото на страшното откритие, защото колкото по-нататък, толкова и по-ясно ще ви става над каква бездънна пропаст от лишения и сиромашия сте надвесени и какво безбрежно море от скърби и сълзи ви предстои да преплувате, за да излезете най-сетне на спасителния бряг. Помислете си, от двайсет години насам вие знаехте само да тичате подир богаташките партии, да им правите калабалък, та по-голям да бъде шенликът. Тези партии падаха и ставаха, но вие вървяхте подиря им! Тези партии продаваха чергите ви, поясите от кръста ви - и вие все пак вървяхте подиря им! Тия партии ви трупаха с тежки данъци, праха ви с волски жили по участъците и пръскаха за дунанми, зяфети и разходки вашия кървав пот - и вие все пак тичахте подиря им, тичахте с „ура“ и запенени уста, с пълни очи и празни стомаси!“
1899 г.

„Повече свободно време - това значи стремеж към висшите човешки блага! Повече свободно време - това значи създаване едно от най-насъщните условия за тържество на социализма! Български пролетарии, искайте, борете се за 8-часов работен ден, за повече свободно време!“
1912 г.

**„Работниците се намират под ударите на законите на днешното общество. Взет поотделно, работникът е роб на това общество. Социалдемокрацията зове работниците и всички ония, които са с единия си крак при тях, за съвместна борба да стане човек от човека свободен и независим.
Чухме какво става в парламента. Косвените данъци ще растат толкова по-бърже, колкото по-малка съпротива срещат управниците.“**
1914 г.

„Що е тогава социализъм? Социализмът не е нито наредба, нито някаква опасна мътилка за хорските глави, а чисто и просто една научна обществена теория, която по-пълно отговаря на действителността, която е вече сама действителност, защото в това време, когато многоучените професори и философи, български и чужди, напразно хабят хартията и мастилото си, за да доказват нейната уж несъстоятелност и химеричност - в това време, казваме, милиони наемни работници открито се прогласяват за нейни привърженици. За какво се борят тия милиони? Нима за вятъра? Към какво се стремят? Нима към небето? Нито най-малко. Тия милиони се борят преди всичко да станат пълни господари на своя труд, господари на плодовете от своя труд...“
1898 г.

„Дето стъпи либерал, или трева не никне, или остава само белег от копито. Едничкото нещо, което донейде ме примирява с тия опустошители, това е техният завиден апетит. Господи, с каква вътрешна радостна тревога се вслушвам аз в тяхното благозвучно мляскане; с какво трепетно любопитство се вглеждам в тяхното картинно свещенодействие, когато, нарязали бюджета на България на тънки филии, машинално ги изпращат в безкрайните предели на стомаха си! Ще се намери ли подир това сърце да не затупа и устни да не се покрият с лиги пред тая съблазнителна картина! Може ли, питам аз, един стар либерал, един русофил, един демократ да спи спокойно, като вижда това! Не, вечна безсъница - ето на какво са обречени тия уволнени в запас консуматори на България! Повикайте ги обаче под знамената - и вий ще останете зачудени. Недейте се увлича от думите им, защото на дъното на всяка тяхна дума лежи желанието да са по-близо до бюджета! Недейте се увлича от песните им, защото в тона на всяка тяхна песен звучи глухото ехо на празния корем. Животът на България прилича на погребален пир, на който всеки канен и неканен взима най-живо участие; всеки въздиша и оплаква покойника и всеки със сълзи на очи оплесква сложеното на богатата трапеза!“
1899 г.

„Е, добре, в стара България е един хаос. Правителството се влачи по събитията, правителството не управлява никого, правителството се носи от събитията. И което е характерно за великодушието му - в този момент, тъй сериозен, имаме министерска криза, става препирня за места: кой на кое кресло да стои. И в парламента също така бюрото се разбяга и господин председателят стои като щъркел на един крак на опустялото кресло (Общ голям смях в залата на Народното събрание). В този сериозен момент, сега е времето вече да се настаним, да стане една претасовка на картите. Аз говоря така, защото това е много скръбно, пък аз се пазя в тези тежки времена в България да бъда скръбен.“
1917 г.

1 май

ПЪРВИ МАЙ ПРЕДИ 125 ГОДИНИ И ДНЕС

Георги ПИРИНСКИ, зам.-председател на Народното събрание

Професионалните и синдикални съюзи от САЩ и Канада определили 1 май 1886 г. за първи ден, от който 8-часовият работен ден да стане задължителна норма, която да започне да се прилага във всички трудови отношения. Волята за такова решение била резултат на многогодишни упорити и често остри борби и сблъсъци с властите за извоюване на правото на законово нормиран работен ден.

На посочената дата в Чикаго избухнала масова стачка в подкрепа на искането. Два дни по-късно, на 3 май, там се състоял и многохиляден 8-часов митинг, разгонен с груба сила от специални полицейски части. На следния ден, 4 май, на площад "Хеймаркет" бил проведен нов протестен митинг, на който присъствали значително по-малко хора.

Към края на митинга, късно вечерта, в резултат и на дъжда, на площада останали около 200-тина души. Когато, приключвайки речите, ораторите започнали да слизат от трибуната, била хвърлена бомба сред група полицаи, в резултат на което на място починал един полицай, а неколцина други пострадали тежко и впоследствие починали.

Обвинените за атентата седем ръководители от социал-революционната партия - анархисти били осъдени на смърт. Година и половина по-късно, на 11 ноември 1887 г., четирима от тях били екзекутирани чрез обесване, един се самоубил преди екзекуцията, двама били помилвани. Дванадесет години по-късно, след избирането на нов губернатор на щата Илинойс, последният със свое решение от 26 юни 1893 г. обявил осъдените за невинни и присъдите - като резултат на истерия, пристрастни съдебни заседатели и съд.

Губернаторът бил подложен на жестоки нападки от повечето среди в щата. Но Американската федерация на труда обявила решението му за акт на справедливост и разпространила 50 хиляди копия от текста.

Това са сухите факти по една от най-драматичните страници на многолетното движение в защита на правата на труда през последните две столетия. Днес въпросите за работното време обаче не са загубили своята актуалност, а и острота.

В Европейския съюз от 2004 г. чака да бъде обсъдено предложението на Европейската комисия за промяна на действащата директива за продължителността на работния ден, в сила от 1993 г. Последният кръг преговори пропаднали през 2009 г., след като Европейският парламент и Съветът на министрите не успели да постигнат съгласие по три ключови въпроса - допълнителни еднократни повиквания за работа, изключения от правилата и многожественост на договорите.

Последните очаквания са преговорите между профсъюзите и работодателите да бъдат подновени не по-рано от юни т.г. и не по-късно от септември. Очевидно борбата продължава...

ДУМА Е НА ВСИЧКИ НАС

Милен ВЪЛКОВ, председател на Управителния съвет на Съюза на българските журналисти

Първи май е Международен ден на труда, на международната солидарност на трудещите се, но този ден е и празник на в. ДУМА и на левия печат в България, поне доколкото го има у нас.

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК, КОЛЕГИ!

В своята всекидневна работа вие не подминавате нито един от злободневните въпроси на страната ни, които, уви, вместо да намаляват, се увеличават. За разлика от десетките други издания у нас, вие се стремите да пречупвате тези въпроси през призмата на обикновения българин и жизненоважните за него проблеми. В този смисъл в. ДУМА е на всички нас, на тези, които добросъвестно се трудят и очакват (уви, повече от двадесет години) да живеят в общочовешки нормални условия и да получават заслуженото според труда си.

В. ДУМА е един от малкото, запазили се от началото на прехода, вестници с ясно изразена социална линия и идеологическа ориентация. Вярвам, че вестникът ще продължава да бъде същия, така както бе замислен и създаден от Стефан Продев. Всъщност със своя труд, колеги, вие потвърждавате това всеки ден, без да робувате на конюнктурни политически, икономически и други интереси.

Дерзайте!

Желая ви крепко здраве, лични, творчески и професионални успехи!

ДОКОГА?

Николай ПЕТЕВ, председател на Съюза на българските писатели

Живеем във време на огромна, страховита подмяна - на истината с фалшификата, на хуманното с античовешкото, на българското с всякакво друго, на идеи с експерименти, на независимост с тежка зависимост. При смяната на един обществен строй с друг започват големите и малки замени. Това го разбираме със строгия си разум. Със същия разбираме, че те са възможни само в зависимост от съпротивата, в зависимост от силата и борбеността на единия и другия.

Но защо говоря всичко това на Първи май?

Защо не говорим за работниците на Чикаго, за подвига-живот на Клара Цеткин, за битките-манифестации на бащите ни с прикладите на стражарите или за онези сценарни манифестации, когато се носеха портретите на Политбюро, като че ли те са работили най-много? Това го знаем всички. Това не сме го забравили и няма да го забравим. А който го прави, става безпаметен и просто става нищо. Но днес е толкова тревожно, плочата на експлоатацията се спуска над главите на трудовите хора и ги притиска, затулва хоризонта им. Ето защо трябва да говорим за Днес с главна буква. За да има Утре с главна буква.

Първи май е празникът на хората на времето, на бедните, на онеправданите, на онези, за които думата "солидарност" не е куха дума. Първи май е празник на човечеството, защото тези, по-горе изброените, са мнозинството, защото те са човечеството с труда му и съответно с ценностите - резултат на този труд. 4% от човечеството владеят богатството на останалите проценти. Те ли са най-умните и най-трудолюбивите?

В началото говорех за подмяната като деконструктивен белег на времето, в което живеем. Подменят ни интонационната среда, тоест музиката, подменят ни храната - властва "Макдоналдс" като кюфте, подменят думите - започвайки от думата народ, подменят собствеността на България, събарят паметници, къщата-музей на певеца на Първи май Христо Смирненски е подложена на саморазрушаване, подменят високата мисия на профсъюзите с добре платени профсъюзни месии. Такива подмени са временни, другари.

Първи май ще остане истински, автентичен, защото е единственият ден на непритворните, на хората с едно лице, денят на истината. Нашата съпротива само на пръв поглед е разцентрована и размита, тя се събира от малки потечета и никакъв бент няма да може да я спре. Манипулациите са временни и неустойчиви. Публиката започва да осъзнава актьорите. На пошлите спектакли зависа се спуска порано от предвиденото.

Първи май не е ден на гнева, макар да сме гневни, а на труда. В него има радост, защото виждаш какво си направил - с честност и със себераздаване. Тези двете качества определено богатите ги нямат. Те обаче празнуват в останалите дни на годината. Не е ли време да зададем въпроса: "Докога?"

НЕ НА СОЦИАЛНИЯ РЕГРЕС!

Пламен ДИМИТРОВ, президент на КНСБ

През юли 1889 г. на Конгреса на Работническия интернационал по предложение на Американската федерация на труда 1 май е обявен за Международен ден на труда. На този ден хората от цял свят издигат своя глас за прилагане на основните трудови стандарти, за спазване на трудовите и гражданските права, свобода на словото, право на сдружаване.

Когато през 1981 г. на конгреса на "Солидарност", първият независим синдикат в комунистическия тоталитарен блок, бе отправен призив към работниците от Източна Европа за организиране на свободни, независими синдикати, тази идея изглеждаше като пълна утопия. Но днес тя се превърна в реалност и вече почти всички синдикални организации от Централна и Източна Европа са членове на ЕКП.

КНСБ се присъедини към европейското синдикално семейство преди 15 години и заедно с европейските синдикати през всичките тези години отстояваше ценностите на европейския социален модел. Наш принос към европейската интеграция на страната е и активното ни експертно участие в дискусиите по всички глави от присъединителния процес. Спазването на гражданските, социалните и синдикалните права е основата в усилията на КНСБ като найголямата обществена организация, член на МКП и ЕКП, за налагането и обогатяването на европейския социален модел и изграждането на балансирани индустриални отношения, въпреки кризата. На този ден КНСБ още веднъж изразява своята решителност за борба против всички форми на дискриминация на работното място, за реализиране на пълна заетост, създаване на безопасни и здравословни условия на труд, в които човек може да прилага напълно своя потенциал и да живее достойно.

Днес ние твърдо заявяваме: не приемаме плановете за ограничения в Европа и тежките удари върху заплати и пенсии, несигурността и безработицата на младите и не само на тях, и социалния регрес, както и увеличаването на социалното неравенство.

КНСБ настоява за: достъп до качествена и устойчива заетост и обучение за всички, гарантиране на достойна заплата, силна социална защита, гарант за социалното сближаване и солидарността, стабилна на покупателната способност, гарантиране на по-добри пенсии, качествени и достъпни за всички социални услуги!

Бъдете живи и здрави, приятели!

Поздравявам вас и семействата ви с Международния ден на труда 1 май.

От все сърце желая на всички здраве и успехи в личния и обществен живот.

НОВА НАДЕЖДА В БЕЗДУХОВНОТО ВРЕМЕ

Лиляна СТЕФАНОВА

Всяка година празникът на ДУМА е и мой голям празник и това не е случайно. С неговите страници, с неуморния "Пегас" ние, поетите, търсим и откриваме своя читател. Първи май - бликналата зеленина, хармонията между писател и читател, нашата съвременна литература в прекрасните издания на Захарий Стоянов, хората, които обичат словото, цялата красота на пролетта - ето кое на този ден събужда нови надежди в нашето бездуховно време.

ПЕЧАТНОТО СЛОВО НЕ Е ИЗГУБИЛО СВОЯТА РОЛЯ

Леда МИЛЕВА

И днес, в нашия информационен век и небивалия ръст на електронните медии, печатното слово и всекидневният вестник не губят своята важна роля и обществено значение. Не става дума за издания, които обслужват корпоративни интереси, нито за многобройните издания от жълтия спектър, а за вестници с ясна, прогресивна позиция, с ясна и навременна информация, с компетентен политически и икономически коментар. За вестниците, отворени за истинските проблеми на хората, към дневния ред на обществото, младежта, образованието и културата. Сред тези все по-нужни издания левият печат и преди всичко в. ДУМА заемат важно място. Нека ги поздравим с днешния празник и им пожелаем много успехи.

Първоучителят

Горчиво преминало

Мрачна и жалостна е нашата история от попаданието ни под турците дори до днешните времена, тежък и възмутителен е животът на свободолюбивия някога български народ! Страшен хомот, какъвто тежи и до днес на вратът му, гъбясал от векове и запрегнат с ятаган вместо с жегли; тежки вериги, ръждясали от кръв и сълзи, вериги, в които са заковани и ръце и нозе, и ум и воля, и в кои и до днес пъшкат бащи и майки, братя и сестри, дядове и синове - злодейства, безчестия, колове, бесила, мъки, тъмница - най-после даалийци и кърджалии, фанариоти и чорбаджии, черкези и татари - с една дума зло, варварско зло, което само едно азиатско въображение може обхвана, зло от завоевателя Мурада до читашкия реформатор Азиса - това са страниците на тази история, на това наше вчера. Кървави страници! Горчиво преминало! Но днес не е ли същото черно тегло, същия хомот, същите вериги?

Христо Ботев, „Народът. Вчера, днес и утре", **в. „Дума"**, бр. 1 и 2 от 10 и 25 юни 1871 г.

Даване на подкуп
Художник Александър Божинов

Кои били ВРАГОВЕТЕ НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОД според Ботев? Това са: султанът, турската администрация, кадиите (тур. - съдиите, б.а.), чорбаджиите и византийската (фанариотската) йерархия. Те принуждават стотици хиляди българи да скитат "по тая тежка чужбина", всичките "немили, клети, недраги...".

Публицистът Ботев се вълнувал и от друг значим проблем, от ГОЛЯМАТА ПРЕСТЪПНОСТ И НЕЕФЕКТИВНОТО ТУРСКО ПРАВОСЪДИЕ в Османската империя...

Ботев не само поднасял информации, той правел анализи и посочвал тенденции. Основната тенденция била за ГРАБЕЖИТЕ...

В бр. 1 на в. "Знаме" от 22 декември 1874 г. Ботев пише: "Из Никопол ни пишат, че сичките пътници, които идат от Влашко, заптиите ги търсят за оружие и ако го намерят, то им го земат. В това време те забележават секи един пътник по колко пари носи и като отмине няколко часа разстояние навътре, излязат и го обират. Трима души пътници из Ловеч познали в числото на разбойниците, които им земали парите, и никополския бюлюкбашия", т.е. налице били ТАЙНИ ВРЪЗКИ МЕЖДУ ТУРСКИТЕ ДЪРЖАВНИ ЧИНОВНИЦИ И БАНДИТИТЕ. И това съвсем не бил изолиран случай.

Друга тенденция, посочена от Ботев, била за КОРУПЦИЯТА... В Османската империя подкупи вземали и най-нисшите, и най-висшите чиновници. Различен бил само мащабът. Във в. "Независимост", бр. 25 от 6 април 1874 г., Ботев съобщава: "Преди няколко дена някои наши българи от Тетевене, които робуват в Румъния за парче хляб, отишли в Никопол да си променят пашпортите и с това да се избавят от данъкът, който румънците вземат от чуждите поданици, ако тие нямат пашпорти. Секи вече знае, че навсякъде (даже и в Турция) е определена заплата за национална защита на секи поданик и че навсякъде (само не и в Турция), ако "съжетът" не е в състояние да заплати тая защита, то тя му се дава безплатно. Но в държавата на разбойниците това правило, види се, се състои само от изключения или, да кажа с други думи, тоя закон, както и сичките други турски закони, се изпълнява наопаки: за пашпорт, който няма никакво значение, и за защита, която съвсем не можеш да намериш у турските консули, трябва да дадеш иризата си от гърбът, най-после, за една малка неизправност или просто само за кефът на някой чиновник, да лежиш в хапусханата. А това нещо изпатили и нашите тетевенци. Когато те поискали да им се променят пашпортите, то тескерджията Авиян (арменец), който даже и между турските чиновници се слави като най-голям чапкънин, им казал, че ще да им промени пашпортите само тогава, ако тия му донесат кефеллемета (препорьки - б.а.) или от цинцаринът Хаджи Алекси Полихрони, когото и децата вече знаят за шпионин, или от Ангел Първанова, който и жена си би продал за пари, или най-после от Трифона Чакала, на когото и името показва от коя порода кучета е тоя български изрод. Разбира се, че нашите българи се усетили вече, че тия три копои не са нищо друго, освен ортаци на тескерджията и затова - за да не бъдат ограбени - отишли и земали кефеллемета от други - по-честни граждани. Това разсърдило тескерджията до побесняване. Той захванал да крещи на хорицата, че ще ги веже и изпрати в Русчук като "комета", но най-после, като им земал по две лири, дал им пашпорти и ги пуснал. Българите се оплакали на каймакаминът, но той ги изпъдил, като им казал, че не е голяма работа да харижат на правителството по две или по три лири. Браво, разбойници! Обират те, избиват те, пък ти казват да им кажеш и "хелял елсун"! Но такива комедии стават почти всеки ден..."

В много материали Ботев описва и БЕЗЧИНСТВАТА НА ЧЕРКЕЗИТЕ. От тях страдат не само българите. В бр. 24 на в. "Знаме" четем: "Разговорът ни с Мехмеда беше за черкезките злодейства. Мехмед захвана да ми се оплаква с твърде голяма злоба от правителството, като казваше: дошли сме до отчаяние: правителството секи ден ни притиска за разни данъци, даваме, даваме и се не можем да се отплатим. От друга страна, никакви правдини и защита няма нито за мюсюлманинът, нито за християнинът, а за черкезите - никаква строгост. Преди няколко дни трима търговци идели от Плевен за Никопол. При Канлъ чешме, място, дето са погинали много сиромаси от разбойнически сатър, нападнали ги четирима черкези и им земали 24,000 гроша. Търговците додоха в Никопол и се оплакаха на правителството. То проводи един онбашия арнаутин с 10 заптиета, за да издирят злодейците. Заптиите се научили, че злодеецът е някой си черкезин, на име Казъл бей, от с. Свирча. Те отишли там и уж заградили мястото, дето бил той, но от друга страна му направили път, за да побегне. После два дни, след като се наяли в селото с пилци и баници, върнаха се в градът и казали, че употребили сякой начин, но не могли да го уловят, защото бил много бабаит хайдутин. Така се свърши работата. После няколко дена, продължи Мехмед, научихме се, че прочутият разбойник Казъл бей дошел в Никопол и отишел право при каймакаминът. При него стоял около три часа. Види се, каймакаминът му е давал насахат (съвет - б.а.) как занапред да постъпва, за да излиза работата почиста и да не оставя някой жив от обраните, който сетне да прави главолоние на негово превъзходителство. След като поделили плячката с каймакаминът, Казъл бей излязъл от конака и се разхождал свободно из града. Ние, любопитни да видим какъв е тоя толкова прочут бабаитин... видяхме един мършав и дребен черкезин. Доядя ме, като го видях, и казах на заптието: А бе, тоя ли е прочутият бабаитин, когото вие 10-12 души не могохте да уловите? Не ви ли е срам от кайфетят ви! Дайте воля и на най-долният човек и ще видите, че той сам с голи ръце ще го уловви, а вие толкова души не можахте да го уловите.

- Какво можем ние да направим - каза заптието, - когато Селим онбашията ни извика: Сакън ел коймаин зере сизи йок едерим (Да не туряте ръка, защото ще ви унищожа - б.а.). Ех, как можеш да го уловиш, когато работата е такава. Но не видим ли ние, че онбашията е приел такава заповед от каймакаминъ. Проклет стана света, г-не мой, каймакамите зеха да се ортачат с капасъзите, че въврви ти търси управа в такова царство..."

Не били редки случаите, когато жертви на беззаконието ставали турци, а след това вината се прехвърляла върху невинното българско население.

Ботев често разобличава СВОЕВОЛИЯТА НА ГРЪЦКОТО ДУХОВЕНСТВО. В бр. 11 на в. "Знаме" от 16 март 1875 г. се казва: "Една дописка из Никопол, поместена във 2 брой на "Източно време", като разправя за злоупотребленията, които прави по Никополската каза наместникът на дядо Илариона, отец Хрисанд, говори, че селата се оплакали на тамошния каймакамин и поискали да се прекратят тие пастирски обири. Каймакаминът поканил дядо Хрисанда да брои 300-та лири и 28-те хиляди оки жито, които той е събрал в последно време, но той отговорил, че всичко това отдавна вече се намира у владиката. Радостно нещо! В Тулчанския санджак населението умира от глад, а дядо ви Иларион само чрез един наместник смъква толкова пари и жито, колкото би било достатъчно да се прехранят 2 или 3 села. А дядо ви Хрисанд е деятелен разбойник, достоен развратник и умен шарлатанин. Неговите качества са описани много пъти, затова и началникът му го е обикнал по такава степен, щото има намерение да го прави свой епископ".

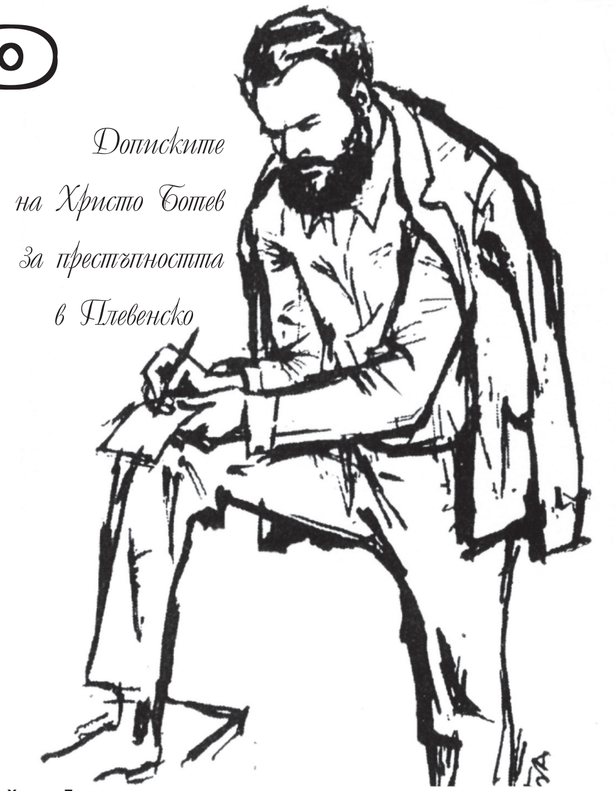
Христо Ботев чудесно е описал престъпността в Османската империя в 70-те години на XIX век.

Днес, 135 години по-късно, в началото на XXI век, нивото на престъпността в България отново е... същото. И това става "бавно и неусетно" през 15-те години на "демократичен преход" (1990-2005).

Смениха се само Ботевите герои: вместо кърджалии, даалии, черкези, татари, панти, харсъзи се появиха мутри, роми, наркобарони, сутеньори, каналджии, фалшификатори и т.н.; на мястото на заптии, онбашии, кадии, каймаками, султани - днес са назначени полицаи, следователи, прокурори, съдии, държавни служители, висши полицейски офицери, министри на вътрешните работи, премиер-министри и т.н.

След цялата тази история човек се замисля: какво ще стане с "българския народ... утре"?

Из неиздадената книга "Възрожденски истории" на д-р инж. Венко Наков от Плевен

Дописките на Христо Ботев за престъпността в Плевенско

Христо Ботев
Художник Борис Ангелушев

Празник на „ДУМА“ и левия печат
1 май 2011 г. (неделя)
Борисовата градина
От 10,30 ч. до 15,00 ч.

1. Лятната естрада

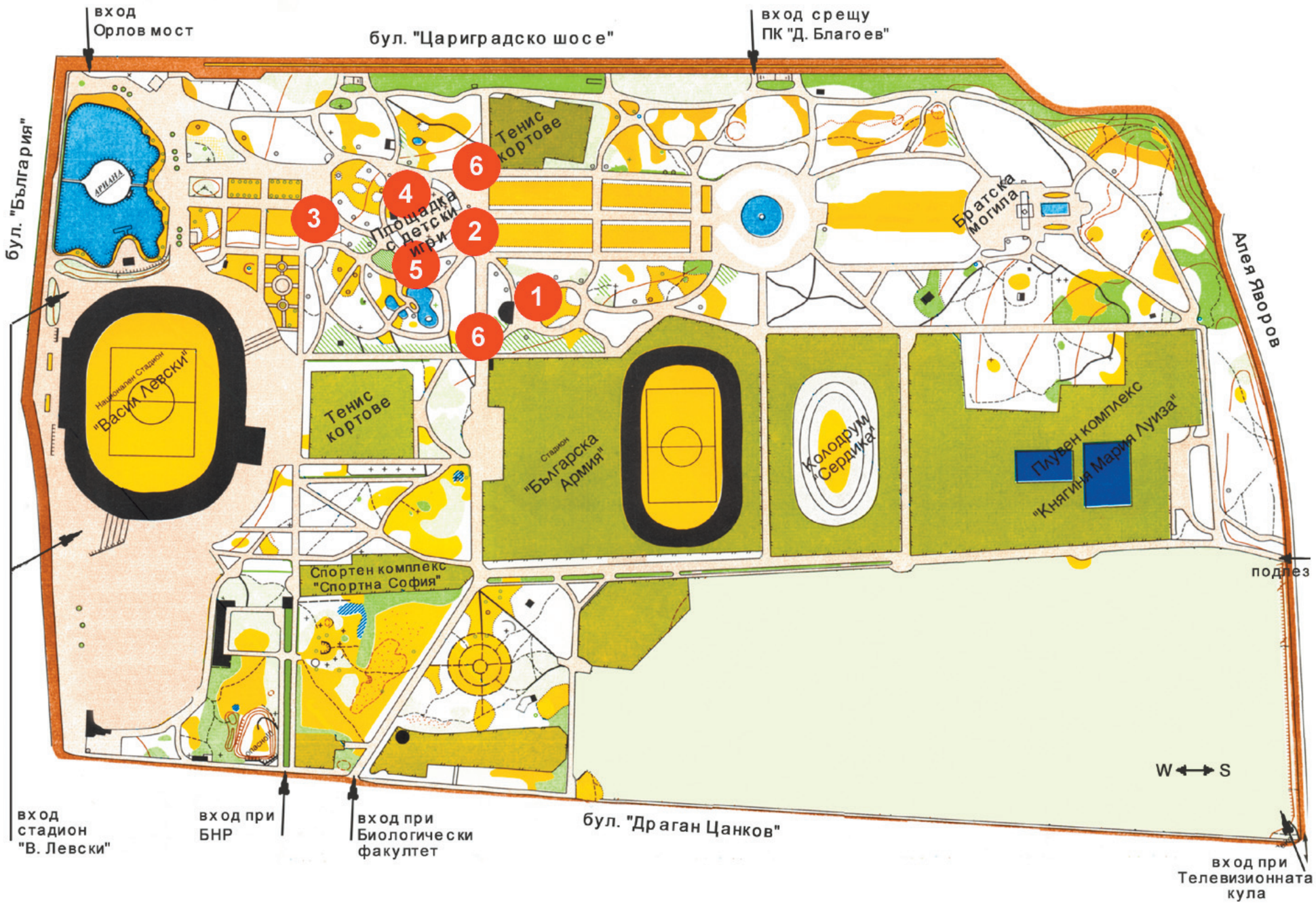
2. Издателски къщи

3. Щанд на "ДУМА"

4. Брегговската духова музика

5. Павилиони за храни и напитки

6. Тоалетни

Масовата култура срещу българската духовност

В нейния разграден двор днес шетат шарлатани, отцепродавци, мошеници, псевдоинтелигенти и разрушители с подковани ботуши

ЛЪЧЕЗАР ЕЛЕНКОВ

Масовата култура е термин, създаден от Франкфуртската социологическа школа. Това е култура, популярна и преобладаваща сред широките слоеве на населението в дадено общество. Нейното съдържание се обуславя от всекидневните събития, стремежи и потребности, изпълващи живота и налагани в бита на поголямата част от населението.

Испанският философ Хосе Ортега и Гасет в своите разработки пише "за творчески елит", който съставлява малка част от обществото, а определението "маса" е основната количествена част на населението. Според него в края на XVIII и началото на XIX век започва разделянето на културата, детерминирано от формирането на значителни социални слоеве, получили достъп до пълноценно образование, но непринадлежащи към елита.

В зората на XX век и по-нататък масовото общество и спряганата с него масова култура (както на Запад, така и на Изток, по-конкретно в социалистическите страни след Октомврийската революция и Втората световна война) става предмет на изследване в работите на видни учени. Ортега и Гасет - със своя труд "Бунтът на масите", Освалд Шпенглер - със "Залезът на Запада", Жан Бодрияр - с "Феномените на съвременността" и Питирим Сорокин - с "Човек. Цивилизация. Общество". Всеки от тях, анализирайки масовата култура, отбелязва тенденцията към нейното комерсиализиране.

През XX век изкуството и масовата култура на Запад все повече се контролираха от деловите и търговските центрове, икономическите интереси и силното влияние на модата. На Изток, в противовес на западните тенденции и в унисон със социалистическата философия за задачите и принадлежността на изкуството и културата, държавата, идеологическите и културните централи планираха развитието и разпространението на културата сред широките народни маси, като не допускаха нейното комерсиализиране.

Но днес, в началото на XXI век, повечето съвременни авторитетни изследователи на изкуството и културата са разтревожени, че тенденциите за възприемане на културата като стока довеждат до "критична маса" на промените, засягащи самите основи на съществуването, съдържанието и дейността на културните институти. Свидетели сме през последните две десетилетия и на критичното отношение на представителите на науката към масовата култура. Учените на Изтока, отново завладян от капитала, и учените на Запада, разлюлян като кораб без кормчия от финансови и икономически депресии, отбелязват, че масовата култура, във всичките й разновидности, по същество е упадък на културата въобще.

Масовата култура все повече и повече завладява българското общество и е един от инструментите за "промиване на мозъци" чрез своята дехуманизираща същност. У нас някои творци от по-младото поколение - художници, писатели, музиканти, композитори, режисьори (филмови и театрални), артисти, преводачи, въпреки таланта си са жестоко впричени в изискванията на "търговците в храма". Това съвременно явление е убийствено за българската традиция в областта на духовността. Да се защитят високите и класически образци, както и творчеството на онези, които се съпротивляват на пошлостта и антихуманната същност на масовата култура, на вредната конюнктурна критика, подчинена на модата, а не на естетическите принципи, днес е от съдбовно значение за оцеляването на българското национално самосъзнание, самочувствие и духовна същност.

Дали бунтът на духа, занимавал философите още през втората половина на XIX век, ще може да поправи нещата?! Едва ли! Защото има отлив от проявите на това явление, пронизало творчеството на великите световни творци и през XX век. И защото на историческата сцена през XXI век духовността е изтласкана в най-отдалечения ъгъл. Тя е неудобна, защото поставя проблема за истината в изкуството и културата, за съкровения бунт на твореца срещу уродливостта, лъжата, пошлостта, за тържество на хуманизма.

За да могат да осъществят бунта на духа, днес творците трябва да разбират идеите, които проповядват. Хегел пише, че ако умът не ражда идеи, очите не виждат фактите. Но условията вече са други. Налице е глобализация, която в икономическата сфера се направлява от световните финансови кръгове и политическите централи. Тенденциозно се разрушават традиционните ценности на отделните страни и народи, формирани през вековете. Рушат се духовните устои на личността, за да се култивира войнстващ индивидуализъм, фокусиран най-вече върху материалните потребности и хедонизма, нравствената деградация на човека.

Идеите на Маркс, Енгелс и Ленин и съвременните теоретици на социалистическата идея за промяна на света в посока към духовно и нравствено съвършенство остават затворени в томовете им, като срещу тях се води война на живот и смърт от стратезите на глобализацията. Налага се нихилистичното съдържание на съвременното социално-икономическо, политическо и културно развитие на света. Тревожно е, че анализът на това нихилистично съдържание вече двадесет години в условията на така наречения демократичен преход в България не вълнува сериозно умовете на публичните личности у нас. А интелектуалците, споделящи десните идеи за развитието на обществото, привличат на своя страна все по-осезаемо немалка част от младите представители на художествено-творческата интелигенция. Тези господа активно работят за затриването на националната идентичност на българската култура. Зашеметени от предстаената им възможност за лесен успех и мимолетна слава, те снобски прокарват разрушителните тенденции, които протичат в културата на Западния свят. Някои от тях като професорите в Софийския университет "Св. Климент Охридски" Николай Василев, Валери Стефанов, Мария Кирова и техни помлади питомци се изправиха дори срещу патриарха на българската литература Иван Вазов, като се опитаха да оклеветят и принизят неговата личност и творчество. Едва ли е необходимо да се дават още примери на съвременно българско родоотстъпничество с предаванията на небългарски електронни медии и публикациите на купени вестници.

В разградения двор на българската духовност шетат шарлатани, отцепродавци, мошеници, псевдоинтелигенти и разрушители с подковани ботуши. Музеите на великите наши революционери, патриоти, герои и писатели "скучаят" осиротели и никой не надниква в тях. А къщата музей на гениалния юноша Христо Смирненски в София отдавна е със закована порта и пред рухване. Българската книга потъна в морето от пошли, скучни, водевилни, бездарни, антихуманни сурогати на чуждата словесност. Или ако все още я има, тиражите й едва стигат за приятелите на авторите. От екраните на БНТ и останалите тв-канали, от микрофоните на Радио София и частните радиостанции ефирът се изпълва с чалга, креслива чужда музика, филми на ужаса, долнопробни проповеди и излияния, безобразна антибългарска реч, скимтяща порнография, велзевулски философии и т.н.

Дворците на културата, построени по времето на социализма, се превърнаха в търговски центрове и обекти. Българските народни читалища едва мъждукат, сгушени като безпризорни деца, сред обществения студ и в обкръжението на надменни натруфени сгради на бандитски фирми, холдинги и забогатели парвенюта. Висшите учебни заведения със своите професори и бъдещата съвест на нацията - студентите, пътуват към бъдното като кораби без платна, олющени от двадесетгодишна буря, с пробойни в трюмовете.

Не на последно място светлият и съдържателен образ на българското училище бе помрачен от "реформите" на управляващата партия ГЕРБ. В крайна сметка нещата са докарани дотам, че учениците като че ли са по-състрадателни към мисията на своите учители, отколкото управниците, които ги оставиха на едно от най-ниските стъпала в социалната стълба.

И все пак някъде там, в ъгъла на разградения двор на България, понякога скромно проблясват нейното героично минало и достойно съвремие. Но почти винаги изопачени, показани с уговорки и грандомански "преоценки" от глашатаите на "новата истина".

Разбира се, не всичко е изгубено. Има светлина в тунела. И съпротива, която - къде по-малко, къде повече - дава надежда за опазването на изконната българска култура и нейното оцеляване. Защото, независимо от всичко, България е "държава на духа", както я определи Дмитрий Лихачов. И ще е гибелно за нашия народ, ако това духовно и историческо прозрение бъде подценено и забравено от политическата класа, от правителствата, партиите и гражданското общество. Ако оставим националната ни култура да бъде прегазена от кичозните образци на попарта и масовата конфекция, на снобизма и подражанието, на посредствеността.

Малко известен портрет на Пенчо Славейков от началото на по-миналия век

„Пенчо, не се бой от вълци!”

Който е бил големите тъпани на времето, не ще и да знае за таквиз спукани даарета - с тези думи старият Славейков завещава на сина си презрението към полицейщината и политическия произвол

Стоянка МИХАЙЛОВА

Пенчо Славейков е осмото поред дете в семейството на видния възрожденец Петко Славейков и съпругата му Иринка. Ражда се в Трявна на 27 април 1866 г. Вестта за най-малкия си син бащата получава по пощата.

Няма в българската литература друг поет, който и приживе, и след смъртта си да е толкова отричан, обиждан и оспорван, та и до денднешен. Преди две-три години наш съвременник, културадминистратор, в голяма статия убеждаваше читателите си, че Пенчо Славейков не е никакъв поет. Правеше анализи, сумтеше над стихови похвати - за да предложи най-сетне на Министерството на образованието да изхвърли “въпросния класик” от учебниците. Писатели и журналисти, завистници по перо и по съдба, се надпреварват в хулите. “Пенчо Славейков е колос на глинени крака”, “стиховете са спънати като нозете му”, “измислен поет на сп. “Мисъл”, “слаб творец, който мъчи поезията”. Периодиката от онова време изобилства с бисери от различни кандидати за славата. В годините на социализма го дамгосват с нови обвинения: “ницшеанец”, “индивидуалист, тласнал българската литература в грешна посока”, “проводник на немската модернистична линия”, “буржоазен мислител”.

Навярно отрицанията са го огорчавали, но те не са могли да го отклонят от от борбата му за “очовечаване на българина”. Така той нарича въжделението си за културен разцвет в България. Застанал начело на движението за духовно развитие и изравняване с културна Европа, той има много последователи и още повече почитатели сред тогавашната млада българска интелигенция. По неговия пример тя не се примирява с еснафския морал, презира властниците-потисници на народа, ратува за демокрация, за индивидуална свобода и висока култура. За проф. Асен Златаров “от Пенчо Славейков започва нов разръст на българската култура. Той е най-крупното явление в живота ни след Освобождението!” За писателя Константин Константинов “Като личност, като талант и култура, Пенчо Славейков няма равен нито между приятели, нито между врагове!” За Димчо Дебелянов той е “Жрец и воин на живота”, за Сергей Румянцев - “Духът му слънце завеща и звездни висоти”, за д-р Кръстьо Кръстев той е “Нравствената съвест на времето”, за Христо Радевски - “Рицар на българското слово”.

В своя труден и недълъг живот Пенчо Славейков е бил пристрастен в оценката си към събития, явления и личности, но никога не е сгрешил в любовта си към българския народ и българската си родина, не е престава да ги възпява и утвърждава. За тях той твори с неугасим патриотичен порив, за тях изпява великолепните си поеми и балади от стихосбирката “Епически песни”, нежните лирични миниатюри от “Сън за щастие”. За нея П.К. Яворов пише: “Аз бих желал да бъде изплетен от мене този благоуханен венец от лъчезарни цветя. За България и българите е антологията-мистификация “На острова на блажените” с ироничните и пародийни алюзии за тогавашната родна съвременност, изстраданата епопея “Кървава песен”, владяла ума и сърцето му 16 години и послужила като основание да бъде представен за Нобелова награда.

От най-ранна възраст Пенчо Славейков се запознава с народното ни творчество и става негов проникновен изследовател. В студията си “Българската народна песен” той дава такава характеристика: “От всичко писано на български език, аз знам и обичам едно нещо - нашата дивна народна песен и всичко, що е откърмено от нея, като поезията на Ботьова, например”. Навлизайки в тази плодоносна глъбина на народния гений, той открива извор и за собственото си творчество. Това са единствените, уви, останали поеми и балади, в учебните програми на съвременното ни училище - “Неразделни”, “Луд гидия”, “Ралица”, “Бойко”, “Чумави”. На практика те са много повече. Пенчо Славейков пише уникални драматични поеми - “Епиталамии” (“Сватбени песни”) и “Коледари”, които критиците сравняват с Шилеровата “Песен на камбаната”.

Годината 1884 е преломна в живота на Пенчо Славейков. Като ученик в десети клас на Пловдивската мъжка гимназия, в необикновено студения ден на 24 януари, след продължително пързаляне с кънки, той заспива върху леда на Марица. Намират го случайни минувачи в предвечерния сумрак. Завръща се към живота, но три години остава изцяло парализиран. Лечението не дава особени резултати и до края на живота си той остава трудно подвижен.

В къщата-музей в София са запазени специалните уреди, с които масажира ръцете си, за да може да държи писалка. Сам той признава, че дълго време мисли за самоубийство. Оптимистичната воля за живот му възвръщат разказите на Короленко и Тургенев. В парализираната девойка и слепия музикант той вижда собствената си съдба. Според признанието му - великата руска литература, тази, която открива и в скота човек, извършва творческото му преображение. Тя го научава да надмогне нещастието и да открие любовта към хората. Той изучава подробно античната и западноевропейската литература, става апологет на големите автори и творби: техен преводач, вещ тълкувател. Като режисьор и директор на Народния театър поставя Шекспир и Шилер, Ибсен и Хауптман, открива за българската публика Горки. Пристрастеността към четенето и книгите остава до края на дните му. Личната му библиотека съдържа 6 000 тома на 9 чужди езика, които той владее; повечето от книгите са с бележки от ръката му.

Отхвърлящ категорично “суетата на деня”, Пенчо Славейков никога не остава извън политиката. За него тя е сериозен акт на сериозни хора - тези, които с живота си са придобили правото да говорят. Той добре знае, че истината може да прозвучи и от устата на недостоен човек, но тогава тя няма нужната тежест. “Някога - кометира той влизането на Исус в Йерусалим,- имало магарета за известни истини, днес има истини за известни магарета!” Пенчо Славейков е нетърпим към митингаджийството, към изборните манипулации, към силовите методи на управниците. Той е скептичен спрямо “чудовищната говорилня” (думата парламент е образувана от парла - говоря). Упорита е борбата му чрез слово срещу “кървавия главорез Стефан” (Стефан Стамболов), срещу реакционния Славянски събор през 1910 г. в София. Написал текста на българския военен срещен марш (“Напред и все напред/ към подвизи и слава!”), той оставя в архива си и наброски за работнически марш; в плановете си за “На острова на блажените” визира и личността на пролетарския трибун Георги Кирков. Политическата му идея е неотстъпно идеята за народовластие и тя е борбената част от баща му, преминала с родовата памет. Когато болният и изнурен от битки за Отечеството Петко Славейков е измъкнат от Стамболовата полиция за поредното интерниране, синът чува заветните думи: “Пенчо, като пораснеш, стани като баща си - не се бой от вълци! Който е бил големите тъпани на времето, не ще и да знае за таквиз спукани даарета!”

* * *

Смъртта застига Пенчо Славейков извън родината - като доброволен изгнаник. Доброволен, защото, за кой ли път, властниците предприемат действия да го унизят и окалят пред лицето на цялото общество. Той бива уволнен като директор на Народната библиотека, като мястото получава братът на министъра. За подигравка му издават заповед за завеждащ на училищен музей, намиращ се на четвъртия етаж на сградата - височина, която сакатите нозе на поета не са можели да “превземат”. Потресен от “българските” нрави, той заминава за Италия, откъдето пише в едно от писмата си: “И живея днес в Рим, дето никой не ме знай, и никой не изисква нищо от мене. Сега аз приличам на онзи варварин от Капитолийския музей, комуто римски нож е втъкнат в сърцето и той умира с яд, болка и псувня”. В деня на смъртта му неговата любима Мара Белчева изпраща две телеграми: до Министерството на просвещението и до двореца: “Пенчо Славейков вече не диша, как да постъпя с тялото му?” Не идва никакъв отговор. Тленните му останки предават на земята в градчето Комо Брунате. На последното изпращане присъстват брат му Рачо, Боян Пенев и италианският поет Гуидо Киалво.

Мара Белчева при смъртното ложе на поета в Комо Брунате, 28 май 1912 г.

ПЕГАС
Редактор Борис Данков

ЛЮБОВТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ФЕНОВЕ ВРЪЩА

Снимка "БГ САУНД СТЕЙДЖ"

Португалката спечели титлата „Най-добър кабовердиански глас"

Билетите за концерта на португалската звезда Сара Тавареш са на привършване, а в ниските ценови категории са изчерпани. На 14 май мултиплатинената дива ще пее пред българските си фенове в зала "България". Миналата година тя претърпя сериозна черепно-мозъчна операция. Цяла Португалия бе потресена от коварната й болест - 32-годишната Сара бе с мозъчен тумор.

"Всички почувствахме болестта на Сара като голям удар, цяла Португалия беше съпричастна със съдбата й - разказа при гостуването си у нас друга голяма португалска звезда, пяла за българската публика през април - Кралицата на фадото Мариза. - Отдъхнахме си, когато операцията мина успешно, всички се зарадвахме, че отново ще бъде на сцената", допълва Мариза.

Сега нежната и усмихната млада певица е изцяло възстановена и отново разпръсква със своята музика само положителна енергия и раздава любов на публиката си. За да не се натоварва, тя възстанови частично турнето си, тръгвайки от Амстердам - града, в който бе сложено началото на нейната кариера, с който тя е много емоционално свързана. За щастие българската столица е сред малкото предстоящи дати, защото Сара беше в София през 2009 г. и се влюби в софийската публика. През март Сара участва в музикалния конкурс на Кабо Верде и спечели титлата "Най-добър кабовердиански глас".

Независимо дали изпълнява подканващи със сексуалността си песни като "One Love", "Amore", "Guisa" или подтикващите към възторжен изблик на положителна емоция "Balance" и "Bom feeling", Сара ни кара да се чувстваме влюбени с невероятната си усмивка, омагьосваща харизма и неподправен талант. Текстописец, изненадващо добра китаристка, Сара пее на смесица от португалски, англо-ски сленг, креолски от Кабо Верде, като прибавя английски и френски думи. "Използването на различни езици е символично, казва Сара, да се отпразнува обединението на всички хора!"

Концертът се организира от продуцентска компания "БГ саунд стейдж" със съдействието на посолството на Португалия. Билети се продават в мрежата на Ивентим - магазини Пикадили, Германос, Техномаркет, Офис1 Суперстор, Фотосинтезис и касата на зала "България". Купете за 17 ноември билети важат за 14 май без заверка, научи ДУМА от Дима Моллова.

„Шансон" - музикални вечери с Рони, Вера и Деси

"Шансон" е колекция от три очарователни розета от сортовете "Пино ноар", "Каладок" и "Марселан", които ще вдъхновят пролетта и лятото на 2011 г., връщайки ни към отдавна отминали времена. Триото розета на "Домейн бойар" ще бъде представено от "Сентиментал суингърс" - трите изискани дами, пресъздаващи популярната музика и шоу от първата половина на XX век.

Рони, Вера и Деси ще бъдат в светлината на прожекторите в три тематични вечери, посветени на различните нюанси на розетата "Шансон" - Кабаре, Класик и Модерн. Всяка от вечерите ще представя по един от новите уникални вкусове розе със специално подготвени според темата песни.

Партитата са днес в "София лайв клъб", на 28 май във Варна в галерия "Графити" и на 11 юни отново в "София лайв клъб". "Шансон Класик" е днешното парти - основен акцент ще са класическите френски шансони. "Шансон Модерн" във Варна ще бъде посветено на модерни хитове в специален суинг вариант. "Шансон Кабаре" на 11 юни крие изненада в кабаретен стил, научи ДУМА от Веселка Венчева.

Очакват ни вечери на танци, вдъхновение, много шансони и незабравимото шоу на "Сентиментал суингърс", Михаил Йосифов секстет и "Дъ смъглърс кълектив". Билетите за двете събития в София са с цена от 12 лв. (15 лв. в деня на концерта), във Варна - 10 лв. (без предварителна продажба). Срещу билета си всички суинг фенове и гости на събитията ще получат по чаша от виното на вечерта.

Стилният рекламен клип на серията "Шансон" с участието на "Сентиментал суингърс", озвучен със специално създадена за него музика от дамите и Михаил Йосифов, съвсем скоро ще бъде разпространен в интернет.

Снимка "СЕНТИМЕНТАЛ СУИНГЪРС"

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Снимка "АЛАРМА ПЪНК ДЖАЗ"

Македонски секстет тръгва на европейско турне от България

Макар официалната част на Петия фестивал "Аларма пънк джаз" да приключи, той продължава със своеобразно 5 1/2 издание, което ще отпочне на 3 май с мощния македонски секстет "Sethstat" и няма да затихва поне до Деня на детето, съобщи за ДУМА Цветан Цветанов. Една от най-великите македонски банди на всички времена е причудлива смесица между ню джаз, постпънк и съвременна европейска ембиънт-фрийк импровизация и като цяло създава на сцената такава специфична атмосфера, каквато биха ви създали наглед несъвместимите Запа и Молвар, Джон Зорн и "Кочани оркестър", Magma и Fugazi, ако ги качите на една сцена... Това не са суперлативи. "Sethstat" режат глави с музиката си! Тази възпламеняваща покана отправят организаторите на фестивала към всички меломани, за които вечерта във вторник е свободна.

Бандата се състои от Александър Николовски (тромпет), Васко Бояджийски (саксофони), Панче Буюклиев (клавишни), Гоце Наумов (ударни) и братята Павел (бас) и Владан Дробицки (тромбон). За естетиката на "Sethstat" фронтменът тромбонист Владан признава, че е силно повлияна от нюйоркската фрий джаз сцена от края на 90-те, но и от някои мейнстрийм музиканти като Джордж Луис.

Формацията записва за лейбъла на Скопския джаз фестивал "SJF Records", където наесен за 30-годишнината на феста предстои да излезе новият им албум - чудна комбинация между фрий и груув моменти, съчетани по наистина невъзможен начин, според думите на продуцентите. С концерта си у нас групата започва европейско турне. "Sethstat" е седмата емблематична македонска формация, която идва на "Аларма пънк джаз" от 2009 г. насам.

Концертът във вторник, както си му е редът, ще се предава пряко по програма "Христо Ботев" на БНР (92,9 FM) от 21.30 ч. Входът за Първо студио на БНР е свободен от 21 ч., като контрибуцията ви към кашончето "Пънк каса", с която фестивалът подпомага пътуването на бандите, е силно препоръчителна, напомнят организаторите.

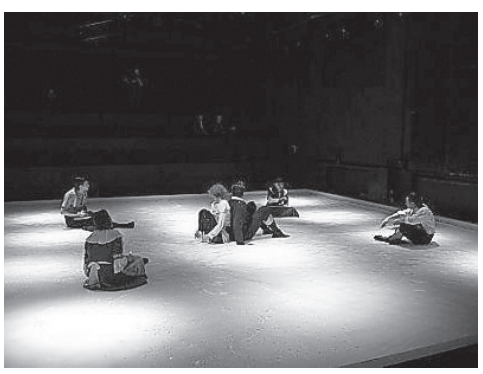
ГАСТРОЛ

Духът на стария Русчук

Сцени от спектакъла

Всичко, което покъсно преживях, се беше случило вече в Русчук, пише в биографичните си спомени роденият в началото на XX век в Русчук нобелист Елиас Канети. А с най-новия си спектакъл "Русчук - спасеният език" режисьорът Иван Станев, който от години работи в Германия, се опитва чрез средствата на модерния театър да възстанови и представи космополитния дух на стария Русчук от началото на века с цялото му културно многообразие, пъстра картина на интересни хора и любопитни събития. Интересното е, че

представлението, което е копродукция между театър "София" и театъра в град Оснабрюк, Германия, гостува на софийска сцена на 1 май, както ДУМА писа. В спектакъла на Иван Станев играят немски и български актьори, сред които са Ян Шрайбер в ролята на стария Канети, Оливер Мешкендал като младия Канети, Олаф Вайсенберг като Дядото Кщищоф Завацки в ролята на танцьора и Тихомир Благоев, Борислав Веженов, Ясена Господинова, Евгения Яваше-ва, изпълняващи ролите на

хората от Русчук. Близо два часа актьорите играят във вода - символ на Дунава - вечно променящ се и все пак същия от времето на Канети. В екипа на режисьора Иван Станев са още и Анабел Фрьолих, чието дело са костюмите и маските, Торстен Алих, автор на визуалните ефекти. Постановката "Русчук - спасеният език" е финал на тригодишния проект "Гласовете на Русе", подкрепен от най-голямата фондация в Германия, спомагаща реализацията на проекти в областта на културата "Kulturstiftung des bundes".

"Чувствам, че в тази битка един от нас трябва да умре", е знакова реплика за една от най-известните, но и най-сложни пиеси на Август Стриндберг - "Бащата". Взаимоотношенията в едно семейство, в което стаената вражда между съпрузите тлее отдавна и най-накрая се излива в жестока разправа, очертават границите на проблематиката на произведението. В центъра на пиесата е конфликтът между Капитана - някогашен герой от войната и уважаван учен, и съпругата му Лаура по повод бъдещето на дъщеря им Берта. Бащата иска тя да учи в големия град и така да я откъсне от противоречивите и според него пагубни религиозни влияния у дома, а майката иска да я запази до себе си. Но това е само привидността на противопоставянето между мъжа и жената.

Жестокост в недрата на подсъзнанието

Йосиф Сърчаджиев поставя "Бащата" от Август Стриндберг като трагедия на индивида

Снимки Атанас КЪНЧЕВ

Валентин Ганев в ролята на Капитана

Истинската битка всъщност се води в дълбините на подсъзнанието, с пълното убеждение, че един от двамата наистина трябва да умре. В тази жестока схватка на две силни индивидуалности творческото начало, олицетворено от мъжа, губи, а интуитивното начало, олицетворено от жената, печели. И то по простата причина, че е по-жестоко и по-изобретателно в задействането на най-мрачните и жестоки недра на подсъзнанието.

Когато за пръв път прочетох "Бащата", със сигурност не съм си давал сметка за обема на трагиката в тази потресаваща драма. Човекът - това божествено творение, дарено с вдъхновение и непрестанно стремление, с чар и артистичност, е подложен от Стриндберг на безмилостен анализ, споделя режисьорът Йосиф Сърчаджиев, който дебютира като режисьор на камерната сцена на Народния театър. Крехки и раними, нафантазирани и страшни, героите на пиесата водят битка на живот и смърт - събрани в едно пространство без изход за бягство, без никаква възможност за преструвка и подгонени между четири стени от камшиците на най-глъбинните си страсти и бесове. Стриндберг проник-

Победата е за жената - Мария Каварджикова и Валентин Ганев

ва до самите недра на подсъзнанието, където надмощието, победата чрез съкрушително унижаване на другия човек е равнозначно на оцеляване. Откритието, че и най-трогателните, най-"невинните" човеци се зареждат с радост и жизненост пред лицето на повалените себеподобен, би трябвало да шокира и да оставя горчив послевкус "след падането на завесата". Излишно е да формулирам посланието на представлението. Светът, който ни заобикаля днес и в който сме "невинни" участници, е достатъчен, добавя той.

Валентин Ганев в ролята на Капитана и Мария Каварджикова като неговата съпруга Лаура са двата полюса в жестоката битка. Партньорството им на сцената е изтъкано едновременно от най-фини нюанси на емоционално и психологическо проникновение и мощни взривове на две еднакво силни индивидуалности. А Юлиан Вергов, Йосиф Шамли, Илиана Коджабашева, Вяра Табакова и Васил Драганов очертават плътната и много прецизно разработена психологическа среда в спектакъла. Сценографията и костюмите са на Петър Митев, който включва в аскетичния и изискан декор репродукции на рисунки на самия Стриндберг.

ПРЕМИЕРИ

Между танца и транса

Българският режисьор Галин Стоев поставя пиесата на руския драматург Иван Вирипаев "Танцът Делхи" в парижкия театър "Ла Колин". Успехът на наскоро състоялата се в Париж премиера на спектакъла потвърждава успешното сътрудничество между режисьор и драматург. Това е четвъртата пиеса на Вирипаев (след "Кислород", "Сънища" и "Битие-2"), която Галин Стоев поставя във Франция. За него единствената причина за съществуването на театъра като изкуство е да ни позволи да се отдалечим от себе си и от живота си, за да можем да преоткрием самите себе си и смисъла на съществуването.

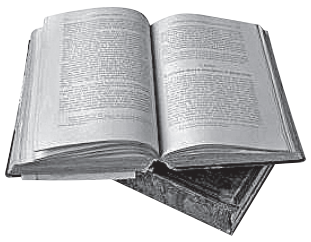
"Танцът Делхи" на Иван Вирипаев представлява главозамайваща поетична хореография с една главна тема и многобройни вариации. Темата е "Любов и смърт", а шестимата герои, събрани в чакалнята на една болница, изпълняват вариациите във всевъзможни комбинации. Те губят и намират своите близки, разкъсват се от страдание и угризения, карат се, спорят, сдобряват се, крещят, плачат като деца, избухват в лудешки смях или губят самообладание - също както става в една истинска сатирична комедия или може би в реалния живот... Подобно на игра на шах в спектакъла ролите се комбинират, историите се разказват и преразказват (разбира се, всеки път по различен начин), а всяка нова сцена започва с известието за нечия смърт. В сърцето на сюжета е един тайнствен танц, който бележи завинаги всеки, който е успял да го види. А майсторството в изглаждането на сюжетната линия се състои в това да въведе постепенно всеки зрител в този танц, който така и не се вижда.

Ролите на Катрин - танцьорката, изпълняваща свещения индийски танц, на Андрей, на неговата измамена и стремяща се към самоубийство съпруга Олга, на майката на Катрин, болна от рак, на възрастната балетна критичка и на медицинската сестра са поверени на Ана Червинка, Фабрис Ад, Каролин Шаниоло, Валантин Жерар, Осеан Мозас и Мари-Кристин Ори. Между мелодрама и водевил, между изкуство и реалност, между сатира и съпричастие, с присъщия си черен хумор Иван Вирипаев говори преди всичко за свободата и освобождаването, а Галин Стоев - за цената, която всеки трябва да плати за това. Спектакълът е включен за два поредни месеца в афиша на театър "Ла Колин".

Режисьорът Галин Стоев

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Лавица

"ГОСПОЖА ДАЛАУЕЙ" от Вирджиния Улф е книгата, с която писателката намира белетристичната форма, отговаряща най-пълно на епохата, в която твори. Тема на романа (издаден от "Колибри") е животът на съзнанието. Умело използвайки вътрешния монолог, който следва движението на мисълта във времето, авторката плете уникална психологическа проза, която и днес се смята за ненадмината като художествено въздействие. Въпреки фрагментарността на действието, романът се отличава с плътна структура, постигната чрез специфичната ритмика и метафорика, чрез умело търсеното и намирано повторение на думи и изрази. Романът "Госпожа Далауей", както и последвалите го - "Към фара" (1927), "Вълните" (1931), "Между действията" (1941), налагат Вирджиния Улф като едно от най-големите имена на литературата на XX век.

"МАГИЯТА НА БЕЛГРАД" от Момо Капор, е необикновено обикновен, по човешки прост, мъдър и очарователен сборник с кратки разкази, анекдоти, случки, разкриващи до съвършенство духа на един град. Непознаващият Белград читател го открива за себе си, проследявайки сегменти от човешки съдби, нрави, събития, и долавя в него и духа на своя град, защото магията е в мъдростта, в любовта към хуманното, оригиналното, в топлотата. И така получава и за себе си потвърждение на думите на Капор "Непонятна е тази наша любов! Има в нея и своенравие, и хъс, и гръмки свади, завършващи с опаковане на нещата и обещания, че никога вече няма да се върнем." Да не пропуснем и тънкото чувство за хумор, топло и опрощаващо към хората, които носят духа на един град. Издава "Сиела".

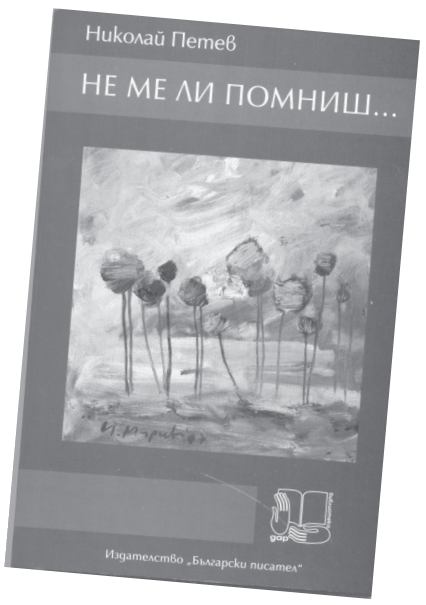
"МАРИЯ КЮРИ" от Анри Жидел публикува издателство "Рива". Кой би могъл да предположи, че младата полякиня, която през ноември 1891 г. слиза на гарата в Париж, ще внесе революционни промени във физиката, химията и световната медицина, ще получи две Нобелови награди, а тленните й останки ще почиват във френския Пантеон? Утвърденият биограф Анри Жидел, удостоен през 1991 г. с голямата международна награда за литературна критика за цялостно творчество, не пропуска и най-дребните детайли от необикновеното битие на Мария Кюри, успяла да се наложи в една изконно мъжка изследователска общност. "Научих, че пътят напред не е нито бърз, нито лесен." Тези думи на Мария Склодовска-Кюри издават онази упоритост и последователност, които я отвеждат до върха на научното поприще.

"ХОТЕЛЪТ НА СЛАДКО-ГОРЧИВИТЕ СПОМЕНИ" от Джейми Форд излиза на български от "Ера". Новият собственик на хотел "Панама" открива в подземието непокътнати вещите на японски семейства, интернирани през Втората световна война. Точно в този ден сякаш невидима нишка на съдбата отвежда Хенри Ли пред сградата, стаила спомените за първата му любов. Един обикновен чадър, открит в кутиите, събужда у него чувства, ревниво пазени през годините. Те го връщат в далечната 1942 г., когато е самотно 12-годишно китайско момче, което се влюбва в 12-годишно японско момиче на име Кейко. Двамата нито за миг не губят надежда, че след края на войната ги очаква прекрасно бъдеще заедно... Десетилетия по-късно обичта към Кейко оживява в мислите на Хенри, за да промени отново целия му свят.

Притчите на Николай Петев

„Не ме ли помниш..." - между литературната критика и експресивната есеистика

Йордан КОСТУРКОВ

Литературната критика на Николай Петев винаги се е възприемала предимно като публицистика, но в контекста на цялото му творчество и конкретно в новата му книга "Не ме ли помниш..." тази негова публицистика променя представите ни за жанра. Текстовете на Николай Петев винаги изненадват с прозорливост, с една надвременна актуалност, с една разсъдъчност и логичност. Това е съчетано с изключително сложна метафористика, изграждаща символната основа на притчата и разказа.

Тематично в "Не ме ли помниш..." можем да разчетем различни жанрове - но без типичните жанрови особености. В дела "Малка галерия с малко думи" са рецензиите и портретите на автора за Богомил Райнов, Любомир Левчев, Валери Петров, Пелин Пелинов, Хайтов, Никола Радев, Тодор Велчев, в които се откроява оригиналният прочит на Петев. В новата си книга той продължава да следи творците, които израснаха и се утвърдиха през годините - Елка Няголова, Румен Балабанов, Захари Иванов. А същевременно открива монументалната проза на Анжел Вагенщайн, творчеството на Воймир Асенов и Владимир Зарев.

В "Не ме ли помниш..." едни от финитe, типични Петеви портрети са на творци, които влязоха в класиката на литературата - от Георги Джагаров до Виктор Пасков.

Сред новите имена, които занимават автора, в причудлив ред са събрани Матей Преображенски, Елин Пелин, Хемингуей, Дмитрий Лихачов.

В първия дял на "Не ме ли помниш..." наред с познатата голяма негова тема - "Фарът и неговият пазач", Николай Петев е събрал шестнадесет творби, които са квинтесенция на неговата философия: размисли, есета, разкази и притчи, притчови разкази, жанрово определени и неопределени в един негов жанр, който за удобство може да нарече публицистика. Темите на тези рефлексии, български, вечни, универсални, са лично негови и сякаш затова могат да бъдат прочетени в спор или съгласие. Макар стилът на Петев да е разпознаваем и типичен, обединяващо начало в тези шестнадесет своеобразни завършени миниатюри е стилистиката им: техният автор никога не е морализаторствал, а елемент на неговата духовна сила е точно готовността да не влиза в спор, ако не успее да те убеди с аргументите и емоционалността си. Точно в тази посока се събират двете части на книгата - портретите прерастват в есета, есетата в разкази. Аз бих наричал "публицистиката" на Николай Петев художествена проза.

Лирика

Тъга с преход към нетленното

Петко ТОТЕВ

Лиричните изповеди в "Тъга по Бичкинята" от Елена Богданова са съзвучни с елегичния тон на съвременната българска поезия. Духовната и материалната разруха имат все по-дълбок отзвук сред все още мислещите и чувстващите. Същевременно носталгията на поетесата от известния габровски квартал Бичкинята не остава заключена, капсулирана в безвъзвратно отминалото. Навярно си казва думата "духът на мястото" с неговата проходност-преходност (в Бичкинята се съединяват Шипченският и Тревненският проход).

В чистите сълзи на поетесата има и блясъци от детството, и светлини от бъдещи пътища през хребети и полета, обитателища и запустения. Проходът, движението отварят все нови излази от различни преживявания, състояния и тревоги. Това внушение е основен духовен капитал - има живот и след безумни ликвидации. По някакво чудо елегията преминава отвъд мъки и страдания и се отправя към баладата. Оттам рушителите, дето знаят и не знаят какво правят, са безсилни. Бичкинският мост във високото око на брат и сестра с външния си възрожденски свод, става недосегаем, вечен. В поезията на Радко Радков и Елена Богданова той обединява къщата на световноизвестния цигулар Минчо Минчев и бащината стряха на брата и сестрата. Той е гнездото, коренът на достолепен, христолюбив и човеколюбив род.

В цялата Бичкиня не заглъхва музиката от отварящи се врати, вратни и порти. Без ключалки и катинари, с баладите на Елена Богданова те стават бъдещ смисъл на прохода.

Стихосбирката е издадена от ИК "Луна" на ексцентричния габровски поет Минчо Г. Минчев. Художник на корицата е известният график Илия Пашов.

Вибрации на мисълта

Незагубената Станка - същата

Велин ГЕОРГИЕВ

Не Загубената Станка, а нейната противоположност имам предвид - същата, която гостува в "Старният файтон" преди пет години с една особено лирична книга - "Добър вечер, Живот", и аз бях силно впечатлен от вътрешната светлина на словото ѝ... Тази същата Станка Равелова пак ми изпрати по пощата (след пет години) "Нещо меко, нещо топло, нещо като възглавница" с подобаваща рисунка на корицата от Иван Димов. Подзаглавието пояснява, че това четиво е пътуване през преживяното. И още една тънка книжица съдържаше пощенският пакет този път - "Великденски сняг", стихотворения.

Ще кажа в скоби още в началото, че стихотворенията е можело да намерят място в преживяното, защото те са органични фрагменти от цялото, което е книгата на живота на тази талантлива писателка от Дупница.

На гърба на корицата поетът Йордан Янков и този път е казал най-важното за авторката, че в тази книга цветистото слово на Станка Равелова ни облива със светла носталгия по детството и ранната младост, които живеят в помислите ни като нещо меко, нещо топло, нещо като възглавница.

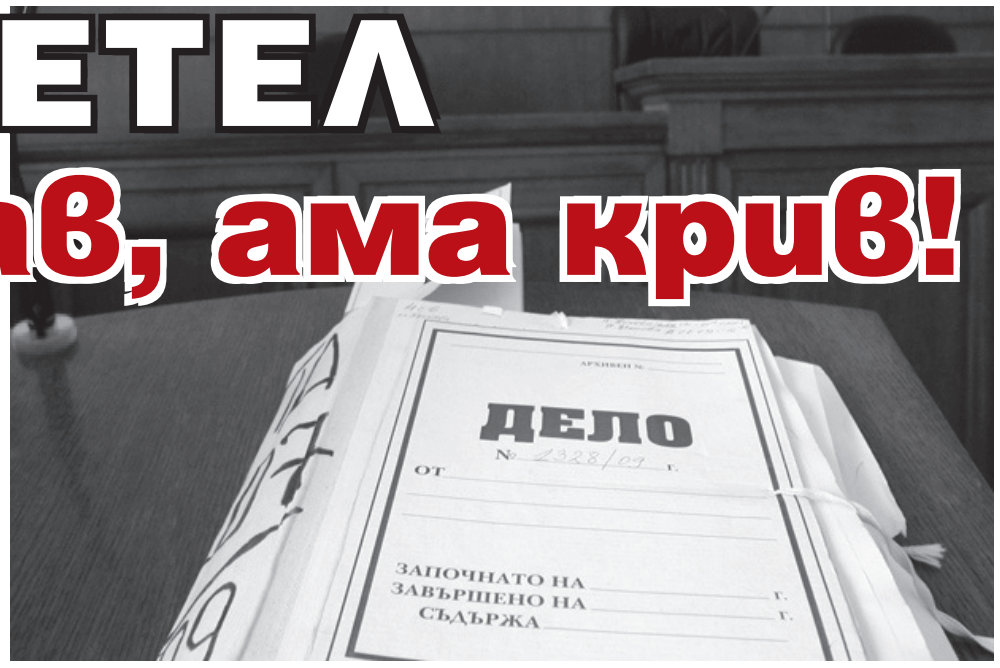

Бих нарекъл това епикриза на Станка, надявайки се, че този медицински термин не звучи оскърбително, напротив - той е точна диагноза.

В стихосбирката "Великденски сняг" първата половина от текстовете наистина са поетични фрагменти, а втората половина са изречения, хрумки, нейни си вибрации на мисълта, от които ще цитирам само едно: "Сянката на майка ми и сега копае в градината." Това е достатъчно, за да разберем с каква трепетликова душа си имаме работа. Ще ми се да цитирам цялата импресия "Жив натюрморт", която е страничка и половина в джобния формат на книгата, но ще се въздържа. Нека читателят сам да ѝ се наслади. И макар да е прибавила доста страници към предишното издание, Станка Равелова продължава да пише книгата на живота си "Добър вечер, Живот".

КОШАРЕВСКИЯТ СВИДЕТЕЛ уж прав, ама криВ!

Колко струват показанията на кошаревските свидетели - само те си знаят

Илия ПЕХЛИВАНОВ

Знаят го това брезнишко село Кошарево навсякъде из Българско. За море или за бани тръгне ли човек, в казармата ли влезе, на панаир ли отиде - чуят ли другите, че е от този край, бързат да попитат: "Ти да не си от ония - Свидетелите..."

За тях се знае във Франция, че и в Молдовата също!

Откъде всъщност идва тази слава на кошаревци?

Отдавна ме гонеше мерак - да видя Кошарево отблизо. Най-сетне взех един ден автобуса за Перник и оттам за село Секирна. И ето ме след половин час на стръмното площадче пред общината. Тук пристигна с кола човек да раздава пенсиите. Петнадесет години вече бил районен инспектор, познаваше добре тукашните хора. Като поменах за Свидетелите, той прихна да се смее с глас. И предаде накратко началния вариант на легендата.

- Копал някой си кошаревец кладенец, пет-шест метра дълбок, да търси вода. И докато бил на дъното на рова, отгоре станала свада, побой. Сетне този същият човек се явил в съда като свидетел - всичко бил видял с очите си (!) и го предал от игла до конец. Съдът отсъдил според неговото показание, дадено под клетва...

Няма що: очевидец и свидетел от първа ръка!

По стълбището в общината срещнах мъж на средна възраст. Той побърза да реагира:

- Ние сме наокани - ама сред близките села сме най-добрите!

Уточни, че кладенецът е бил в съседното село Гигинци, кошаревец го е копал, а наблизо някой бил откраднал плуг, та затова станала крамолата и ходенето до съдилището.

Попитах в пивницата за местния Паисий - пазителя на миналото. Не беше даскал, а дърводелец - противно на очакванията ми. Носеше обаче историческо име - Фердинанд Борисов. Наричаха го по народному - Фердо.

Тукашният жрец на музата Клио, здравеняк мъж с лека усмивка на лицето, призна, че писана история селото няма. Но така или иначе доказателства за древността му има.

"И тоя път кошаревци не си платиха данъка" - пише в данъчен регистър от 1530 г., съхраняван в Народната библиотека в София. Идват навремето трима турски държавни чиновници в селото да събират данъка - някои си Пасин, Мустафа и Барак. Ала на босия какво да му вземеш - само цървулите...

Селяните им сторват засада в гората и ги претрепват. В землището на селото има местности Бараковец и Мустафина падина, които помнят случилото се. Пристига тогава потеря и арестува четирима души неданъкоплатци. Дълго време им казвали окошарените, сиреч затворените в кауша. Оттам може да идва и самото название на селото, според друга версия.

По сведения на градския музей в Брезник, Кошарево е средновековно селище, вписано в регистъра на джелеп-кашаните от 1576 г. под името Кошарева към кааза Радомир, където за първи път документално са поменати някои от околните села в Пернишко и самият Брезник.

И пак стигнахме до легендата за Свидетеля:

- Става убийство по това време в селото. Онзи бил човек на ищеца. Явява се в съда и предава подробно случая. Нищо, че е бил скрит на десетина метра дълбоко в земята, като копаел кладенеца...

Оставаше да се изясни дали е единичен този случай, или наистина селото е резерват на криви (сиреч наемни, платени, щатни) свидетели. Вместо отговор Фердо споменава за някой си дядо Йованчо. Съдили се селата Душинци и Ерул за една кория. Хващат разни свидетели - не върви делото. Отиват в Кошарево. Вземат този Йованчо за свидетел. Той заявява в съда:

- Седемгодишен съм бил, с баща си съм брал дърва в тая кория и тя беше тогава собственост на Душинци.

Спечелили делото, душинчани отдават на Йованча да сече безплатно дърва в същата кория, докато е жив. Отидохме до дома му при неговите наследници да го видим как изглежда на фотографията, окачена тържествено на стената: засмян, с бели беневрети, със засукан мустак, с кривнат калпак. Трошач на женски сърца. И доказан артист!

- Добре де - питам - като сте си кривили душата да ставате криви свидетели, не ви ли е мъчило нещо отвътре, най-вече като сте се явявали по Великден при попа да се комкате?

Фердо с усмивка:

- Псуем си попо на майка и си гледаме работата...

Останали са си езичници и 11 века след покръстването тия кошаревци.

Нека заключим накрая: Всички дела в живота - добри и лоши, стават и днес все със свидетели. Кошаревски и некошаревски. Прави и криви. Всякакви.

Как едно брезнишко село е избрало свой начин на оцеляване в балканския театър на живота

На XX международен фестивал на маскарадните игри "Сурва-2011" в Перник най-малкият участник бе от село Кошарево - едва на 10 месеца

Кой като нас, щом имаме шведски рицар и шведска графиня

Има разни свидетелства за нашата близост с народа на викингите.

След битката при Полтава през 1709 г. шведският крал Карл XII бяга на юг, в Бендери. По онова време този край бил османско владение. Там кралят прекарва няколко години в изгнание. По същото време един турски султан бил принуден да потърси убежище пак на това място, при татарите. Един наш българин от Факия му помага да избяга с кораб. Когато султанът се връща отново на престола, той дарява своя спасител с чанта и специална шапка като знак за височайшо благоволение.

Споменатият българин бил от рода Биляни. От същия род е и легендарният Момчил войвода. Този род бил страшилище за поробителите. Казвали за тях: "Не отивайте там - ще ви се случат хиляди беди!..." Речено на турски език: "Бин беля." Оттам идва и прозвището на рода - Бинбелови. Един от тях се наричал Маринчо Бинбелов, сиреч Страшния. Имал огромни мустаци, яздел красив кон.

Султанът изпраща при него свита от 300 души, за да придружава шведския крал от Бендери до Димотика. Когато свитата приближава село Факия, където се намирало феодалното имение на Бинбелови, цялото село излиза на 40 километра да я посрещне. Имало в същото време сватба - женела се родственица на Маринчо.

Шведският крал бил млад човек, хубавец. Загледал се в сватбарите, с любопитство наблюдавал особеностите на българския обичай. Развълнуван, той дава на Маринчо Бинбелов титлата "шведски рицар", а на младата булка - титлата "шведска графиня".

През 1958 г. експедиция на Българската академия на науките открива в Странджа гроба на неизвестната българска "графиня" - голяма каменна плоча с нейното име и корона.

Акад. Ангел Балевски по време на едно посещение в Стокхолм подарява на Шведската академия на науките графика с образа на Маринчо Бинбелов от художника Васил Захариев с думите:

Акад. Ангел Балевски подарява на шведите графика с образа на Маринчо Бинбелов

- Това е портрет на един шведски благородник от български произход.

В северната страна е отпечатано издание, в което е описана гореспоменатата история и е поместена тази гравюра.

По същото време се появява идеята да бъде повторено с лодки пътешествието по реките на юг, известно с названието "От варягите към гърците", което остава засега неосъществено.

Горното акад. Балевски разказва при една среща с акад. Лихачов. Последният допълва, че цар Петър Велики, който разгромява шведите в битката при Полтава, е канел всички пленени шведски офицери на общи събирания и приеми с руската аристокрация. От своя страна в Швеция е създадено дружество на почитателите на Петър Велики. Северните хора са убедени, че победата над тяхната армия и прогонването ѝ от Русия е осигурило по-нататъшния възход на Швеция...

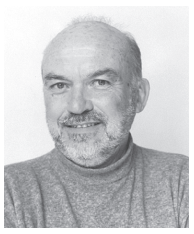
Маринчо Бинбелов-Страшния, худ. Васил Захариев

Позиция

www.duma.bg

Обтекаемостта на оловните човечета

Днес няма никакви последствия за нарушители от най-висок ранг на законността и морала

Константин ИВАНОВ

Всяка вечер информационната емисия на френския канал France 24 завършва с кадър, показващ портретите на двама нейни журналисти, отвлечени в Афганистан, и напомняне, че колегите им не са ги забравили и мислят за тях. И така вече повече от 500 дни.

Великият френски мислител Волтер, известен освен с другото и с антиклерикализма си, в дълъг период от време е подписвал писмата си с "Ec. l'inf.", съкратено от "Ecrasez l'infame!", което в превод значи "Смачкайте безчестника!" - става дума за Католическата църква.

Това са само два примера

- един съвременен и един отколешен, за постоянство в преследването на определена цел.

Повече от четири десетилетия следя най-авторитетните издания на френската и англоезичната преса. Независимо от политическата ориентация и "Монд", и "Фигаро", и "Нувел обсерватьор", и "Нюзуик", и "Интернешънъл хералд трибюн" подемат ли някаква важна тема, имаща широк публичен резонанс, представляваща значим обществен интерес, не се задоволяват с еднократна информация и текущ злободневен коментар. Връщат се към нея многократно, добавят новопоявили се факти, търсят настоятелно отговори и обяснения от визираните лица и институции независимо от постове, ранг и позиции в

Пазителите на реда често в акции демонстрират своята сила, която надминава рамките на закона

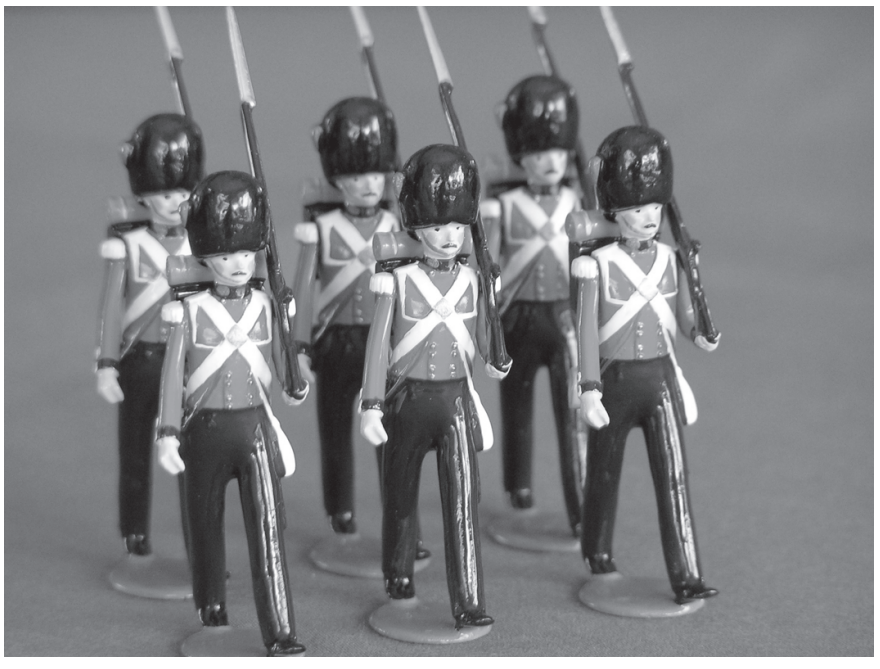
държавни и обществени структури.

Един от най-пресните примери е с френската политичка ветеранка Мишел Алио-Мари. За първи път тя е в правителството на Жак Ширак през 1986 г., впоследствие министър на младежта и спорта, председателка на голистката партия Сбор за републиката, последователно министър на отбраната, вътрешните работи, правосъдието и последно на външните работи. Уважавана за нейната принципност и последователност, докато на 2 февруари т.г. в. "Канар аншене" разкрива, че в разгара на бунта в Тунис тя се отправя там

във ваканция на борда на частен самолет

на бизнесмен, близък до бившия президент Бен Али. Завесата се спуска завинаги върху политическата кариера на Мишел Алио-Мари.

Една друга Мишел - Бонев, плати (поразчу се с чии пари) транспорта и престоя на цяла сюрия любители на екскурзии на аванта, предвождани от самия министър на културата Вежди Рашидов. Засега не се е чуло Веждито да е подавал оставка, няма и да се чуе. Защото за скандалната екскурзия се пошумя ден до пладне и медиите се хвърлиха на следващия сензационен гаф на управляващите - Дянков на разходка до

Храбрите войничета все изправени стоят...

Далечния изток с някаква "сътрудничка", разбира се, за сметка на бюджета. После пак с нея, май в Лондон. Шест апартамента на вътрешния министър със спестявания от закуските на тъща му. Десетки имоти, придобити от гербаджийски съветник за нула време (пардон - за 100 и кусур години трудов стаж на предците му, начиная от Освобождението, според възмутеното му обяснение).

Търговия с влияние

престъпление, наказуемо от закона, консумирано лично от премиера на два пъти в рамките на месец: веднъж да се спре проверката в пивоварната на Мишо Бирата, втори път да се върне партньор на Борисов от футболните мачлета на сладка длъжност на софийското летище. Е, и какво? Случайно някой прокурор да се е самосезирал във връзка с тези закононарушения, квалифицирани като "търговия с влияние? Как да се самосезира след обезоръжаващото "Аз министри и депутати назначавам, вие за някакъв там служител ще ми търсите сметка". И последното (засега) по време - скандалният видеозапис с полицейските изстъпления при ареста на бившия главен секретар на Министерството на финансите Тенчо Попов. Блъскане на главата на дребничкия мъж от мъжагите от ГДБОП, размазване на часовника върху китката на проснатия на земята човек, ритници, снимка за спомен на участниците в героичния акт - и всичко това пред очите на

прокурор, който обаче нищо не бил видял

Но... "разпоредена е проверка", "ще има наказани", обявява достолепно министър Цв.Цв. Сякаш не той, а примерно Мишел Алио-Мари носи отговорност за бруталните действия на полицаите му.

Свидетели сме на безпрецедентно политическо явление - абсолютна обтекаемост на герберската върхушка. Не минава ден без скандал и - нищо, никакви последствия за нарушителите от най-висок ранг на законност и морал. Става нещо като с онези фигурки на човечета с олово в основата, които, като ги натиснеш, лягат, но щом си отместиш дланта, заемат пак вертикално положение. И не се намира кой пак да ги натисне, да ги постави в партер, така че повече да не се надигнат.

Именно в това е голямата отговорност, неизпълненият дълг на българските медии. На пръв поглед кръвожадно, като лешояди се спуснат на мършата, но клъвнат еднократно и отлитат на следващата порция мърша, на новия скандал, сервиран от управляващите. Вероятно единственото щастливо изключение е шоуто "Господари на ефира", където след време се връщат на изнесено безобразие, за да проверят последвала ли е някаква санкция, взети ли са мерки за отстраняването му. Оказва се в повечето случаи, че

мази „захапка" работи

дава резултати. Но докато такъв подход, който е и обичайната практика на сериозната европейска и американска журналистика, не се възприеме и от нашите медии, човечетата на властта с оловно дъно с лекота ще си възстановяват изправеното положение и след най-грандиозните скандали, в които се замесват, обтекаемостта ще им е достатъчна защита срещу нефелните журналистически прибежки от скандал на сензация и от сензация на скандал.

Точката над И-то

Вода щом газим, жадни да не ходим

Иво АТАНАСОВ

Отново е Първи май. Най-тъжният от всички в последните години. А трябваше да е най-радостният. Защото гербариите спечелиха гласовете на мало и голямо с ангажимента да сложат ред в държавата, да смачкат октопода на престъпността, да тикнат на мястото им онези, които забогатяха върху гърба ни, и да създадат условия за приличен живот. В средата на управленския им мандат трябваше да забележим поне минимално подобряване на ситуацията. Уви, не просто сме далеч от обещаното, а дори сме се върнали доста назад. А и напред нищо хубаво не ни чака.

Шокираща е бюджетната прогноза на правителството за следващите три години. Номиналните доходи отново се замразяват, което означава, че реалните ще продължат да падат. "С радост ще увеличим пенсиите, когато има възможност", увери вицепремиерът и финансов министър Симеон Дянков. Този човек отдавна е доказал, че говори, каквото му хрумне, но все пак журналистите го попитаха къде във времето ще бъдат разположени по-високите доходи. "Определено ще има възможност и определено ще ги увеличим", "уточни" Дянков и добави: "Като стане ясно, ще стане ясно." От което нито неопределеността стана по-малка, нито яснотата - по-голяма.

Ако все пак се доверим донякъде на бюджетната прогноза, па макар и изготвена от лъжливия финансов министър, ще видим, че увеличение на заплатите в бюджетния сектор се задава едва през 2013 г., и то само с 5 процента, и с още 7 на сто през 2014 г. Увеличение на пенсиите е планирано също през 2013 г., и то само с 2-3 на сто. Но това обещание ни препраща в мандата чак на следващото правителство. С други думи, подобрение ще има едва след като ГЕРБ излезе от властта. Ние вече и без бюджетни прогнози се досещаме, че ще е така. Защото все по-често си припомняме какво беше, преди ГЕРБ да спечели изборите. Пенсиите примерно се увеличаваха всяка година на по две стъпки с 10 процента. Доходите на заетите също нараставаха.

А днес икономическата принуда заставя хората да търсят каквато и да е работа, примирявайки се с факта, че работодателите потъпкват социалните и гражданските им права. През седмицата бяха обявени резултатите от социологическо изследване, според които 40 на сто от българите са готови да работят без трудов договор и без да е ясно дали ще имат здравна и пенсионна осигуровка. Най-уязвимата група е тази на младите хора, които най-често биват назначавани с временен договор, на минималната работна заплата и без осигуровки. А като изтече изпитателният срок, обикновено ги изритват.

Тези най-важни проблеми във всекидневието ни обаче отдавна не трогват премиера Борисов. С типичното си самохвалство той заяви в Загреб, че българите сме задминали хърватите и си живеем по-добре от тях. И това при положение че средната месечна заплата в Хърватия, и то нетната, е 744 евро, докато у нас брутната е около 350. Това подсказва, че премиерът не само не може да подобри ситуацията у нас, но и не иска - той е доволен от сегашния ни хал.

И тук отново се изправя класическият въпрос - какво да се прави? Недоволството е голямо, но доверието към левицата не се връща с достатъчна скорост. Част от негодуванието се опитва да се излее в граждански протести. Виждаме обаче как вместо да се разрастват, демонстрациите примерно срещу високите цени на горивата от епизод на епизод стават все по-рехави. У нас силна улица е имало само когато сериозна част от нея е била платена. Когато е била стимулирана и режисирана от стоящи зад гърба й партии. Само тогава тя е била в състояние да сваля правителства. В почти всички останали случаи протестите са завършвали не само безславно, но и безрезултатно.

И сякаш отново стигаме до извода, който може и да не ни се нрави, но няма как да го прескочим - ако искаме да променим нещо, можем да го сторим чрез партиите. По конституция тъкмо те съдействат за формирането и изразяването на политическата воля на гражданите. Разбира се, няма да сполучим, ако се уповаваме на партиите еднодневки. Те идват в името на големи цели, но всъщност се грижат най-вече за облагодетелстване на върхушките си, формирани предимно от мераклии, неуспели да се реализират при предишни управления.

Нормално е погледите да се насочат към най-голямата лява партия. Това, че е най-голяма, засега не се поставя под въпрос, но че е лява, отдавна буди съмнения, и то съвсем не единични. Ето защо повече от необходимо е да възстановим в най-висока степен лявата си същност. Не е достатъчно само да разбираме какво означава това, а и да имаме амбицията да го сторим. Не с думи и с потупване по рамото, а с действия. В противен случай нито дружна песен ще екне, нито на сърца ни ще олекне. Бойковците ще примамват типично нашия електорат, а ние вода ще газим, но жадни ще ходим. Ще громим кусурите на поредното популистко правителство, без да има как да ги отстраним.

А може да е другояче.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

Юбилейна изложба на Маргарита Иванова

20 години през керамичната пещ

Маргарита Иванова представя своя самостоятелна изложба в родния си Пазарджик в Художествената галерия “Станислав Доспевски”. Изложбата е под наслов “20 години пред керамичната пещ”. Зрителите могат да видят керамични пана и пластики, създадени през периода от 1991 до 2011 г.

Експозицията включва 26 пана, 9 портрета, 13 пластики и 4 фотоса на монументални творби. Материалите, в които е издържана експозицията, са керамика и бронз.

Да се пише за керамиката по същество е работа по-скоро есекистична, отколкото изкуствоведска. Защото изкуствознанието, ако го изповядваме правилно, се води от основен закон - “Пази се от обобщението!”, посочва доц. д-р Петър Змийчаров.

Невъзможно е да мислим за изкуството на керамиката, без да си спомним и онази будистка мъдрост, която гласи, че смисълът на грънчарското колело не е в извайването на гърнето, а в символа, в присъствието на оная празнота, която то затваря.

Дълги години третирано като занаят, после маргинализирано като “приложно”, изкуството на керамиката и днес е често пренебрегвано от изложбените практики на много частни и държавни галерии. То е капризно за експониране, трудно кореспондира с други жанрове..., чупливо е за фондово съхраняване.

Затова радостно е художествена галерия “Станислав Доспевски” да домакинства на изложбата-юбилей на Маргарита Иванова - художник, керамик и

галерист; активен член на СБХ и не на последно място - обичан педагог. И понеже наистина съзнателно се стремя да заобиколя традиционния изкуствоведски формален анализ, бързам да подчертая нейното мъжество в изключително тежка, трудоемка (и често рискова), но заедно с това и деликатна технология като керамиката, отбелязва доц. Змийчаров. Спред него Маргарита Иванова вече 20 години мъжествено покрива всички тези “трябва” на керамичното правене.

В експозиция особено впечатляващи за доц. Змийчаров са триизмерните й пластики. В тях можем да открием черти от преднамерената пословичност, целяща обобщен образ на съвършенството, каквото помним от уроците на Донателo и Лука де ла Робиа..., аналогичните могат да стигнат и по-близко до съвремието ни - например със слабо известната у нас Светлана Карлханова.

Този 20-годишен юбилей визуализира в пълна сила тезата за “изкуството като процес на познанието”. Тук закономерно се вписват и първите пластични експерименти на авторката с бронза. Но това не е изневяра, а по-скоро признание в любов - любов към креативната строгост на Огъня, допълва доц. Петър Змийчаров.

Пролетна хармония, или калейдоскоп от красота

“Божествена музика”

Изложба живопис на Огнян Недков показва столичната галерия “Натали”. Картините може да се разгледат до 8 май в арт салона на ул. “Гурко” 38.

Калейдоскоп е може би първата асоциация, когато гледаш творбите на Огнян Недков. Призмата на художника пречупва естетиката на старинните фрески и синтетиката на модерното изкуство. Можеш да откриеш вечната красота на женското тяло - от дързостта на еротичното привличане, до овалите и мекотата на мадоната. Многоцветието на мозайките се вплита в иконната семплост, светлината облива картините му, за да засияят златистите отблясъци, обгръщащи фигурите, казват от галерия “Натали”.

Изложбата “Пролетна хармония” ще ви зареди с енергия и приятна емоция. Багрите на Огнян Недков са радост за очите и празник за духа.

Огнян Недков е роден в Пловдив през 1952 г. Завършил е Художествената гимназия в София през 1972 г. Работи като художник в БНТ - Пловдив, където живее и твори.

Самостоятелни изложби има в галерия “Възраждане” в града под тепетата; “ЦУМ”- София; галерия “Бояджиев” - Бургас; “Тереза” - Цюрих, Швейцария. Авторът участва в много общи изложби

“Мадона с ябълки”

в страната и чужбина и пет пъти в панаира на изкуствата “Импресия” в Пловдив. Негови творби са в множество колекции в България и по света.

“Мадона”

Художествените експерименти на Минко Попдимитров

Черно и бяло в цвят ще посрещнат многобройните фенове на изкуството на неизчерпаемия в творческите си търсения Минко Попдимитров в галерията на “Арт център форум”. В юбилейната изложба са включени най-новите му произведения, които, верни на кредото на художника да създава изненади, отвеждат сред неочаквани пластични и живописни експерименти.

Авторът показва 15 платна, направени с оригинална живописна техника, и 20 рисунки - смесена техника. Те могат да се видят до 5 май в “Арт център форум” (ул. “Георг Вашингтон” 24).

Минко Попдимитров е динамичен и своеобразен автор, експериментатор в художествения живот на страната от няколко десетилетия. За това време той е натрупал престиж с оригинални и новаторски изложби като “Аквапластика” - пластики във водна среда, “Холопластика” - комбинации от каменни структури и холограми, “Малка пластика” - миниатюри от метал, ансамбли от винилни грамофонни плочи и месинг, поезия, живопис, графика... Творческата си годишнина авторът отбелязва отново със специфична изложба.

Минко Попдимитров е роден през 1950 г. в София. Завършил е средното си образование в Техникума по керамика и стъкло, а през 1978 г. се дипломира във ВИИИ “Николай Павлович”, специалност керамика при проф. Венко Колев и проф. Георги Коларов. По-ранните му творби са предимно декоративно-монументална керамика, но постепенно пристрастията му се отправят към метала като материал (по-специално към месинга) и към малката декоративна пластика като творческа форма. Творби на Минко Попдимитров притежават галерии и музеи в страната и чужбина.

Поглед към скулптурата на Създателя

Самостоятелната изложба рисунки на Никола Диков, озаглавена “Поглед към скулптурата на Създателя”, е подредена до 8 май в галерията на “Шипка” 6 (етаж IV).

Показани са 50 големоформатни работи, резултат от необикновеното артистично общуване на художника с природните форми. Тези първични впечатления от натурата са превърнати в рисунки, които изглеждат почти като скулптури, като пространствени предмети, приканват към докосване, към изучаване на масивната им плътност, играят със сянката и светлината, със суровостта на материята. Извън чисто пластическите постижения Никола Диков достига в своите работи и до философска дълбочина, тълкувайки по свой оригинален начин заобикалящия свят.

Никола Диков е роден през 1951 г. в София. Завършил е скулптура в НХА. Има самостоятелни изложби в страната и чужбина. Носител е на почетен медал от Международното биенале на изящните изкуства в Кайро, Египет, и на наградата на СБХ за скулптура. От 1984 г. е ръководител на националния симпозиум по скулптура от дърво в Ясна поляна. Работи в областта на малката пластика и монументалната скулптура. Негови творби притежават НХГ и художествени галерии в страната, както и частни лица в Холандия, Германия, Япония. Монументалните му проекти са реализирани в Луковит, Шумен, резиденция “Лозенец” в София.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Срещи

Антон Антонов:

Без образование няма файда

Искам да завърша училище и след това да уча фотожурналистика, споделя младият мъж

Интервю на Искра МИЛЕВА

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

АНТОН АНТОНОВ е на 21 години, от ромски произход. Учил е до седми клас, а сега мечтае да се дипломира. Учи малките в столичния квартал "Факултета" не само на футбол, но и на това, че образованието ще им е нужно занапред в живота.

Антоне, ти и твои приятели сте се заели с една нелека задача - да осигурите вечерно училище в квартал "Факултета". Какво те накара да се захванеш с тази кауза?

- Не само с училището. Искаме да има вечерно училище, както и детска площадка за малките деца. Това са двете неща, за които се борим. Вече внесохме над 200 подписа за връщане на вечерното училище в квартала в Столичната община. Идеята за връщането на вечерното училище и за изграждането на площадката дойде след една среща с Младежкото обединение на БСП в "Красна поляна" и общинския съветник от левицата Калоян Паргов. Той ни помогна да се срещнем с кмета Йорданка Фандъкова, с която обсъдихме исканията ни. Сега очакваме резултати за площадката, а за училището от общината поискаха да внесем картотека на хората, които искат да получат образование.

Толкова много хора ли искат да учат?

- Да. Дори са повече. Преди години в кварталното 75-о ОУ имаше вечерно училище, но тогава повечето от ромите са ходели, защото са се давали помощи. Сега обаче наистина има много млади хора, които искат да завършат средното си образование.

Защо?

- Защото без образование сме за никъде и това вече се разбира от младите хора. Без образование няма файда.

Ти до кой клас си учил?

- Седми, но не го завърших.

Ако успееш да вземеш диплома за средно образование, след това накъде?

- Много харесвам фотографията. Дори в момента съм любител фотограф - снимам в заведенията. Иска ми се, след като завърша, да продължа да уча.

Мислил ли си какво?

- Харесва ми да снимам. Но ми се иска да не е само любителски. Иска ми се да се занимавам с фотожурналистика, но нека първо да завърша средното си образование.

Каква е в момента ситуацията с училището във "Факултета"?

- В момента много трудно някой от нас може да се запише някъде да учи. На нас ни се иска да имаме възможност да учим в квартала си. Налага ни се обаче и да работим и затова искаме, ако може, да се върне вечерното училище. Сега изчакваме общината да вземе някакво отношение по въпроса.

А малките ходят ли на училище?

- За малките проблемът също е голям. При тях е трудно дори записването в детски градини. А има терени, които стоят празни и могат да се построят градини. Преди имаше места, както и в самото училище, в които се се организираха занимания за малки и големи. Сега, незнайно защо, някои от тези помещения са дадени на църкви, а децата губят интерес.

Каза детски градини. Именно за един такъв терен говорим, на който вие искате да се направи площадка за игра.

- Да, в момента този терен е истинско бунище. На него може да се види какво ли не. Децата обаче продължават да играят насред боклуците.

Какво казва общината?

- Засега нищо. Но мястото е точно до клуба на БСП в квартала. Много младежи са се наели, ако се направи детско игрище, да дежурят и да го пазят от набези.

Не може ли сами да направите нещо?

- Трудно.

Теренът общински ли е?

- Да, земята е на общината. Преди години именно тук имаше детска градина. Беше пълна с деца. Сега хем няма къде да се записват децата в градини, хем няма къде да играят, хем това място се е превърнало в бунище.

Няма ли друго място, където да играят?

- Ами малките нямат, идват тук, защото и ние сме тук и са сигурни. Ние ги учим как да ритат футбол. В целия квартал имаме много футболисти. Имаме отбори, ходим на състезания. Но няма къде да тренираме. Често слизаме на игрищата в "Красна поляна", но стават проблеми.

> **Здраво стъпил съм на земята**

Защо?

- Ами защото е игра. И ние се отпускаме, викаме, вживяваме се в играта. В същото време обаче хората от квартала искат да си почиват. Стават скандали. След това обвиняват хората от квартала в какви ли не глупости.

Какви?

- Ами например, че скандалите са станали на етническа основа.

А нещата са доста по-прости май...

- Ами да. Ние искаме да ритаме, но няма къде. Намерим ли къде, стават проблеми. А ще е толкова просто, ако имаме само едно игрище и площадка за малките.

До училището нали имаше игрище?

- Имаше, да.

И какво стана?

- Ами стана бунище!

Е, защо не го опазихте?

- Ами то беше едно официално откриване. Дойде дори премиерът Бойко Борисов. Дандания. Прегръща малките. Обеща им още игрища. И накрая се оказа, че просто е открил това игрище. То асфалтът си го имаше отпреди това. След това сложиха някаква имитация на ограда и нямаше кой да опази така наречената игрище. Затова искаме да си направим на терена до клуба на БСП и ще си го пазим.

Сега с какво се занимавате в свободното си време?

- Пред компютъра по цял ден. Сега, като дойде пролетта, се стегнахме с приятелите и помогнахме да почистим квартала.

Да, наистина улиците са доста чисти.

- Ами да. Доста млади хора се включиха в пролетното почистване.

Значи се организирате, когато искате да постигнете нещо?

- Да, искаме да учим, искаме да имаме къде да играем футбол, къде да занимаваме и по-малките. Защото когато има с какво да се занимават, няма да мислят за глупости. Ето, на нашия празник - 8 април, много млади хора се включиха в турнира по шахмат, който се проведе в клуба на БСП.

Наистина ли?

- Да, на всички им беше интересно. За първи път празникът мина без много от традиционните прояви. Не за друго, а защото нямаше средства. Но пък имаше състезание по шах, за което благодарим на Районния съвет на БСП в "Красна поляна". И много от младите се включиха. За всеки имаше макар и символична награда. Но важното е не това, а че на всички им хареса и ни се иска да направим още няколко такива турнира и да поканим и председателя на шахматния клуб на ЦСКА Петър Курумбашев. Може дори да организираме и турнири между клубовете на БСП във "Факултета" и "Красна поляна". Може да организираме и футболен турнир.

Да, но за това трябва и да има къде да тренирате...

- Да, така е. Лошото е, че дочухме, че на мястото, където искаме площадка, може да направят социален патронаж. По принцип няма лошо, но ще е по-добре наистина тук да се направи игрище. А наистина трябва да се помисли и за училище. Защото сега, ако сме честни, ромите не записват децата в градини. След това дори се случва да не ги пускат на училище. А това се отразява не само на образованието. Това се отразява и на общуването на тези деца и хора след това. Те общуват трудно, а това води и до много други проблеми. Знаете ли, че хората от "Факултета" ходят на църква, защото вече не вярват на политици. Вече се осъзнаха и не харесват тези, дето ни управляват. Все по-често в квартала се чува:"Като вземат властта, нас ни забравят".

Сега мечтата ти е диплома...

- Да, без диплома нищо не се постига.

Каза, че сега снимаш във фолклубовете. Имаш ли любима певица?

- Не, аз всъщност слушам техно музика. Затова и всички приятели казват, че съм малко откачен.

Заради музиката...

- Да.

Освен за образование, мечтаеш ли за нещо друго?

- Аз съм здраво стъпил на земята. Като имаш пари, идват и мечтите. А моите не са големи - искам да си направя къща, да имам семейство. Но не всичко е пари.

Какво те вълнува от управлението на страната?

- Според мен най-важната тема сега е да влезем в Шенген.

Защо?

- Защото според мен ще може повече да се пътува, да има повече работа.

Каза, че искаш семейство...

- Първо искам да съм сигурен в себе си, за да може след това и семейството ми да е сигурно.

На това игрище, открито от управляващите, играят децата от кв. "Факултета"

Автомобилно стъкло вдъхнови художник

Полъхът на вятъра и изяществото на диамантите се откриват в графиките на Людмил Георгиев, който представя творбите си в галерия „Сезони”

Смелата си игра с един деликатен материал - автомобилното стъкло, показва художникът Людмил Георгиев в галерия “Сезони”. “Да подчиниш материята или материалът трябва да ти служи” - това не е цитат от философски трактат, а професионалното кредо на твореца.

Светът в графиките на Людмил Георгиев е загадъчен, пълен с неочаквани видения. Художникът води в необичайни посоки и измерения, места, тръгнали от неговата емоция и разум. Визуално примамливи, без да бъдат ясни докрай като времето и пространството, неговите творби разказват истории, извикват сетивни усещания, но разчитат и на интелектуалния ни опит.

Най-запалените почитатели на графичното изкуство имат възможност да се докоснат до изящните произведения на Людмил Георгиев до 3 май. Цветността на творбите на художника би била учудваща, ако не ставаше въпрос за графични отпечатъци върху хартия. Красотата й се получава от преминаването на светлината през стъклените плоскости. В това се убеждава всеки, застанал пред картините на Людмил Георгиев. А като се прибави нежната като паяжина фактура на стъклото, се разбира защо художникът е нарушил класическите графични техники.

Артистичната технология при рисунката и графиката авторът смята да показва в продължение на два месеца и пред парижката публика. В ателиетата на “Сите де Зарт интернационал” нашият художник ще обира овациите на френската публика от 15 юни.

Досега Людмил Георгиев е участвал в множество международни биеналета на графиката в Япония, Полша, Испания, Италия, Сърбия. Има над 10 самостоятелни изложби в България, Германия, Турция и Сърбия.

Всекидневието на велик артист е представено в „Махалото”

Образът на великия артист Мстислав Ростропович, но не на сцената, а във всекидневието, е представен в най-новата книга “Махалото” на Ана Илен. Творбата е инспирирана от личния опит на авторката като асистентка на известния виолончелист и диригент. Произведението открехва вратата на един затворен свят - този на спектакъла, въвежда зад кулисите му, описва лика на световноизвестен артист, както и необикновения образ на неговия импресарио от Монте Карло, ексцентрична личност с трагична съдба, жертва на окултизма и езотериката.

Благодарение на “Махалото” читателите стават съпричастни на спомените на Ростропович от комунистическото минало в СССР, както и свидетели на изключителния успех и почести, с които е обсипан, на скромността и трудолюбието му, на неговите откровения за изкуството и живота.

Ана Илен е щастлива от факта, че вече има предложения от Холивуд и от Русия за заснемане на филми, разказващи изключителната история, описана в книгата.

Снимка VIP CORPORATIONS

Антон Дончев направи специална презентация пред журналисти и гости, които присъстваха на премиерата на романа “Махалото” на Ана Илен. Писателят не скри, че е изчел книгата на един дъх и вярва, че тя ще се превърне в бестселър

Нора ще излезе на сцената преди „Роксет” на 29 май

Младата българска певица Нора е щастливката, която ще излезе на сцената на стадион “Георги Аспарухов” преди “Роксет” на 29 май. Изпълнителката ще се представи заедно с групата си, която се състои от трима изключителни музиканти: китариста Бисер Иванов, пианиста Калин Тонев и Георги Варамезов на барабани. Остава по-малко от месец до едно от най-очакваните събития - концерта на емблематичното шведско дуо в България. Турнето на “Роксет” започна в края на февруари и ще обхване 4 континента на земното кълбо. Обиколката преминава изключително успешно, като повече от половината концерти навсякъде по света са напълно разпродадени. Звездите от “Роксет” ще пристигнат в столицата ни след шоуто си в Истанбул и Атина, а от София ще се отправят към Букурещ. Следва основната част от турнето им в Европа. Интересът към концерта на шведското дуо у нас е огромен. Ограничено количество билети на цени от 80 и 100 лв. все още могат да бъдат закупени от касите на Тикетпро и партньори, както и онлайн.

ЗВЕЗДИ ПЕЯТ В ПОДКРЕПА БЪДЕЩЕТО НА ДЕЦАТА

Изпълнителите Теди Кацарова, Поли Генова, AV, както и детска музикална група “Бон-бон” ще направят концерт в подкрепа бъдещето на децата. Проявата ще е на 1 май, неделя, от 17 ч. в Сердика Център, бул. “Ситняково” 48 (етаж -1). Събитието е част от програмата “Благодетел” на UNICEF. “Малките жестове на доброта и съчувствие на много хора могат да променят съдби! Елате на концерта и разберете как заедно можем да дадем възможност на хиляди деца да имат щастливо детство!”, призовават организаторите на проявата. Специален гост и водещ на събитието ще бъде Емил Чолаков, синоптикът от Би Ти Ви.

С 10 см са пораснали мъжете за един век

Мъжете са пораснали с 10 см през последния век заради подобряването на хранителния режим и на общественото здраве, установиха учени. Типичният представител на силния пол е бил висок едва 1.67 м през 1900 г. а сто години по-късно ръстът му достига 1.77 м. А дамите са станали по-високи с 3 см - от малко под 1.60 м до над 1.63 м. Според изследователите причината за това е, че бременните жени раждат по-силни и здрави бебета.

Хумористично състезание на българи от Украйна

В столицата на хумора в Украйна - Одеса, се проведе финал на българския Клуб на веселите и находчивите. Това е състезание, в което отбори, състоящи се предимно от студенти, се състезават по остроумие чрез отговори на въпроси, импровизации, предварително подготвени сценки и други. Темата на най-очакваното хумористично мероприятие сред българската общност в Бесарабия бе “Къде се е чуло и видяло?” Традиционно за КВН играта бе започната с “Приветствие” под наслов “Дойде гост, развали пост”. За втория конкурс - “Загрявка” - участниците разполагаха с 30 секунди, за да коментират снимки, които бяха подготвени от председателя на журито. А темата на състезанието на Студентския театър на естрадни миниатюри бе “Слепият не вижда, глухият наддава”. Особеността на тази надпревара е, че на сцената могат да присъстват едновременно само трима души. Финалният конкурс се казваше “Музикално домашно задание” с тема “Един зяпа, друг лапа...”. Отборът финалист пък получи награда - почивка в България за всички участници.

Вицът

Осъждат 80-годишен човек на 25 години затвор. След като чул присъдата, възрастният мъж казал:

- Уважаеми съдии, благодаря ви за доверието. Ще се постарая да го оправдая...

30. 04. 2011

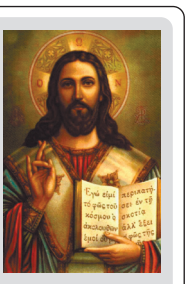
АТАНАС КАМБИТОВ, народен представител
ВАСИЛ ВАСИЛЕВ-ЗУЕКА, актьор и тв водещ
ВАСИЛ ПЕТРОВ, джаз певец
ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ, зам.-министър на финансите
МИХАИЛ СТОЕВ, учредител на клуба „Приятели на ДУМА” в Добрич
СЛАВКА БОЗУКОВА, главна редакторка на в. „Стандарт”
ТРЕНДАФИЛКА НЕМСКА, звукорежисьорка
ЮЛИАНА КОЛЕВА, народна представителка

01. 05. 2011

ВЕНЦЕСЛАВ ЗАНКОВ, скулптор
ДИМИТЪР БОРИМЕЧКОВ, писател
ИВО ТАНЕВ, тв водещ
КИРО МАВРОВ, художник
МАЯ НЕШКОВА, певица
СТЕФКА МАВРОДИНОВА, учредителка на клуба „Приятели на ДУМА” в Шумен
ТЕЗДЖАН НАИМОВА, световна шампионка по лека атлетика

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

30

Светла събота
Св. апостол Яков Зеведеев

Свети Яков, син Зеведеев и брат на свети Евангелист Йоан Богослов, бил един от дванадесетте апостоли, избрани от Господа изсред простите рибари, за да бъдат Негови ученици. Яков бил посечен с меч от Ирод в Иерусалим през 44 г.

1

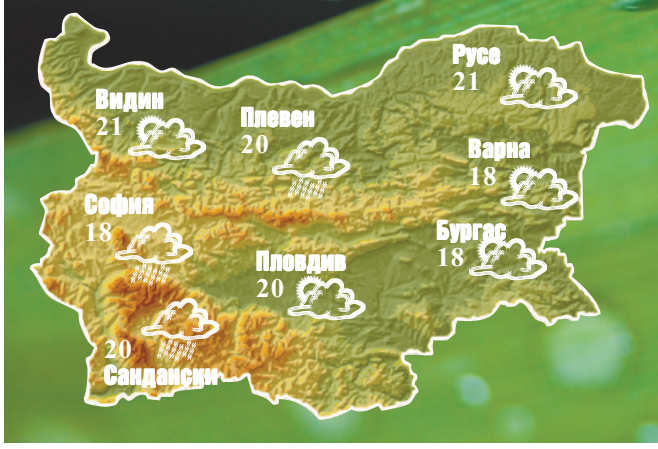
Томина неделя
Св. пророк Йеремия (VI в. пр. Хр.)

Св. Тома първоначално не повярвал във възкресението на Иисус. Но със своето неверие още повече утвърди сред християните вярата в Него, даде на всички да се уверят, че Господ е възкръснал не привидно, нито пък с друго тяло, но със същото, с което пострада заради нашето спасение и с което се яви на Своите ученици.

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО

В последния ден на април облачността ще е променлива, по-значителна над Западна България и в часовете след пладне. Често ще превалява краткотраен дъжд, предимно слаб. На отделни места, главно в западната половина от страната ще превали краткотраен дъжд. Възможни са и гръмотевици. По-често слънчево ще е над Източна България. Минималните температури ще са между 6° и 11°. Преобладаващите максимални температури ще бъдат между 17° и 22°. Над планините ще има значителна облачност, в следобедните часове и купесто-дъждовна. На отделни места в масивите от Западна и Централна България ще превали краткотраен дъжд, а над 2000 метра – сняг. По Черноморието ще има разкъсана облачност, намаляваща в часовете след обяд до незначителна. В района на София облачността ще бъде по-често значителна, с временни разкъсвания преди и около обяд. Температурата ще достигне близо 20 градуса.

Изгледи за

1 максимални 24°/26°

2 максимални 20°/21°

Хубавото време ще напомни за себе си - температурите ще започнат да се повишават. В неделя и понеделник вятърът ще се ориентира от югоизток-юг и температурите в Източна България и северно от планините ще се повишат чувствително, до 24-26 градуса. В западните и северозападни райони ще останат малко по-ниски, до 20-21 градуса.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД **Николай Малинов**

Русия и България – Монд дипломатик – СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Главен редактор **Ивелин Николов**

Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе” 113 А, Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велиана Христова - 238

КОМЕНТАТОРИ: Васил Попов - 248; Петър Бочуков - 219

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева, Искра Милева - 251; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Христо Христов - 088 836 8548

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова - 247;** Мая Калпачка-Йовановска - 246; Иван Аладжов - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - 219; Алберт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220;

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - 240; Альона Нейкова - 239; Надежда Ушева - 240

ОБЩЕСТВО: **Ина Михайлова - 214;** Боряна Костова - 231; Ева Костова - 229; Лилия Томова - 232; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов

СПОРТ: **Владимир Николов** - 245, Марин Милашки - 245; Таньо Василев

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: **Иван Стоянов** - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

PR: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Георги Томов - 221, факс -975-26-04; e-mail - **reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: **mediabg2002@yahoo.com; Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК “Родина” АД - 1784 София, бул “Цариградско шосе” 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение“ ЕООД** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова, Ива Костадинова: **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

БНТ 1

05.30 Момичето от Монако - игрален филм/п/
07.00 За животните с любов/п/
07.30 Телепазарен прозорец
07.45 Пепеляшка - анимационен филм
08.30 Васко да Гама от село Рупча - 6-сериен тв филм /България, 1986г./, 1 серия
09.35 Изкуството на Испания - документален филм на БиБиСи
10.30 Вяра и общество с Горан Благоев
11.00 Малки истории
12.00 По света и у нас
12.30 Бразди
13.00 Иде нашенската музика - фолклор
14.00 Памет българска с проф.Божидар Димитров
14.35 Минута е много
15.25 Библиотеката
15.55 Обзор „Лига Европа“
16.25 В кадър
16.55 Красива наука - тв проект на БНТ и Британски съвет
17.55 Национална лига по баскетбол: Мач на звездите - пряко предаване от зала „Диана“ в Ямбол
20.00 По света и у нас
20.45 Шоуто на Канала
21.45 Час пик - игрален филм / Русия, 2006г./
23.35 По света и у нас
23.40 Евровизия 2011 - клипове на песните
23.45 Джаз линия: Валентин Геров и Николай Иванов
00.15 Бомбайски филм - игрален филм /Индия, 1970г./

bTV

06.00 „Физиотоника“
06.30 „Най-смешните...“ /п./
07.00 „Приказки край лагерния огън“ - детски сериал
07.30 „Батман“ - детски сериал
08.30 „Кой е по-по-най“
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно предаване
10.00 „Модерно“ - токшоу
11.00 „Търси се“ - токшоу
12.00 „bTV Новините“ - обедна емисия
12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
13.00 „Прелюдия към една целувка“ - Комедия, Романтичен, САЩ, 1992 г.
15.00 „Шеметна сделка“ - Комедия, САЩ, 2000
17.00 «Сеизмограф» - предаване за полемика и анализи с водещ Светла Петрова
18.00 „Море от любов“ - токшоу
19.00 „bTV Новините“ - централна емисия
19.30 „bTV Репортерите“ - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Аламинут“ - комедийна поредица
21.00 „Пълна лудница“ - комедийна поредица
22.00 „bTV Новините“ - късна емисия
22.30 „В джаза събота вечер“ - токшоу
23.30 „Крадец на животи“ - Трилър, САЩ, 2004 г.
01.50 „Смъртоносна прегръдка“ - Драма, Мистерия, Канада, 2006 г.

NOVA TELEVISION

06.00 „Гостите на „Здравей, България“ - предаване на НТВ
07.00 „Иконостас“
07.30 „Уди Кълвача“ - детски анимационен сериал
08.00 „Малката русалка“- детски анимационен сериал
08.30 „Пингвините от Мадагаскар“ - детски анимационен сериал
09.00 „Гормити“ - детски анимационен сериал
10.00 „Пътят към Елдорадо“- анимационен филм
11.50 „Голямото пътуване“ - с уч. на Шон Уилям Скот, Ейми Смарт и др.
13.45 „Ще танцуваме ли?“ - с уч. на Сюзън Сарандън, Ричард Гиър и др.
16.00 „Карбовски директно“- публицистично предаване на НТВ“
18.00 „Отечествен фронт“ - предаване на НТВ
19.00 „Календар“
19.30 „Темата на Нова“
20.00 „Смахнатият професор“ - с уч. на Еди Мърфи, Джейда Пинкет Смит, Джеймс Кобърн и др.
22.00 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
23.00 „Предизвестена смърт 2“ - с уч. на Наоми Уотс, Саймън Бейкър и др.
01.15 „24: Изкуплението“ - с уч. на Кийфър Съдърланд, Чери Джоунс и др.

bTV ACTION

06.00 „Атомната Бети“ /п./ - детски сериал
07.00 „Киборг 009“ - детски сериал
08.00 „Защитникът“ /п./ - сериал, еп. 1
09.00 „Кости“ /п./ - сериал, с. 1, еп. 14
10.00 „Градски брокери“ - документална поредица, еп. 1
10.30 „Супер!“ /п./ - Екшън, Комедия, Хонг Конг, Тайван, 1999 г.
12.30 „Часът на А група“
13.30 „Най-добрият Ниндже“ - риалити шоу
14.00 „Хрътките“ /п./ - актуално предаване с водещ Валентина Войкова
15.00 „Първите 48 часа“ /п./ - документална поредица, еп. 7
16.00 „Криминалисти“ - сериал, еп. 1
17.00 bTV Документите
18.00 Черно море - Литекс - „А“ група
20.00 „Хрътките“ - актуално предаване с водещ Валентина Войкова
21.00 ЦСКА - Локомотив Сф - „А“ група
23.00 „Код: Криминално“ /п./ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
00.00 „Хрътките“ /п./ - актуално предаване

ОВЕН

Денят ви ще е натоварен с много задачи. В плановете ви влизат и идеи, които обмисляте отскоро.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Ще се насочите към решаване на въпроси, свързани с бизнеса. Разумни и предвидливи, няма да прибързвате в решенията си.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Не злоупотребявайте с власт, ако се изкушите, ще съжалявате. Запазете доброто си име и покажете щедростта на характера си.

22 май - 21 юни

РАК

Уверени и далновидни сте. Ще подходжате прагматично, като насочвате чуждите решения в своя полза.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Без особено желание ще се отнесете към работата си. Причините са различни, но общото е чувството ви за независимост.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Направете усилия да разпознаете скритите си тревоги, като преодолеете всичко, което ви пречи да бъдете себе си.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Имайки професионално отношение към проблемите, създавате добро впечатление за себе си и това ви кара да се стараете.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Новото ви привлича и като хора на прогреса ще се стремите да го приложите на практика.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Ще постигнете резултати, с които ще изненадате и самите себе си. Всичко, което бихте желали, можете да го имате.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Ще ви занимават здравословни и семейни проблеми и ще търсите тяхното решаване. Служебните задачи ще притиснат някои от вас.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Ще ви занимават въпроси, пряко свързани със самите вас. Между тях са партньорските взаимоотношения и най-близките ви.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Споделените проблеми ще намерят бързо решенията си не и без помощта на верен приятел.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR	USD	GBP	CHF
1.9558	1.4754	2.2536	1.3631

ДУМА
СЪБОТА 30 АПРИЛ 2011
Неделник

Жените боледуват два пъти по-малко от мъжете

Вината е най-вече в хорманите

Жените и мъжете боледуват различно, категорични са учените. Според антрополози причината е в двойната Х-хромозома. Оказва се, че тя защитава двойно повече жените от болести, защото съдържа в себе си гени, които защитават жените от много инфекции. Мъжете имат У-хромозома, но при тях липсва втората Х-хромозома. Затова жените по-лесно понасят глада, умората, стреса, болестите и пр. неприятни преживявания от мъжете. По своята конструкция те са по-силни от мъжете, имат по-висока жизнеспособност, само дето мускулите им са по-слаби. Вероятно и затова продължителността на живота на жените е средно със 7 години по-висока.

И самоубийците сред жените са 3 до 4 пъти по-малко, отколкото сред мъжете.

За сметка на това например от ревматоиден артрит жените боледуват 3-4 пъти по-често от мъжете. Заболяването всъщност представлява продължителен автоимунен възпалителен процес и не зависи от възрастта - половината от случаите са след инфекция, преумора, простуда, аборт.

Остеопорозата се среща 2 пъти по-рядко при мъжете, но протича много по-тежко.

От мигрена страдат около 8% от жените и 1.3% от мъжете. Някои медици обвиняват за това хормоните - нивото на естроген (женският полов хормон), оказва влияние на артериите и оттам и на появата на мигрена. И още нещо за ролята на хормоните: за разлика от тестостерона, който подобрява способността за пространствено ориентиране, женският хормон естроген потиска развитието на тази способност. Затова подчертано "женствените" жени обикновено не се справят с успоредното паркиране и не могат да се ориентират по карта.

От друга страна, все повече "женски" болести нападат мъжете. Например във Великобритания от рак на гърдата ежегодно умират 69 мъже, докато в същото време от чисто "мъжкия" рак, този на тестисите, умират 59 души. В същото време все по-често "мъжки" болести - като рака на белия дроб, ловят повече жени.

СИМПТОМИ ПРИ ИНФАРКТ

ПРИ ДВАТА ПОЛА И ТЕ СА РАЗЛИЧНИ.

МЪЖЕ
- **Натиск и тежест в гърдите**
- **Силни болки в лявата част на гърдите**
- **Недостиг на въздух**
- **Студена пот**
- **Чувство на срах**

ЖЕНИ
- **Притискаща болка в горната част на стомаха и гърба**
- **Болки в долната челюст**
- **Гадене**
- **Усещане за крайно изтощение**

Бум на изписани, нуждаещи се от долекуване у дома

Само за 10 години около 70% (от 2.9 на 4 млн.) е нараснал броят на американците, които след болнично лечение имат нужда от продължителни домашни грижи. Това съобщава Агенцията за проучване на здравните грижи и качеството. В същото време броят на изписаните от болница пациенти, които нямат нужда домашни грижи, са се увеличили само с 8% - от 27 на 29 млн. Докато през 1997 г. 3.7 млн. души са били изписани от болница, за да продължат лечението и рехабилитацията си вкъщи, през 2008-а те са били вече 5 млн. За същия период с 40% е нараснал броят на пациентите, напуснали болницата преждевременно, въпреки лекарските съвети да не го правят.

Около 5% от пациентите умират в болница. Техният брой е намалял за 10 години от 852 хил. на 811 хил., сочат данните на агенцията.

Сред основните причини за хоспитализация са артрит, астма, рак, сърдечносъдови заболявания, диабет.

Аспиринът намалява действието на някои антидепресанти

Аспиринът и други противовъзпалителни средства, които се взимат като болкоуспокояващи, може да намалят ефективността на антидепресанти, сочи американско изследване.

Всеки 5-и американец има някакъв вид депресивно разстройство, но 1/3 от тях са резистентни на действието на антидепресанти. Изследователи от института "Рокфелер" в Ню Йорк разгледали най-често използваните антидепресанти, когато се вземат в комбинация с аспирин, ибупрофен и други болкоуспокояващи или противовъзпалителни лекарства. Установило се е при опити с лабораторни мишки, че някои добре познати лекарства срещу депресия се оказват с блокирано действие, когато се вземат в комбинация с противовъзпалителни лекарства. Все още не е съвсем ясен механизмът на това взаимодействие, но резултатите от него могат да имат сериозни последствия за пациентите, каза един от авторите на изследването, Дженифър Уорнър-Шмид.

Много от хората, страдащи от депресии, имат артритни или други хронични болки, които ги карат да пият противовъзпалителни лекарства. Лекарите са тези, които, знаейки за това взаимодействие, трябва да изберат най-подходящата комбинация медикаменти за пациентите си, така че действието им да не се променя.

Близо 3/4 от българите имат алергия

Около 71% от анкетираните 2795 души от страната смятат, че страдат от алергична болест под една или друга форма. Това показват данните от проучване, проведено от Националната пациентска организация (НПО). От 11.2% до 16.2% са с астма в зависимост от използваните показатели за определяне на болестта. Преизчислено към броя на населението по данни от последното преброяване, астматиците в България са между 823 000 и 1 190 000 души.

Между 34,6% и 40,9% от участниците съобщават, че имат алерична/сенна хрема или че лекар им е поставял тази диагноза. Ако за наличието на болестта се съди по разпространението на основните й прояви сред участниците, този процент нараства до 62,6, посочва в свой доклад доц. д-р Георги Христов. Така при население на страната от 7 351 234 души хората с алергична сенна хрема са между 2 541 000 и 4 603 000 души.

В рамките на дългосрочната кампания "Пациенти за здравословен живот" НПО организира Месец на алергиите и астмата. Началото му е на 2 май. До края на месеца в цялата страна ще се провеждат безплатни измервания на дишането.

Всеки желаещ може да си запише час при специалист, както и да получи информация за кабинетите, които предлагат безплатни консултации в страната на **горещата телефонна линия на НПО 0700 10 515 (всеки делничен ден от 11.00 до 17.00 часа, на цената на един градски разговор от цялата страна).**

Допълнително ще бъдат проведени няколко публични акции за измерване на дишането и изследване за алергия. Повече информация можете да откриете на www.npo.bg

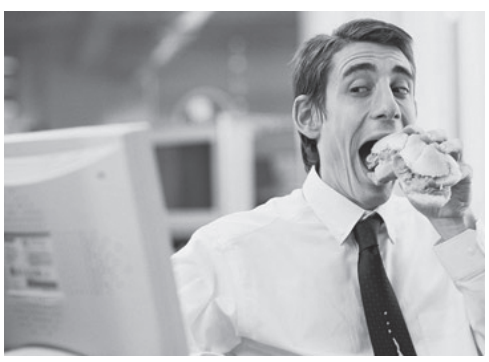
Обядът в офиса е по-опасен от обяд в... тоалетната

Типичният офис-обяд на работното място е по-опасен дори от това да се храните в тоалетната, твърдят американски микробиолози.

В съвременната кухненска мивка има повече вредни бактерии, отколкото по тоалетната чиния, показват резултатите от изследване на експерти Университета в Аризона. Ръководителят на екипа Чарлс Херб обяснява, че повечето хора отделят повече време на чистене на баните си, отколкото на хигиенизацията на кухнята. Фекалните бактерии по дъската за рязане в кухнята са около 200 пъти повече, отколкото под капака на тоалетната чиния.

Но всичко това е нищо в сравнение с офиса, където концентрацията на опасните бактерии е около 400 пъти по-висока на квадратен сантиметър, отколкото в банята. Освен самото помещение, клавиатурата на компютъра и мишката заеха местата на топ три по мръсотия.

По-рано друго изследване показа, че 72% от хората, които се хранят в офиса, с времето наддават килограми.

Народна медицина

Гинко - за и против

За гинко билобата се знае, че подобрява кръвообращението, подобрява умствената и мисловна функция, подобрява паметта, както и сексуалната функция.
Заобикаляйте гинко, ако имате епилепсия - билката може да провокира припадък, предупреждават американски учени. Те допълват, че е добре да се внимава с хранителни добавки на основата на гинко билоба, ако пациентът приема лекарства против конвулсии, защото се намалява тяхното действие.
Гинко се "бие" и с антидепресанти.

Много внимателни трябва да са с гинко и хората, които приемат редовно аспирин или други препарати, които не позволяват съсирването на кръвта, защото и билката има това действие.
Билката влияе различно на кръвната захар. Гинко билоба повишава нивата на инсулина при здрави хора и намалява нивата на инсулина при диабетици.
Извън тези специфики, в общия случай трябва да се внимава с билката, защото някои от страничните й ефекти са диарията, главоболието, както и стомашни проблеми.

Съдържанието на материалите в "Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страницата подготви Аида ПАНИКЯН

Лов и риболов

Ловни емоции в София

Пролетно изложение за екстремни спортове и приключения в Интер Експо

Васил ДИКОВ

На 28 април в Интер Експо Центъра бе открито пролетното издание на изложението “Лов и риболов” и първото по рода си изложение за екстремни спортове и приключения у нас “Adventure & Extreme Expo”. И тази година в продължение на четири дни фирмите участници представят ловни и риболовни принадлежности, оръжия и превозни средства, екипировка и съоръжения за екстремно спортуване, разнообразно облекло и аксесоари.

Любителският риболов е най-популярното хоби в България и именно тук риболовците имат възможност да обменят опит, да се посъветват с по-добрите и да получат отговор на въпросите си, свързани с любимото хоби. Освен ориентация за най-подходящите места за риболов според сезона или желания улов ще могат да подберат и нужните такъми и екипировка за това. Сред експонатите са всички необходими аксесоари: въдици, макари, куки, блесни, стръв, примамки, захранки, всичко нужно за риболовен туризъм.

На изложението присъстват официални представители и търговци на оръжие - спортно, пневматично, газово и антикварно, ловни и спортни пушки, ловни карабини, патрони и барут за много модели и марки. Навременното представяне на новости и информация по едно и също време и на едно място и личният контакт с официални представители и дистрибутори дават възможност за отлична ориентация в тази бизнес среда. Ловците отново могат да договорят изгодни условия за закупуване на необходимото им оборудване и екипировка.

Всеки закупил билет за изложенията участва в томболата на организаторите и може да се сдобие с една от многото предметни награди, предоставени от изложителите. За любителите на лова и риболова има тениски и шапки, патрондаши, фишфайндър, фенер, макара, комплекти блесни и др.

На първото ADVENTURE & EXTREME EXPO са показани най-новите екстремни дисциплини и е обособена Активна зона, където всеки има шанс за екстремно преживяване. Атракциите са разположени на открито и на закрито. Walltopia ще издигнат почти петметрова изкуствена стена за катерене, където дори и най-малките ще имат шанс да се пробват. В импровизирана работилница за каяци на живо в активната зона на Adventure & Extreme Expo ще бъде демонстрирано изработване на дървена лодка и всеки ще може сам да направи гренландско гребло. Представени са най-успешните летни заместители на сноуборда: маунтинборда и фрийборда, както и едно сравнително ново занимание - слаклайнинга. За доброто настроение допринасят много игри и състезания с награди - фотоапарат Olympus Touch 8010, бинокъл Olympus 10 x 25 WP, GPS навигационна система.

Хората в неравностойно положение могат да научат повече за алтернативите да спортуват и да направят избор на любимо занимание. Провежда се и обществен форум на тема “Възможности за практикуване на спорт за хора с увреждания”.

Важно

ПРЕДСТОИ ОЦЕНКА НА ТРОФЕИ ЗА БРАТИСЛАВА

Милчо АНДРЕЕВ

От 15 до 19 юни т.г. в Братислава, Словакия ще се проведе Международно трофейно изложение, на което ще бъдат оценявани трофеи. Големият интерес към изложението от страна на българските ловци е причина Националното ловно-рибарско сдружение „Съюз на ловците и риболовците в България” (НЛРС СЛРБ) да участва със собствен щанд, на който ще бъдат представени за оценка трофеи на негови членове. Трофеите ще бъдат оценени от международно жури и ще бъдат включени в каталога на изложението и притежателите им ще получат грамоти и медали. Ловците - членове на НЛРС СЛРБ, могат да предоставят трофеите си в сградата на НЛРС СЛРБ за участие в изложението.

Познаваме ли ги?

Най-умните сред птиците

Васил СЕРДАРОВ

Всеядните птици са у нас се срещат повсеместно, като през зимата са по-многочислени. Разрешени са за лов целогодишно. Сред тях са и признатите за най-умни сред пернатия свят - врановите птици. Към тази група спадат гарванът, враните, гаргата, свраката, сойката и още някои други видове, които са в едно семейство от разреда Врабчоподобни или Пойни птици. Вярно е, че никоя от тях не е “певец”, тъй като изобщо не пеят, но пък в замяна на това са забележителни в някои други отношения. Така например Врановите са най-едри измежду всички пойни птици. Те имат здраво телосложение, масивен клюн и яки крака. Крилата им са най-често широки и закръглени, а по-рядко заострени. Оперението им е черно, често с метален блясък, а понякога и пъстро. Всички те са активни денем и повече или по-малко всеядни. Характерно за врановите птици е това, че те заемат първо място между всички пернати по развитието на своята висша нервна дейност, или казано по-просто, те са най-умните птици.

СОЙКАТА е приблизително толкова едра, колкото гаргата. Оперението ѝ обаче е сивокафяво с червеникав оттенък. На главата си има малка качулка, а по крилата си по едно бяло петно и раирани черно-сини перца.

Сойката е забележителна със запасите, които си прави за зимата. Тя заравя в почвата жълъди, лешници и плодове на други широколистни дървета, които по-късно се затрупват от снега.

В гората сойката изпълнява службата на своеобразен страж. Нейният тревожен крясък е сигнал за много горски животни, че се е появила някаква опасност.

ГАРВАНЪТ ГРОБАР е най-едрата вранова птица, която достига до 70 см дължина и 1,6 кг тегло. Цялото му оперение, както и човката и краката са черни. Наречен е “гробар” поради това, че се храни главно с мърша, която намира в сметища и край кланици. Освен това тази птица яде и друга животинска и растителна храна: мишевидни и други гризачи, някои птици и птичи яйца, риба, насекоми, червеи и други безгръбначни животни, житни семена и т.н.

Един от основателите на науката етология (която се занимава с поведението на животните) - големият австрийски зоолог Конрад Лоренц, писа, че гарванът стои на върха на интелектуалното развитие на всички птици.

В миналото този забележителен пернат вид твърде рядко се срещаше в България, но през последните десетилетия неговата численост значително се увеличи. Главната причина за това е забраната да се използват отровни месни примамки за унищожаването на вълци и някои други хищници.

Сойка

Гарван гробар

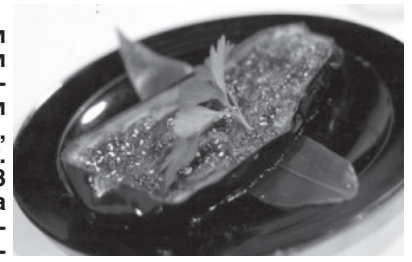

Гарга

ГАРГАТА или чавката е доста по-дребна от гарвана. Нейната дължина е към 33 см, а теглото ѝ - до 225 г. Оперението ѝ е черно, но характерен за нея е сивият ѝ тил. Гаргата е широко разпространена птица в България, която се среща главно в населени места и техните околности. И тя, както и нашите други вранови птици, е постоянен вид у нас. Изтребвайки някои вредни насекоми, гаргата принася полза за селското стопанство.

Кулинар

СОЧНА ПЪРЖЕНА РИБА

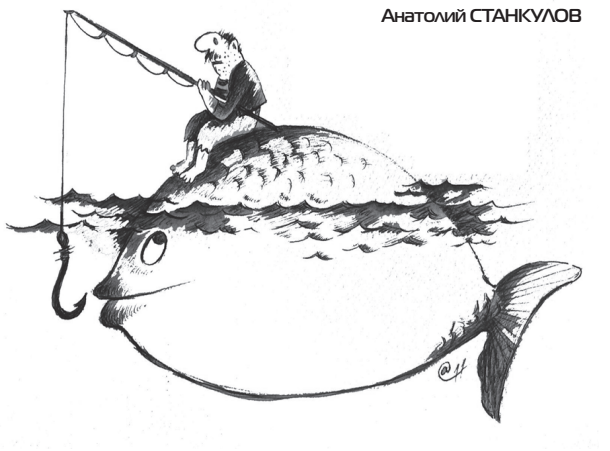
Нарязваме на порции 1 кг рибни филета. Заливаме ги с 5-6 супени лъжици олио, сока от 2 лимона, 1 кафена чашка вино, посоляваме и ги поръсваме със смлян черен пипер, девесил и 1 натрошен дафинов лист. Оставяме ги да престоят в марината 3 часа. След това овалваме парчетата филе в галета и ги изпържваме в сгорещено олио. Пържената риба се гарнира с пържени картофи и лимонови резенчета

ПАТЛАДЖАНИ С КАЛМАРИ

Продукти: 1 кг патладжани, 400 г почистени и сварени калмари, 4 глави лук, 5 с.л. ориз, 5 с.л. масло, 4 с.л брашно, 500 г доматен сос, олио, сол, черен пипер, няколко скилидки чесън. Измиваме патладжаните, махаме дръжките им, разрязваме ги на половина и издълбаваме вътрешността им, като оставяме стените им с дебелина около 1 см. Посоляваме ги и оставяме 20 мин, за да се изтече горчивата им вода. След това поръсваме патладжаните с брашно и ги изпържваме в сгорещено олио от двете страни и ги нареждаме в тавичка, намазана с олио. Сварените калмари смиламе в месомелачка. Сгорещяваме маслото в тиган и в него изпържваме наситнения лук, смлените калмари, измития ориз и заливаме с вода. Оставяме сместа да ври, докато оризът се свари напълно и поеме водата (ако е необходимо наливаме още вода). Подправяме плънката със сол, магданоз и черен пипер и пълним изпържените патладжанени половинки. Подреждаме ги в чиния и заливаме с предварително приготвения доматен сос, подправен със счукан чесън, сол, магданоз и черен пипер.

Хумор

Анатолий СТАНКУЛОВ

ЛОШ КЪСМЕТ

Седи си вълкът в гората и по едно време гледа - иззад един храст се подава червена шапчица. Скача зад храста, а оттам се чуват три изстрела. Излиза вълкът целия в кръв и казва:

- Е къв е тоя късмет, бе?! Тая седмица за трети път попадам на червена барета...

ЛЪВ ДИЕТИК

По време на кръстоносните походи два лъва изведнъж виждат рицар, който си почива, облегнат на едно дърво. Единият лъв побутва другия и казва:

- Опа! Ето я вечерята!

Другия прави недоволна физиономия:

- Да ти призная честно, писна ми вече от тия консерви...

Губивреме

ПОСТ В ЖЕНСКИ ХАНДБАЛЕНТИМ ИЗВЪРШИТЕЛКА НА ПРЕДАТЕЛСТВО

СЪНОТВОРНО ЛЕКАРСТВО — СПЕЦИАЛИСТ ПО ЕКОЛОГИЯ

ДРЕВНОЕГИПЕТСКИ МЕСЕЦ — ГРАД В ПЕРУ

РУСКИ САМОЛЕТИ — РЕКА, ВЛИВАЩА СЕ В АЗОВСКО МОРЕ

ПРЕВЪРЗОЧНИ МАТЕРИАЛИ

ОТРИЦАНИЕ

НАЙ-МАЛКИЯТ ЕДНОКЛЕТЪЧЕН ОРГАНИЗЪМ — РУСКИ ВЕРТОЛЕТИ

ИТАЛИАНСКИ АВТОМОБИЛИ — НЕУСПЕХИ

ДЪРВОТО САЛКЪМ — МАЙСТОР НА СТОЛОВЕ

СПОРТНИ ОБЛЕКЛА — ПЪЛНЕНЕ НА СЪД С ТЕЧНОСТ

СТАРИ ВОЙНИШКИ СЪДОВЕ ЗА ХРАНА

ПСЕВД. НА АКАД.САВА ГАНОВСКИ — КРАЙ НА МОЛИТВА

СТОЛИЦАТА НА ГАНА — ХОТЕЛ В НЕСЕБЪР

НЕМСКИ ФУТБОЛИСТ-НАЦИОНАЛ — МАСОВА ПОЯВА НА НАСЕКОМИ

АВСТРИЙСКИ ПИСАТЕЛ-“БУНТ” — US КИНОРЕЖИСЬОР -”ПОДСТАВЕНО ЛИЦЕ”

АМЕРИКАНСКИ ФИЛМ — БРАТ НА ЦАР САМУИЛ

БЪЛГАРСКИ ЦИГУЛАР ОТ БЛ.МИНАЛО — КВАДРАТНА ШАРКА НА ТЪКАН

РАДИОФАР

ПО-ГОЛЕМИ СЕСТРИ — СТОЛИЦАТА НА ЙЕМЕН

ИСПАНСКИ ФУТБОЛЕН ВРАТАР ОТ МИНАЛОТО — Г-Й В ДРАМАТА”ИВАНКО” ОТ В.ДРУМЕВ

КИЛОГРАМ /СЪКР./ — ПОТВЪРЖДЕНИЕ

ИМЕНАТА НА АНГЛИЙСКА КИНОАКТРИСА-“СЕДМОРКАТА НА БЛЕЙК“ — ПРАВА ЛОПАТА

НОТА — БЪЛГАРСКИ АНИМАЦИОНЕН ФИЛМ

МАЛКА РЕКА — ЧЕРУПКА НА РАЦИ И ОХЛЮВИ

ШВЕДСКА БАЛЕРИНА ОТ МИНАЛОТО

ПЛАВАТЕЛНО СРЕДСТВО — ЯТО ПТИЦИ

ЕКСКУРЗОВОД — РАЗНОВИДНОСТ, ТИП

ОСТЪР ЗЪБЕР

ИМЕНАТА НА ПЪРВИЯТ ЧЕРНОКОЖ ПИСАТЕЛ, НОСИТЕЛ НА ФРЕН. НАГРАДА “ГОНКУР” — ЕЛ.ПРОВОДНИК

ГРАД В ГАНА — БРАЗИЛСКИ ФУТБОЛЕН ТРЕНЬОР

ПРИЧИНА, ПОДБУДА

ИНДИАНСКИ ПЛЕМЕНА В САЩ И КАНАДА — ЕДНА ОТ ПОСОКИТЕ

РЕКА В ИТАЛИЯ — ОПЕРА ОТ Ж.РАМО

СТАРА ТУРСКА МОНЕТА — ДУХОВИ МУЗ.ИНСТРУМЕНТИ

ВЕРОИЗПОВЕДАНИЕ

ЕЛ.УРЕД ЗА ГЛАДЕНЕ

ТЪРЖИЩА НА СТОКИ

УСТОЙЧИВО СЛОВОСЪЧЕТАНИЕ

РУСКИ ЖИВОПИСЕЦ — СПЕЦИАЛНА ГИМНАСТИКА С МУЗ.РИТЪМ

КОМИТЕТ НА БОРЦИТЕ ПРОТИВ ФАШИЗМА И КАПИТАЛИЗМА /СЪКР./ — ШОТЛАНДСКИ ФУТБ.ТИМ

ТЪРЖЕСТВЕНО СТИХОТВОРЕНИЕ — ЗАСЛОН ЗА СЯНКА

КАПСУЛА В ПАТРОН — СТАР ТРИМАЧТОВ КОРАБ

БЪЛГАРСКИ ТЕЛЕФОНИ — ГРЪЦКА БУКВА

ГЕРМАНСКИ ФУТБОЛЕН ДЕЯТЕЛ

МАШИНЕН ЕЛЕМЕНТ — АНГЛИЙСКИ ФИЗИК

РОМАН ОТ Х.ХАГАРД — НАЙ-ВИСОКИЯТ ВРЪХ В ОСОГОВО

АНГЛИЙСКА АРИСТОКРАТИЧНА ТИТЛА — ЕДИНИЦАТА ДЕЦИБЕЛ /СЪКР./

Г-Й В ОП. „ЛЕТЯЩИЯТ ХОЛАНДЕЦ“ ОТ Р.ВАГНЕР — АМЕРИКАНСКА АВИОКОМПАНИЯ

ЮРИДИЧЕСКА НАУКА

КРАЛЯТ НА КАМБОДЖА — СТАРИННА СКЪПА ВЕЩ

ХИТРИНА, ШЕГА, ЗАКАЧКА

СКЛЮЧВАНЕ НА ОБЛОГ

БЪЛГАРСКИ СТРУНЕН КВАРТЕТ

ДИРИ, БЕЛЕЗИ

ЕДИННА БИБЛИОТЕЧНА СИСТЕМА /СЪКР./ — БИВШ ПРЕМИЕР НА ФРАНЦИЯ

СОБ. ИМЕ НА ЛЕГЕНДАРЕН ФИНЛАНДСКИ ЛЕКОАТЛЕТ-БЕГАЧ НА ДЪЛГИ РАЗСТОЯНИЯ

ПРЕДШЕСТВЕНИК НА ООН

СТОЛИЦАТА НА АВСТРИЯ

ЧАСТ ОТ ТЕКСТ НА ЗАКОН — РУСКИ ПОЕТ-“ЕПОХА”

ВЪЗВАНИЕ, АПЕЛ — ЧЕП НА ДЪРВО

ХРАСТ ИЛИ ДЪРВО ЗА СУРВАЧКИ

ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ — ЯК КОН

ЖИТЕЛ НА АЗИАТСКА ДЪРЖАВА — ЯПОНСКИ ОСТРОВ

ЖИЛЕЩИ НАСЕКОМИ

ТЕЛЕФОНЕН ПОВИК

ГЕРОЙ В ЕДНОИМ. ПИЕСА ОТ М.ГОРКИ — ИНФ.АГЕНЦИЯ НА САЩ /СЪКР./

ЗАДНА ЧАСТ НА ГЛАВА

ГРАД В КЕНИЯ — БАЛЕТНА СТЪПКА

БЪЛГАРСКА ТРАНСПОРТНА АГЕНЦИЯ

КОРЕЙСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА

ЕДИН ОТ КОНТИНЕНТИТЕ

ПРИТОК НА РЕКА ДУНАВ

ПОДКВАСА

РЕЧНИК: Адалин, Ари, Атир, Ерио, Каламитет, Клипер, “Ованесян”, Омс, Рит.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

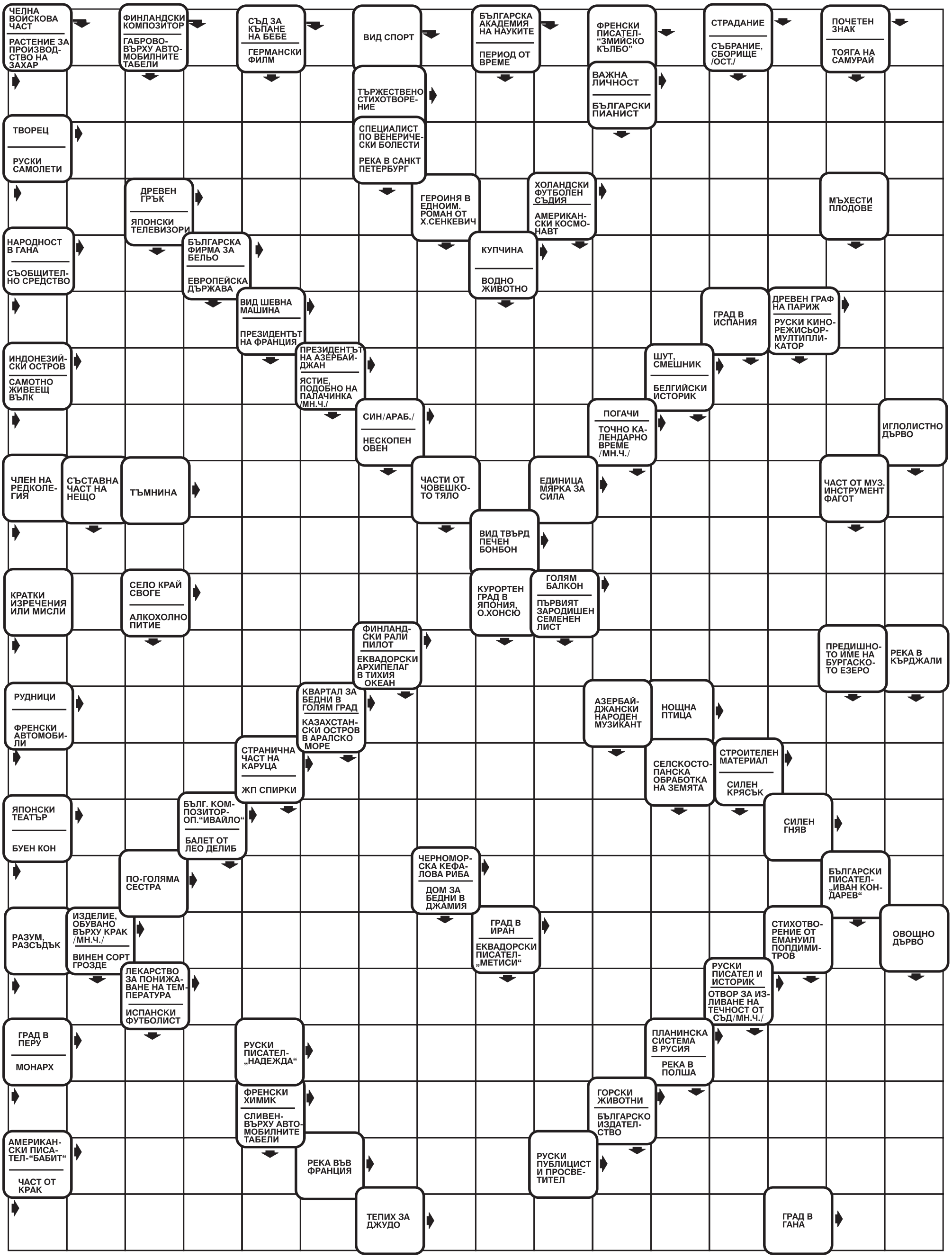
СКАНДИ
ВОДОРАВНО: БРАНДО - ВОАЙОРИ - МАХУЛ - ЕНТУСИАСТИ - АНТИГЕНИ - ЕСТЕЛ - МОКЕ - АД - РЕНЕТА - ТЕЛОВЕ - АМЕРИКАНЕЦ - ПЪНОВЕ - ХРАСТАЛАК - ДА - ПИНОКИО - ТОАЛЕТИ - ПАР - АН - ТАЛПИ - ПОЛА - ИВЕКО - МЕЧТАТЕЛИ - КИЕ - СЦЕНАРИСТКИ - АНГЕЛОЕВ - ИРОНИЯ - ААЛ - СТАРКИНА.
ОТВЕСНО: ПРЕСТЪПНИЦИ - АНТЕНИ - ВЕР - ИНТЕЛОН - ЕНО - ДУЛОВО - КАН - КОС - ВЕКТОРИ - ИМЕ - ИА - ИЯ - АВАО - ХОЛМС - ОСКАР - ПЕТА - МАТЕМАТИЧКА - ЙИ - ЕСО - ТИЛ - ДО - АРТАНА - РАДИАЛ - ТАС - ЧИН - КЛЕМЕНТ - ТРААТ - ЛГА - АМИЕНКИ - ИЕР - АГНЕ - ЛК - АХЕЕЦ - ПОКОИ - УНТ - ДАЛИЕН - ИЛИАНА РАЕВА.

БЛИЗНАЦИ
А.1.МАРЕК. 2.ОНЕТИ. 3.АТИКА. 4.КОН. 5.ОМЕ. 6.РАНА. 7.ТЕРОР. 8.КАТИНА.
Б.1.МОНЕТИ. 2.АРЕКА. 3.КОРАН. 4.НОМЕР. 5.АНИТА. 6.ТИК. 7.АТЕ. 8.КАРО.
В.1.МОНЕ. 2.ТИНИ. 3.АТИ. 4.КАРЕКА. 5.ОМЕР. 6.НАТ. 7.ОРАН. 8.КАТЕ. 9.ОРАК.
Г. 1.МОКА. 2.НОМА. 3.АТЕН. 4.РЕКА. 5.ОРАР. 6.НИТ. 7.ЕТИ. 8.ЕТА. 9.НОР. 10.КАКИ.

СТЪЛБА
1.АНДРИАНОВА. 2.АНДРИАНОВ. 3.АДРИАНОВ. 4.АДРИАНО. 5.АНДОРА. 6.РАДОН. 7.АРОН. 8.НАР. 9.РА.

СТОЯН СТОЯНОВ

Губивреме

РЕЧНИК: Агаков, Акте, Винк, Еленев, Ерак, Ере, Илария, Линарес, Лоран, Мориак, Сес.

СТОЯН СТОЯНОВ

Спорт

Столичните ПФК се сдружиха

Държавата отписва „Васил Левски", само ЦСКА запазва пистата на стадиона си

Владимир НИКОЛОВ

Президентите на петте елитни столични клуба си стиснаха ръцете и безпрецедентно се сдружиха в името на общото благо. На специална пресконференция футболните босове съобщиха, че са изготвили общ план за модернизация на стадионите на елитните софийски клубове. Те са сформирали Сдружение с нестопанска цел "Футболна София" и за негов първи председател е избран изпълнителният директор на ЦСКА Венцислав Живков. Босовете на грандовете предлагат да бъдат приватизирани (продадени) частично чрез Агенцията по приватизацията части от стадионите "Септември", "Раковски" и "Академик (4-ти км), Столичния колодрум и бившия стадион "Юнак", като набраните средства бъдат инвестирани в стадионите "Българска армия", "Георги Аспарухов", "Локомотив", "Славия" и "Академик".

Президентите Тодор Батков (Левски), Димитър Борисов (ЦСКА), Венцеслав Стефанов (Славия) и упълномощетни представители на босовете на Локомотив Сф и Академик подписаха споразумение, което още в понеделник ще бъде изпратено на министър-председателя Бойко Борисов.

Исканията им са нахвърлени след неофициална среща с премиера, с председателя на Народното събрание Цецка Цачева и с вицепремиера и министър на финансите Симеон Дянков.

"Надявам се, че правителството на ГЕРБ, което преди 2 години включи в предизборните си обещания да подобри базата на професионалния футбол, ще го изпълни. След 10 ноември 1989 година държавата абдикира от спорта и не е инвестирала нито лев в стадионите. Без да е собственик на стадиона си, ПФК Левски е вложил 16 млн. лв. само в подобрения", обясни собственикът на клуба Тодор Батков.

Тодор Батков даде за пример общините в Бургас, Ловеч, Перник, Благоевград и в някаква степен Пловдив, където общините са поели поддръжката на стадионите. Министър-председателят е поел ангажимент да бъдат взети мерки, да се ангажират сериозни инвеститори, за да се оправи и стадион "Берое" в Стара Загора. "Проблемът ни е, че продуктът български футбол няма такова търсене и няма как той да се издържа с пари от билети, телевизионни права и продажба на клубни стоки. Така че ние няма откъде да акумулираме тези средства, които са необходими за изграждането на нови и модерни европейски стадиони.

"Не става въпрос държавата да вземе от някое перо, например от парите за пенсионерите, и да ги даде на футболните клубове. Става въпрос за това, че трябва да бъдат продадени неизползваемите спортни обекти и тези пари да бъдат вложени в новоизградените стадиони".

"Ние, както и Левски, и ЦСКА, можехме да изкараме хиляди да протестират пред Народното събрание, но решихме, че държавата няма да трябва да дава пари, които биха били взети от друго място - от пенсии или от нещо друго, а в същото време може да ни помогне. Правилно е да се разговаря, не да изкарваме хиляди хора и да се протестира", каза президентът на Славия Венцеслав Стефанов. Той призна, че с държавната субсидия ще съборят изцяло секторите Б и Г и ще ремонтират сектор В на стадиона в "Овча купел".

На нарочната пресконференция на президентите на столичните ПФК присъства и спортният министър Свилен Нейков, който призна, че Националният стадион "Васил Левски" е отписан за реновиране и до няколко години няма да покрива нормативите за лиценз от ФИФА и УЕФА. Само на него и на стадиона на ЦСКА обаче ще бъдат запазени лекоатлетическите писти. Нейков призна още, че до 6 месеца няма реално да заработи процедурата по приватизацията на обектите и елитните клубове да получат поне малко пари за реновиране на базите си.

Спортният министър Свилен Нейков присъства на среща на собствениците на столичните ПФК Славия - Венцеслав Стефанов, ЦСКА - Димитър Борисов, Левски - Тодор Батков, и на представители на Локо Сф и Академик Сф, които обявиха създаването на сдружение с нестопанска цел "Футболна София"

Справочник

ДВЕ ГОДИНИ БЕЗ

ЙОВКА КУМАНОВА

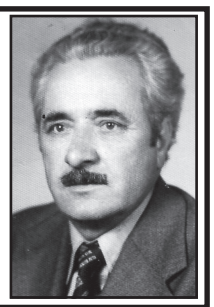
Благодарим ти за всичко, мамо!

Цони, Маша, Камен, Ана

ТЪЖЕН ПОМЕН

СТАМЕН ДИМИТРОВ

1921-2006

Животът си отива, но спомените остават. Не си забравен, татко, не само от нас, но и от всички, които те познаваха.

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ДЕСЕТ ГОДИНИ от както спря да тупти сърцето на нашия любим съпруг, баща и дядо

инж. СЛАВЕЙКО СТ. ГРОЗДАНОВ

21.09.1924-1.05.2001

С годините споменът и мъката по неговата загуба не намаляват. Без него домът ни е празен и пуст. Да си спомним за добрия човек, изживял достойно и честно своя живот. Поклон пред светлата му памет.

От семейството

12 години без скъпия ни съпруг, баща и дядо

о.з. генерал - майор Камен Драганов Петров

1.01.1931-1.05.1999

Липсваш ни! С много обич и тъга дълбок поклон!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 30.04.2011 г. се навършват 11 ГОДИНИ от кончината на

КАЛИОТКА ХРИСТОВА СТОИЧКОВА (КАТЯ)

Единадесет години без теб, Катя. Самота и много мъка! Участник в съпротивата като партизанка от отряда "Чавдар". Участвала е и в първата фаза на Отечествената война. Поклон, дълбок поклон пред паметта ти!

Съпруг Здравко и наследниците му

ВЪЗПОМИНАНИЯ, ПОЗДРАВЛЕНИЯ ПО РАЗЛИЧНИ ПОВОДИ И ОБЯВИ СЕ ПРИЕМАТ ОТ ПОНЕДЕЛНИК ДО ПЕТЪК В РАБОТНИ ДНИ НА СЛЕДНИТЕ МЕСТА:
В РЕДАКЦИЯТА НА ВЕСТНИКА:
ОТ 10.00-17.00 Ч.,
ТЕЛ.: 02/ 9705/ 205 ИЛИ 221
ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР
НА УЛ."ПОЗИТАНО" 20
ОТ 9.00-16.30 Ч., ТЕЛ. 02/8107378

Спорт

Бербатов готов за мача с Арсенал

Той тренира нормално последната седмица, обяви сър Алекс Фъргюсън

Димитър Бербатов е възстановен ипопадна в групата на Манчестър Юнайтед гостуването на Арсенал в мача от Висшата лига в неделя. Най-скъпият футболист на Юнайтед пропусна последните две срещи на "червените дяволи" заради диболки в областта на аддукторите.

"Той тренира нормално през седмицата и ще бъде на разположение", коментира мениджърът Сър Алекс Фъргюсън. "Разполагам с отличен набор от футболисти

и може да направя някои промени в стартовия състав за неделя, ако се наложи", допълни той. Това означава, че Бербатов, който е водещ реализатор в първенството с 21 гола, може дори да започне като титуляр срещу Арсенал за сметка на Хавиер Ернандес или Уейн Рууни, ако Фъргюсън реши да даде почивка на някой от двамата си основни нападатели от последните мачове. Юнайтед преследва рекордна 19-а титла и 4 кръга преди края води с 6 т. пред шампиона Челси и с 9 пред Арсенал.

Мачът на "Емирейтс" е с изключителна важност за класирането на върха, защото през следващата седмица Манчестър приема защитаващия титлата си Челси на "Олд Трафорд".

"Нищо не е решено. Сигурен съм, че ще има драма до края на сезона и водещите отбори ще губят точки, в това число и Челси. Ако преди последния мач от сезона все още имаме аванс, ще съм доволен", заяви Фъргюсън. В последните 2 кръга Юнайтед гостува на Блекбърн и приема Блекпул, като и двата отбора са застрашени от изпадане.

В Пирин спряха бунта, върнаха вратите за мача

Футболистите на ПФК Пирин Благоевград възобновиха тренировките си след стачката, с която започнаха работната си седмица, заради неизплатени възнаграждения. Те се готвят за днешния мач с Берое, който беше под въпрос заради бунта им.

Вчера бяха върнати и вратите на игралното поле на стадион "Христо Ботев", които фирмата им собственик, извършила ремонта на спортното съоръжение, си бе прибрала заради неразплатени сметки от общинското предприятие "Спорти имоти". Това стана по договорка с футболния клуб, съобщи пресаташето на Пирин Благоевград Велислав Елезов.

Билетите за феновете на Пирин за мача ще струват 3 лв, по 5 ще плащат привържениците на гостуващия тим от Стара Загора.

Фурнаджии славят Берое с марков хляб

Христо ХРИСТОВ

Хляб, върху чийто опаковка има логото на футболния клуб Берое, пуснаха на пазара пекари от частна фирма. 700-те грама на насъщния са приготвени от брашно тип "Добруджа", а освен зелено-бялото лого има и надпис "От хлебозавода на града за отбора на града". Собствениците обясняват начинанието си като жест към успешното ръководство на "зелено-белите" в лицето на треньора Илиан Илиев и са готови да изпълнят каквато и да е поръчка около честванията на 25-ата годишнина от шампионската титла. Те уточняват , че ще заделят по 5 стотинки от цената на всеки продаден хляб за нуждите на отбора.

ВЪВ ВИДИМА НЕДОВОЛСТВАТ ПРЕДИ МАЧА СЪС СЛАВИЯ

Футболистите на Видима-Раковски недоволстват заради неполучени заплати и премии. Играчите имаха уверението, че задълженията на клуба към тях ще бъдат изчистени до вчера, но шефовете отново отложиха плащането за следващата седмица. От началото на годината футболистите за получили възнагражденията си само за януари и февруари, а ръководството на клуба дължи и две премии за победите над Черноморец и Сливен.

Възпитаниците на Димитър Тодоров са последни в класирането с 15 т., но изостават само на 3 точки от спасителната зона.

Днес Видима приема Славия. Мачът от 18.00 ч. ще се предава по бТВ Екшън. Настроението в отбора е минорно заради липсата на пари. Футболисти се оплакаха, че са натрупали дългове и в момента им е трудно да мислят за футбол.

За важния мач със Славия старши треньорът Димитър Тодоров няма да може да разчита на наказаните Евгени Игнатов и Ивайло Василев.

Португалски финал в Лига Европа

За първи път португалски финал ще има в евротурнирите. На 18 май на стадион "Лансдаун Роуд" в Дъблин, Ирландия, за купата в Лига Европа със сигурност ще играят 2 отбора от страната - европейски вицешампион за 2004 г. В първи португалски полуфинал Бенфика надви Брага с 2:1. В другия мач на "Ещадио до Драгао" пък Порто разби испанския Виляреал с 5:1 и вече е сигурен участник в сблъсъка за трофея. В истински герой за "драконите" се превърна колумбиецът Радамел Фалкао (49-д, 67, 75 и 90), който вкара 4 попадения и потопи "жълтата подводница". Фреди Гуарин добави още едно. Всичките голове за "драконите" паднаха през втората част, след като Кани успя да изведе Виляреал напред в резултата през първата част.

Фалкао вече има 15 попадения в турнира и изравни рекорд на германеца Юрген Клинсман, който има толкова през 1995/1996 г. с екипа на Байерн във вече несъществуващия турнир за Купата на УЕФА. Лига Европа е наследникът на тази надпревара.

Пред колумбиеца обаче остава възможността да счупи рекорда на Клинси, тъй като

Снимка БГНЕС

Нападателят на Порто Фалкао се радва на 4-тия си гол срещу испанския Виляреал за победата с 5:1 в първия полуфинал на Лига Европа, игран на "Ещадио до Драгао"

ПЪРВИ ПОЛУФИНАЛИ

Порто - Виляреал 5:1 0:1 Кани (45), 1:1 Фалкао (49-д.), 2:1 Гуарин (61), 5:1 Фалкао (67, 75 и 90)

Бенфика - Брага 2:1 1:0 Жардел (50), 1:1 Вандиньо (53), 2:1 Кардосо (59)

има гарантиран един мач в реванша с Виляреал и почти сигурно участие на финала срещу другия португалски финалист - Бенфика или Брага.

25-годишният колумбийски нападател на Порто изравнява постиженията на 6-има известни футболисти, вкарали по 4 гола, но в Шампионската лига.

Марко ван Бастен (Милан - Гьотеборг 4:0, 25.11.1992)
Симоне Индзаги (Лацио - Марсилия 5:1, 14.03.2000)
Дадо Пършо (Монако - Ла Коруня 8:3, 05.11.2003)
Рууд ван Нистелрой (Манчестър Юнайтед - Спарта Прага 4:1, 03.11.2004)
Андрий Шевченко (Фенербахче - Милан 0:4, 23.11.2005)
Лионел Меси (Барселона - Арсенал 4:1, 06.04.2010)

Последният финал между отбори от една страна е в Шампионската лига през 2008 г., когато английският Манчестър Юнайтед победи Челси след дузпи с 6:5 (1:1) на ст. "Лужники" в Москва.

Преди това в италиански финал през 2003 г. Милан победи Ювентус с 3:2 (0:0) след дузпи на "Олд Трафорд" в Манчестър, а през 2000 г. в испански сблъсък Реал М победи Валенсия с 3:0 на "Стад дьо Франс" в Париж.

www.duma.bg

гледайте

ФУТБОЛ

ДНЕС
ПО БТВ ЕКШЪН
18.00 ЧЕРНО МОРЕ - ЛИТЕКС
21.00 ЦСКА - ЛОКО СФ
ПО ДИЕМА
17.00 УЕСТ БРОМИЧ - АСТЪН ВИЛА
19.30 ЧЕЛСИ - ТОТНЪМ
ПО НОВА СПОРТ
17.00 БЛЕКБЪРН - БОЛТЪН
ПО РИНГ
14.45 ЛИЙДС - БЪРНЛИ
23.50 АРЖЕНТИНА, ПРИМЕРА ДИВИСИОН
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 БОРУСИЯ Д - НЮРНБЕРГ
18.30 КЬОЛН - ЛЕВЕРКУЗЕН
19.30 БАЙЕРН М - ШАЛКЕ

УТРЕ
ПО БТВ ЕКШЪН
18.00 ВИДИМА - СЛАВИЯ
21.00 ЛЕВСКИ - СЛИВЕН
ПО НОВА СПОРТ
14.00 БИРМИНГАМ - УУЛВЪРХЕМПТЪН
ПО РИНГ
15.30 И 18.30 СРЕЩИ ОТ ВИСШАТА ЛИГА НА РУСИЯ
ПО ЕВРОСПОРТ
19.00 ШАМПИОНАТ НА УЕФА ПО ФУТЗАЛ, ФИНАЛ
ПО ЕВРОСПОРТ 2
10.30 ПЪРВЕНСТВО НА ИСПАНИЯ ПО ФУТЗАЛ
13.30 И 23.00 ПЛАЖЕН ФУТБОЛ, КУПА „МАЯМИ"

1,713 МЛН. ЛВ. СА ДЖАКПОТИТЕ ЗА УТРЕ

1 713 000 лева ще достигнат общо джакпотите в 34-ия тираж на Тото 2 за неделя. Един от участниците в тиража ще стане първият притежател на Opel Astra Classic III - новите модерни и елегантни коли, които БСТ ще раздава като награда във Втори тото шанс. Моделът е 5 врати, хечбек, цвят металик, климатична инсталация и минимален разход на гориво. Неулучените печеливши комбинации в играта "6 от 49" ще доведат до натрупвания от 456 000 лв. в I теглене и 612 000 лв. - във второ. Джакпотите в играта "6 от 42" до неделя се очакват да нараснат до 245 000 лв. в I теглене и 400 000 лв. - във II.

ПЕЧАЛБИТЕ В ТИРАЖ 33 НА ТОТО 2

6 ОТ 49

I теглене
ПЕЧАЛБИ:
I гр. (6) няма
II гр. (5) 9 по 3046,10лв.
III гр. (4) 438 по 62,60 лв.
IV гр. (3) 9121 по 4,20 лв.
ДЖАКПОТ: 432 133,87 лв.
II теглене
ПЕЧАЛБИ:
I гр.(6) няма
ДЖАКПОТ: 451 771,04 лв.

6 ОТ 42

I теглене
ПЕЧАЛБИ:
I гр. (6) няма
II гр. (5) 9 по 1209,60 лв.
III гр. (4) 654 по 16,60 лв.
IV гр. (3) 9984 по 1,50 лв
ДЖАКПОТ: 236 910,76 лв.
II теглене
ПЕЧАЛБИ:
I гр. (6) няма
II гр. (5) 14 по 1244,10 лв.
ДЖАКПОТ: 370 503,85 лв.

5 ОТ 35

I теглене
ПЕЧАЛБИ:
I гр. (5) 5 по 3006,00 лв.
II гр. (4) 555 по 27,10 лв.
III гр. (3) 11 614 по 1,70 лв.
II теглене
ПЕЧАЛБИ:
I гр. (5) 1 от 15 029,90 лв.
II гр. (4) 190 по 79,10 лв.
III гр. (3) 5839 по 3,40 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
ПЕЧАЛБИ:
I гр. (3) 8 по 1503,80 лв.
II гр. (2) 1449 по 8,30 лв.

Петте елитни столични клуба се сдружиха

Стр. 38

Снимка СПОРТАЛ.БГ

Гришо изпуска немец в Мюнхен

Хасковлията изтърва историческо участие в полуфинал на турнир на АТП

Първата ракета на България Григор Димитров загуби със 6:7 (4), 6:3, 4:6 от германеца Флориан Майер на 1/4-финал на турнира по тенис в Мюнхен (награден фонд 450 000 евро). 19-годишният хасковлия пропусна възможността да запише историческото първо българско участие в полуфинал на АТР турнир.

Почти през цялото време Димитров игра много освободено, с голямо желание да прави победни точки и демонстрира отлични волета на мрежата. Гришо поемаше много рискови атаки и това му попречи да направи пробив още в началните геймове. За съжаление красивата и умна игра, която караше на моменти германеца да си удря ракетата от яд в земята, не се оказа докрай ефективна. В целия мач Димитров оползотвори 3 от 7 възможности за пробив, а съперникът му само 2, но това беше достатъчно да продължи в топ 4.

Димитров тръгна много уверено в мача със серия от мощни сервиси и не позволи на Майер да спечели дори и точка. Първата възможност за пробив дойде в четвъртия много оспорван гейм, в който Григор показа отлична игра, но Майер се справи след няколко добри сервиса и агресивна игра. След това българинът започна да изпитва проблеми с вкарването на първия си начален удар и за малко да доведе до пробив на Майер, но германецът също грешеше. Играта остана равностойна и се стигна до тайбрек. В него хасковлията поведе с минипробив за 3:1, но до края спечели само още 1 т., тъй като Майер бе изключително агресивен и игра наистина добре, а на Григор не му вървеше бекхендът.

Във втория сет Майер започна по-добре и след грешка на Димитров го проби още в началото. След това обаче българинът се амбицира и върна 2 пробива, за да изравни след 6:3.

В решителната част Майер успя да спечели подаването на Димитров още в началния гейм, а след това взе своето за 2:0. Впоследствие германецът стигна до разиграване за втори пореден пробив, но този път Димитров спечели подаването си и намали на 1:2. Двамата взеха своите подавания до осмия гейм. При 3:4 Григор изпусна 4 възможности да изравни резултата. Майер, получил вече дозата подкрепа от родна публика, затвори сета на 6:4 и спечели мача. В полуфиналите Майер ще играе срещу сънародника си Филип Печнер, който победи италианеца Потито Стараче. От участието си в Мюнхен Григор спечели 45 т. за световната ранглиста и заработи 11 190 евро.

Григор Димитров се ядосва след загубата си от германеца Флориан Майер на 1/4-финала в Мюнхен и пропуснатата възможност да стане първият българин, участник на полуфинал в турнир на АТП

ПЕТРЕ ПРОПУСКА СТАРТА В ТЪРНОВО

Бившият футболист на ЦСКА Флорентин Петре ще пропусне за 2-ра поредна година началото на сезона в пистовите състезания във Велико Търново. Румънецът, който като халф на "червените" стартира кариерата си в автомобилните спортове именно от Търново, няма да се появи на старта, защото има мач със сегашния си тим Виктория Бранещ. "Дори показа пълно отсъствие на такт, питайки ме дали не може да пропусне тренировките, а да стартира в състезанието извън класирането и от последната позиция", разкри партньорът му в "Хаволайн рейсинг Тим" Румен Дунев. Миналата година Петре спечели 2 титли в обединената група А и N до 1600 куб. см и в клас А6.

Заместник-кметът на Пловдив по младежка политика и спорт Георги Титюков връчва плакет - реплика на Панагюрското златно съкровище, на президента на Европейския шахматен съюз и Българската федерация по шахмат Силвио Данаилов заради приноса му в развитието в Пловдив на най-древната игра. "Целта ни е въвеждането на шахмата в училищата и налагането му като основен предмет, защото той е игра, която ражда и развива интелект", заяви Данаилов. На срещата присъства и кметът на Пловдив Славчо Атанасов

ОБЩИНА ДАВА 15 000 ЛВ. ЗА ДАЛАКЛИЕВ

Община Плевен отпусна 15 хиляди лева финансова подкрепа за подготовката на световния шампион по бокс Детелин Далаклиев. Сумата е част от общо 85 000 лева, разпределени от постоянната комисия по спорт и младежки дейности и одобрени от местния Общински съвет като финансова помощ за близо 30 спортни клубове в областния град, за тяхната работа с децата и младежите на Плевен.

Също 15 000 лв. са отпуснати за изпадналия при аматьорите ФК Спартак 1919, а 6000 - за другия футболен клуб в града Белите орли, който също отпадна при аматьорите.

Пари получават и клубовете по лека атлетика, шахмат, кикбокс, езда, борба, хандбал, тенис, гребане, триатлон и др.

R Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник!
Каталожен № 136
ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА

В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА" ЧЕТЕТЕ:

И хладилникът има душа. Театралът Светослав Николов за сцената, пътешествията и дома, в който винаги се завръща
Душите ни, човешките. Вестник във вестника, списван от читателите
Дух и материя. Парите разказват
Учителката. Закъснели спомени за една забележителна жена от с. Габарево, Старозагорско Васила Саръиванова-Йонева
Ой, ти, село, село. Остандартяване на такъмите
Питанки и чуденки. Имаме ли всъщност Конституция?!
Всичко коз! 187 години мъжете от виенската фамилия Пятник „отговарят" за производството на карти със световна слава за игри и гадания
Погледни и виж... Искам и СЪМ хубава
Здраве за всички
Красота и мода
Готварски тефтер. Ястия от по света и у нас
Семки, занимавки. Тестове, вицове, игри, голяма кръстословица, с още по-големи награди
Маргарита и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

Снимка Владимир ПАГЕЛСКИ

Президентът на Българската федерация по силов двубой Георги Иванов призова шефовете на съперничещите си федерации по вдигане на тежести Неделчо Колев и Антон Коджабашев на открит диспут за бъдещето на българските щанги

глеДайте

ДНЕС
ПО БНТ 1
БАСКЕТБОЛ
17.55 МАЧ НА ЗВЕЗДИТЕ, ПРЯКО ОТ ЯМБОЛ
ПО ЕВРОСПОРТ
ФИГУРНО ПЪРЗАЛЯНЕ
10.15 СП В МОСКВА, ТАНЦОВИ ДВОЙКИ, КРАТКА ПРОГРАМА; 19.30 ТАНЦОВИ ДВОЙКИ, ВОЛНА ПРОГРАМА
15.00 ЖЕНИ, ВОЛНА ПРОГРАМА
СНУКЪР
16.30 И 21.00 СП, ПОЛУФИНАЛ
КОЛОЕЗДЕНЕ
0.00 ОБИКОЛКА НА ТУРЦИЯ, VII ЕТАП (ТЕКИРОВА - МАНАВГАТ)
ПО НОВА СПОРТ
ХОКЕЙ НА ЛЕД
23.10 СП

УТРЕ
ПО ARD
АВТОМОБИЛИЗЪМ
14.55 ШАМПИОНАТ НА DTM ОТ "ХОХЕНХАЙМ"
КОНЕН СПОРТ
16.30 СВЕТОВНА КУПА
ПО ЕВРОСПОРТ
АВТОМОБИЛИЗЪМ
9.30
СВЕТОВНИ СЕРИИ "РЕНО" ОТ БЕЛГИЯ
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.00 ОБИКОЛКА НА ТУРЦИЯ, VIII ЕТАП (СИДЕ - АЛАНИЯ)
СНУКЪР
20.30 СП, ФИНАЛ
ФИГУРНО ПЪРЗАЛЯНЕ
0.00 ГАЛАВЕЧЕР НА МЕДАЛИСТИТЕ
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ВОЛЕЙБОЛ
18.30 ПОЛУФИНАЛ ОТ ШАМПИОНАТА НА ИТАЛИЯ

Ансамбълът 4-и за СК в Портимао

Националният ансамбъл за жени по художествена гимнастика завърши на четвърто място в квалификациите на съчетанието с 5 топки на турнира от Световната купа в португалския град Портимао. Ренета Камберова, Михаела Маевска, Цветелина Найденова, Елена Тодорова, Христина Тодорова и Катрин Велкова получиха оценка от 26.500 т. и се класираха за финала в неделя. С първа оценка завърши ансамбълът на Русия - 28.400, пред Италия с 27.200 точки и Израел с 26.900 точки.

Модена разби БГ Тренто с 3:0

Модена разби водения от българския треньор Радостин Стойчев тим на Тренто с 3:0 гейма (25:21, 25:23, 25:8) като домакин във втория мач от полуфиналите в италианската Серия А и изравни резултата на 1:1 в серията до 3 успеха. Българският национал Цветан Соколов беше най-резултатен на Тренто в мача с 10 точки. Звездата на гостите Матей Казийски записа скромните 6 точки. Третият българин Валентин Братоев влезе като резерва, но не записа актив. Третият мач от серията е в Тренто на 1 май.

На 75 години почина Валдемар Башановски

На 75-годишна възраст във Варшава след дълго боледуване почина легендарният полски щангист Валдемар Башановски - двукратен олимпийски шампион от Токио 1964 и Мексико 1968, съобщи германската агенция ДПА. Той е и 5-кратен световен шампион, и 6-кратен европейски шампион. Башановски 25 пъти подобрява световните рекорди в своята категория. През 1993 г. Валдемар Башановски бе включен в Залата на славата на Международната федерация по вдигане на тежести. Той бе избран и за щангист №3 в света за всички времена след възпитаника на българската школа Наим Сюлейманоглу (Турция) и Имре Фьолди (Унгария). През 1999 г. Башановски бе избран за президент на Европейската федерация по вдигане на тежести.